

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital utgave av en bok som i generasjoner har vært oppbevart i bibliotekshyller før den omhyggelig ble skannet av Google som del av et prosjekt for å gjøre verdens bøker tilgjengelige på nettet.

Den har levd så lenge at opphavretten er utløpt, og boken kan legges ut på offentlig domene. En offentlig domene-bok er en bok som aldri har vært underlagt opphavsrett eller hvis juridiske opphavsrettigheter har utløpt. Det kan variere fra land til land om en bok finnes på det offentlige domenet. Offentlig domene-bøker er vår port til fortiden, med et vell av historie, kultur og kunnskap som ofte er vanskelig å finne fram til.

Merker, notater og andre anmerkninger i marginen som finnes i det originale eksemplaret, vises også i denne filen - en påminnelse om bokens lange ferd fra utgiver til bibliotek, og til den ender hos deg.

Retningslinjer for bruk

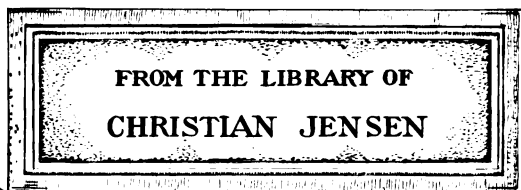
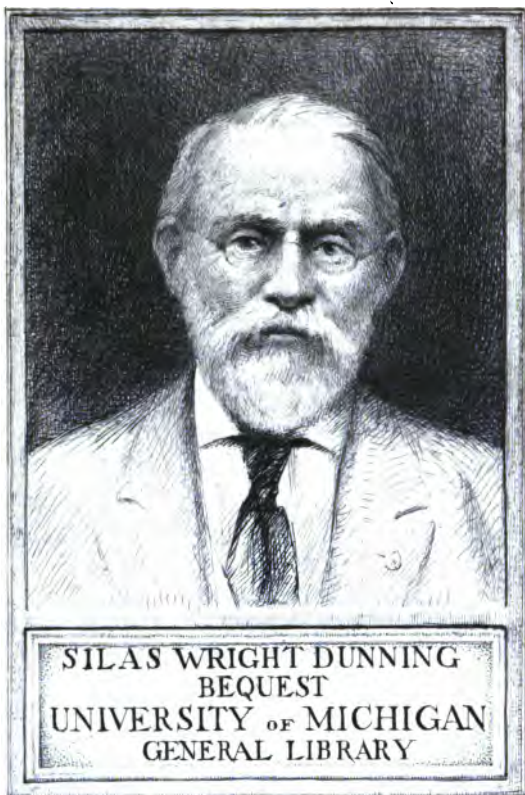
Google er stolt over å kunne digitalisere offentlig domene-materiale sammen med biblioteker, og gjøre det bredt tilgjengelig. Offentlig domene-bøker tilhører offentligheten, og vi er simpelthen deres "oppsynsmenn". Dette arbeidet er imidlertid kostbart, så for å kunne opprettholde denne tjenesten, har vi tatt noen forholdsregler for å hindre misbruk av kommersielle aktører, inkludert innføring av tekniske restriksjoner på automatiske søk.

Vi ber deg også om følgende:

- **Bruk bare filene til ikke-kommersielle formål**
Google Book Search er designet for bruk av enkeltpersoner, og vi ber deg om å bruke disse filene til personlige, ikke-kommersielle formål.
- **Ikke bruk automatiske søk**
Ikke send automatiske søk av noe slag til Googles system. Ta kontakt med oss hvis du driver forskning innen maskinoversettelse, optisk tegngjenkjenning eller andre områder der tilgang til store mengder tekst kan være nyttig. Vi er positive til bruk av offentlig domene-materiale til slike formål, og kan være til hjelp.
- **Behold henvisning**
Google-"vannmerket" som du finner i hver fil, er viktig for å informere brukere om dette prosjektet og hjelpe dem med å finne også annet materiale via Google Book Search. Vennligst ikke fjern.
- **Hold deg innenfor loven**
Uansett hvordan du bruker materialet, husk at du er ansvarlig for at du opptrer innenfor loven. Du kan ikke trekke den slutningen at vår vurdering av en bok som tilhørende det offentlige domene for brukere i USA, impliserer at boken også er offentlig tilgjengelig for brukere i andre land. Det varierer fra land til land om boken fremdeles er underlagt opphavsrett, og vi kan ikke gi veiledning knyttet til om en bestemt anvendelse av en bestemt bok, er tillatt. Trekk derfor ikke den slutningen at en bok som dukker opp på Google Book Search kan brukes på hvilken som helst måte, hvor som helst i verden. Erstatningsansvaret ved brudd på opphavsrettigheter kan bli ganske stort.

Om Google Book Search

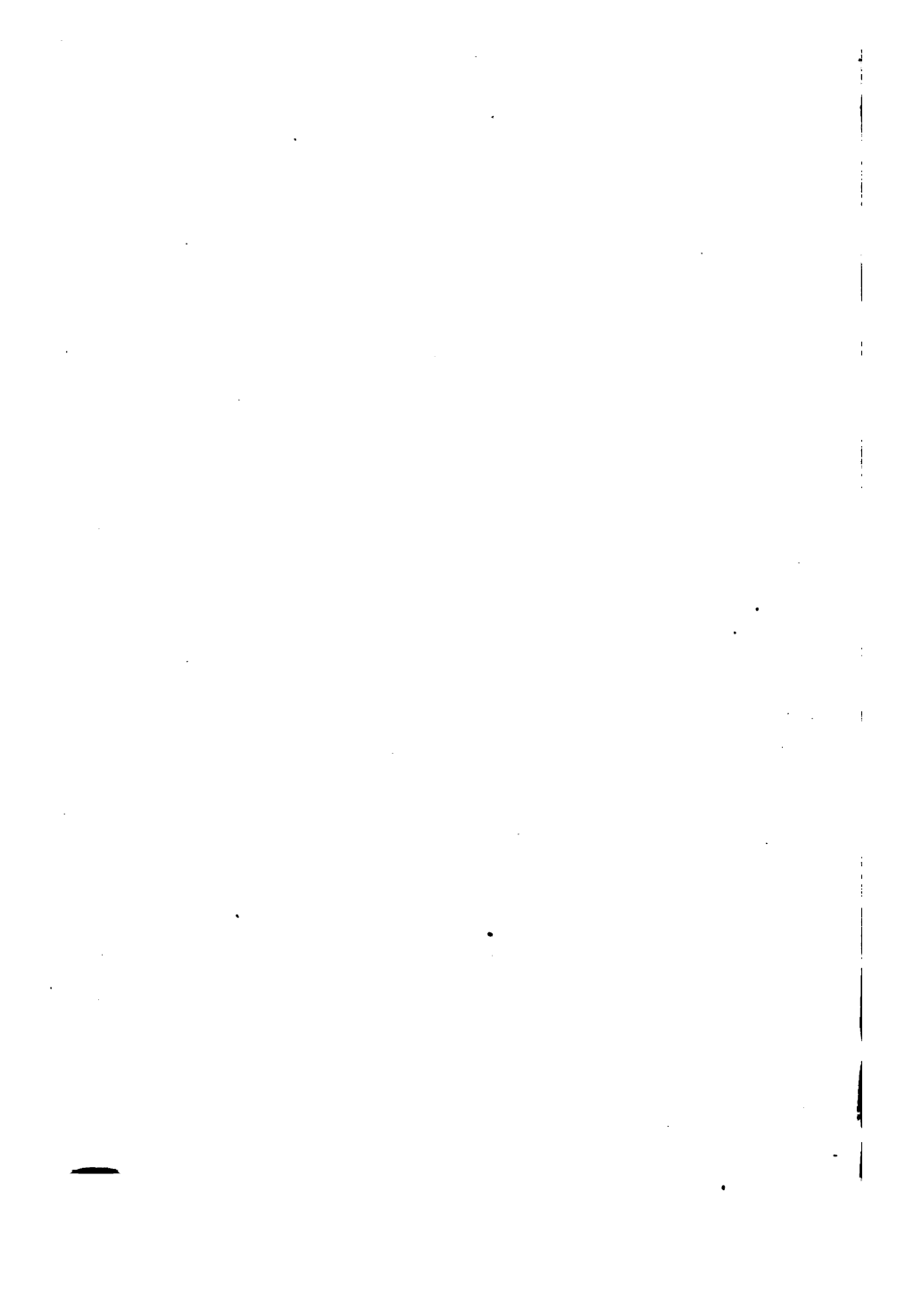
Googles mål er å organisere informasjonen i verden og gjøre den universelt tilgjengelig og utnyttbar. Google Book Search hjelper leserne med å oppdage verdens bøker samtidig som vi hjelper forfattere og utgivere med å nå frem til nytt publikum. Du kan søke gjennom hele teksten i denne boken på <http://books.google.com/>

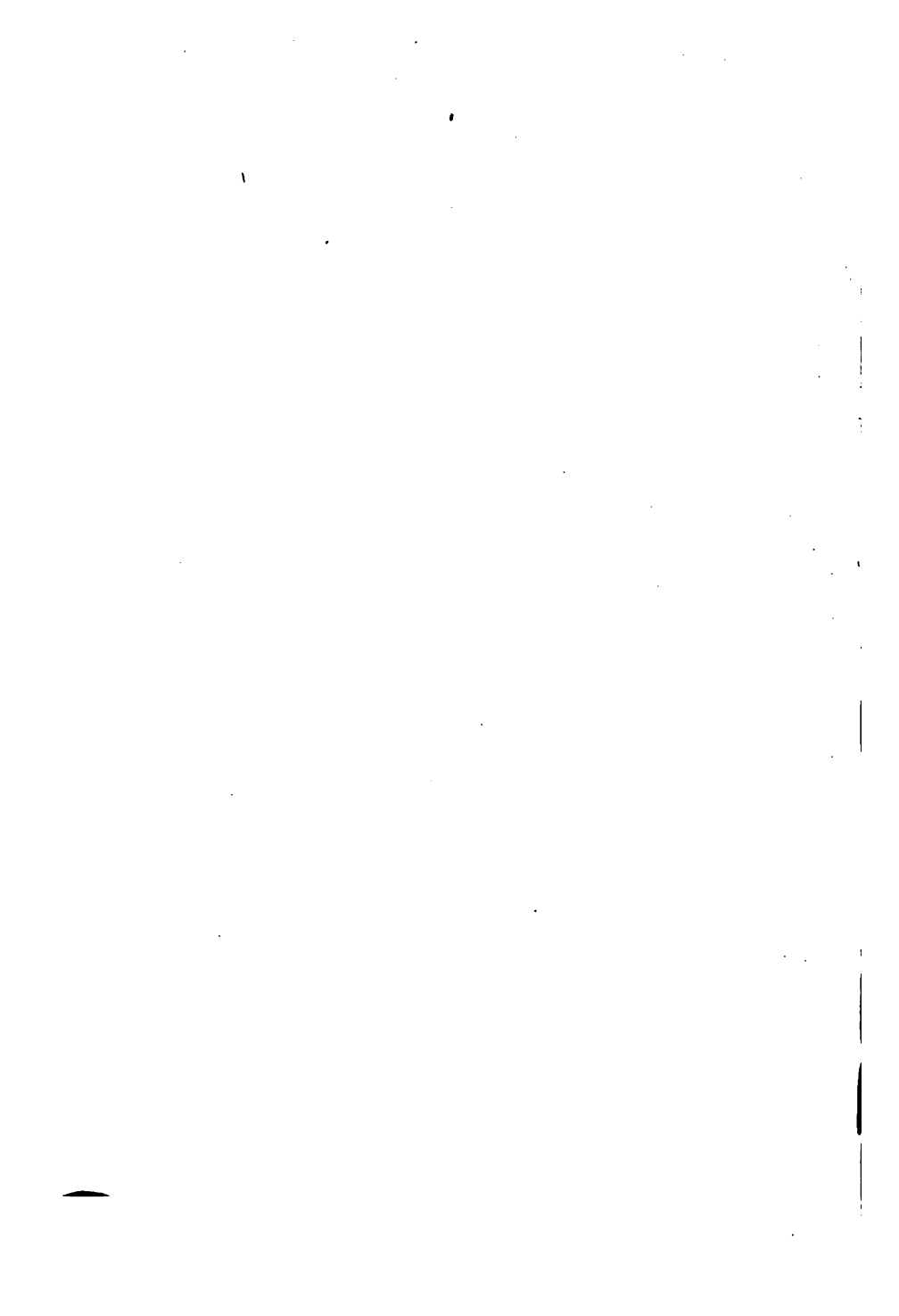
QL

791

.A92

LANGT, LANGT DERUTE -

LANGT LANGT DERUTE —

AV
OLAI ASLAGSSON

FJERDE TUSEN

KRISTIANIA
FORLAGT AV H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD)
1919

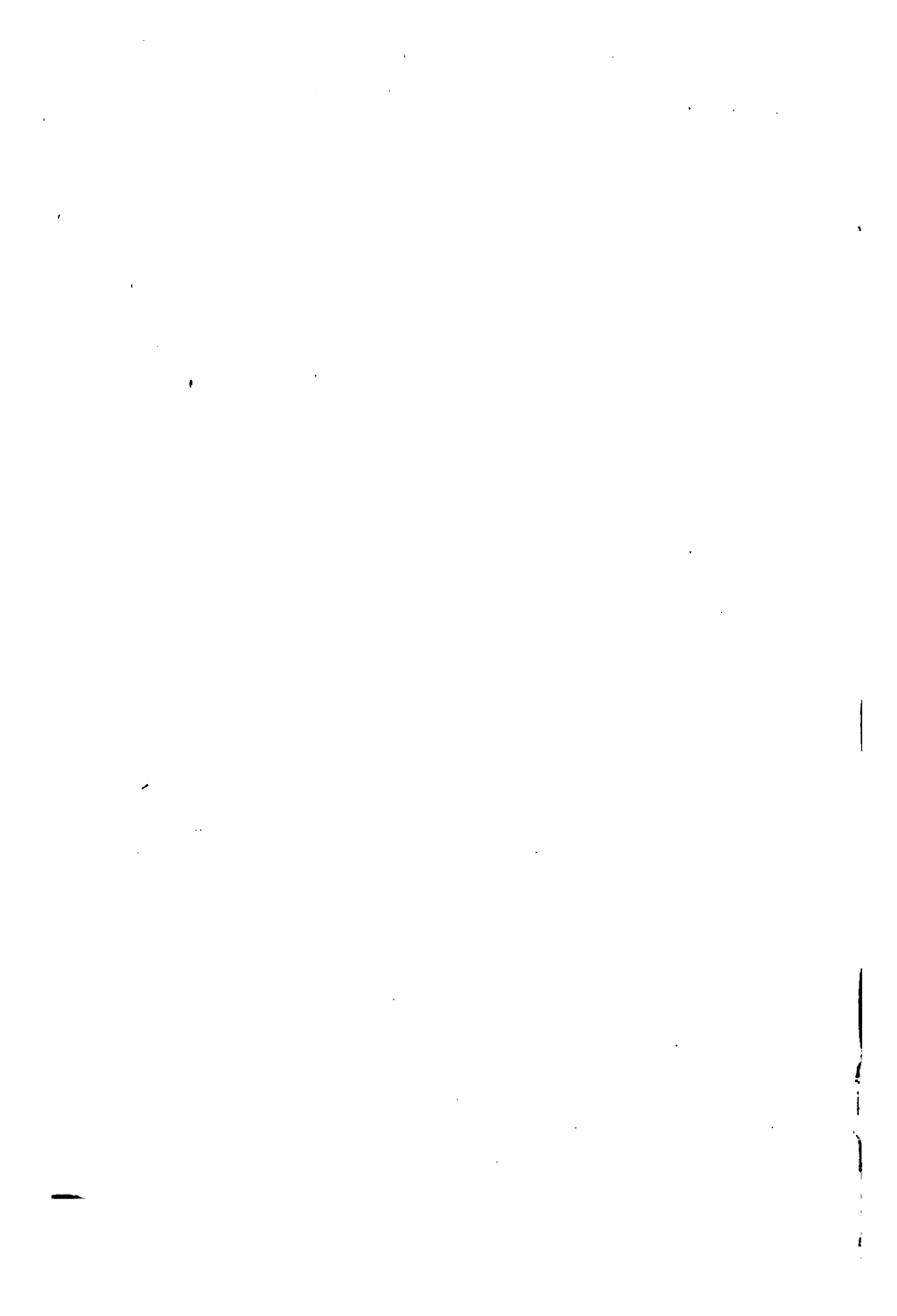

Copyright 1919
by H. Aschehoug & Co.
Kristiania.

50

O. Christiansens boktrykkeri, Kristiania.

„TIP“

1. KAPITEL.

Netop som solen rak horisonten, drog to trætte hester paa en tung, overbygget vogn bortover Wyomings vidder.

I sætet sat en liten lyshaaret gut. Ved hans side sat en liten pike med halvlukkede øine.

Inde i vognen, hvor der var indrettet som et litet hyggelig værelse med seng, bænker og et bord der kunde skyves ind under sengen, sat en kvinde, som endda var ung, men hadde et blekt, sykkelig ansigt.

Bedækket av støv og omgit av en støvsky fra hestenes føtter og vognens hjul paa den sommer-tørre prærievai, gik en hund, med tungen hængende langt ut av munden.

Ved siden av vognen gik en mand i tunge, høiskaftede støvler, med buksebenene rullet op til halvveis paa leggene, og en svær graa filthat skubbet langt bak paa hodet.

Fra tidlig om morgenen hadde hestene slæpt den tunge vogn mot vest, over en kroket og bakket vei, som var dækket av et flere tommer tykt støvlag. Den snodde sig gjennom den glisne lyng henover den lysegraa jordbund, som var sprukket

og brændt av solen og strakte sig ut i det uendelige.

Mens dagene blev til uker og ukerne maaneder, hadde disse mennesker og dyr været paa veien, stadig mot vest, mot solnedgangen. De var kommet langt østenfra for at søke helbred for den sygdom, der truet med at gjøre den solbrændte mand til enkemand og børnene moderløse.

De opdyrkede marker og veiene, som ofte var ufremkommelige paa grund av vaarregnet, forandredes efterhaanden til uendelige prærievidder, milelange sand-sletter, hvor vand var vanskelig at finde, og som tilsidst i overgangen fra østen til vesten, fra lavland til høiland, gik over til sandhauger, der strittet mot himmelen som bølger og pyramider, i et virvar, hvorigjennem det var vanskelig at holde retningen. Og eftersom dagene gik og vesten og sommeren kom nærmere, blev regnbygerne sjeldnere og sjeldnere, og vand ofte vanskelig at finde.

Dag efter dag var ens. De var paa vei, fra solen om morgenen sendte sine første straalер ut over de bølgende vidder, over de fjerne fjelde, fra hvis rygger og topper den evige sne glitret, til solen gik ned, langt ute bak den vestre horisont, med bare en times stans til middag.

„Tror du vi har langt igjen til vi finder vand, far?“ spurte gutten efter lang taushet.

„Jeg vet ikke,“ svarte manden; „men jeg haaber det ikke er langt.“

Den lille pike aapnet sine trøtte øine og saa utover uten at si noget. Støvet var saa trykkende og hendes læber saa tørre; og hestenes ensformige

aandedrag, den eneste levende lyd i den sluknende dags stilhet, berørte hendes hjerte saa smertelig.

En forunderlig tristhet la sig over landskapet. Noget graanende blytungt steg op fra jorden, listet sig ned fra himmelen, omfavnet alt, mens fjeldets sneryg endda glitret, og mens en liten hvit sky, der flöt paa den vestre himmel, endda reflekterte aftensolens rødme.

Og mens dagen langsomt døde, mens prærieskyggerne steg mot himmelen, hvor en og anden stjerne allerede tindret, fortsatte de reisende sin vei vestover, ind i den mørke nat.

En halv time senere, da det sidste skimt av solskjæret hadde git rum for stjernevrmlen, begyndte de utmattede hester at øke farten. Trods den bratte bakke, hvis top de netop hadde naadd, næsten hadde berøvet dem pusten, begyndte de at trave; for deres fine næser fortalte dem, at der var vand etsteds nede paa den mørke slette. Og det var vand de trængte, de stakkars dyr, efter at ha slitt gjennem den lange og varme dag.

En stund efter var hestene fraspændt, hadde drukket sig utørste i vandhullet, der fyldtes fra det deiligste opkomme, rullet sine verkende og støvete legemer i det bløte græs, saa endelig begyndte de at spise.

Straks efter lyste et baal ut i mørket. Mand og hustru hjalp hinanden med at lage aftensmaten. Utstrakt i hele sin længde laa hunden og glirte mot baalet, længselsfuldt snusende i sig duften av maten.

Og de to lyshaarede barn, som øieblikkelig

hadde faat travelt med noget inde i vognen, hvor en lampe brændte, kom dragende med en kasse, hvis ene væg var laget av staaltraadnet, og hvori deres fælles yndling, den halvvoxne kanin „Tip“, hadde holdt til paa reisen.

2. KAPITEL.

Mens coyothylene runget gjennom den mørke nat, trykket „Tip“ sig skræmt ind i en krok, længst fra nettet. Født og opvokset, som den var, paa en gaard i det fredelige østen, hvor den ingen fiender hadde kjendt, fortalte dens instinkt den, at disse skjærende hyl gjennom de mørke nætter intet godt betydde.

Den sat i samme stilling hele natten, sammenkrøpet som et stort næste, med den hvite ring i nakken dækket av de lange ører, altid lyttende; og stundom, naar de rædselsfulde hyl lød nær, ogsaa plirende ut i mørket, hvorfra hundens trætte aandedrag høstes tydelig, stundom avbrutt av en dyp knurring.

Aa! hvor „Tip“ var glad da dagen endelig kom, og sommersolen skinnit ind i dens kasse. Og da børnene straks efter kom og lukket den ut, viste den sin glæde ved nogen lange hop og akrobatiske kast rundt tuerne, førend den begyndte at nippe i det deilige morgenfriske græs.

Det nye land frembød for „Tip“ saa mange ting den ikke før hadde set. Den var vant til at

færdes rundt omkring husene, paa markerne, i en liten skoglap som hørte til gaarden den var født paa, hvor fuglene om morgenen hadde sunget den imøte. Disse graagrønne tuer som stod allevegne, med sine krokete og stridige armer, skjulte altid under sig det friskeste græs; men det græs som stod ute i solskinnet var altid tørt og brunbrændt.

Den første dag gjorde „Tip“ mange turer omkring i det uvante nabolag. Men saasnart den hørte en lyd den ikke kjendte, eller saa noget den ikke før hadde set, la den paa sprang alt den orket tilbake til vognen.

Morgen og aften pleier harer og kaniner at søke sin næring; og da kvelden kom sat „Tip“ under en tue i nærheten av teltet og spiste av hjertens lyst.

Men da natten kom og børnene skulde iseng, blev den atter stengt inde i kassen, — og sat atter i sin krok sammenkrøpet og frygtsom, lyttende til uglernes sælsomme o—o-o-o-, o—o-o-o-, og coyoternes vilde hyl.

Familien slog sig til ro ved opkommet, satte op et telt under det eneste trø der merket pladsen, for vognen maatte stundom benyttes til proviantkjøring.

Stedet blev altsaa „Tip“s hjem, hvorfra den daglig foretok utflugter, hvor den lærte at fø sig selv og mange andre ting der er nødvendige at vite for den, som skal tilbringe sit liv i vildmarken.

3. KAPITEL.

To maaneder gik, og „Tip“, som da var blitt seks maaneder gammel, følte sig ikke saa tilfreds længer, som den tidligere hadde gjort.

Den blev pludselig saa urolig, kunde ikke længer i ro og mak tilbringe de lange og varme dage paa det bløte græs i skyggen av træet.

Mere og mere lei blev den av livet omkring vognen, og mindre og mindre interesse følte den ved børnenes kjærtegn og den lodne hunds venlighet.

Dens store, runde og klare øine stirret i længselsfuld uvidenhed utover vidderne i skumringen.

Det dyr som er talrikst i de dele av landet er ubetinget den vilde kanin. Av størrelse er den omtrent som den almindelig tamme, av kulør brungraa, graahvit under maven, med snehvit hale.

Ved flere anledninger hadde „Tip“ set enkelte av disse sine vilde søsken; men den hadde aldrig stiftet bekjendtskap med dem. For hver gang „Tip“ nærmet sig, blev de rædde og sprang sin vei.

I de dage hadde den heller ikke hat nogen særlig interesse av at møte dem; men nu, da den var blitt voksen, og den sat og stirret utover præ-

rien i solnedgangen, snusende til sig det mindste vindpust, begyndte det saa smaat at gaa op for den, at ved disse vilde søsken laa hemmeligheten til det mystiske savn den følte.

Tirret av dette savn gik den en dag længer bort end sedvanlig. Det var om kvelden. Solen skinneth over prærien med en eventyrlig glans — rød og fortryllende. „Tip“ la ikke saa meget merke til dette; men den synkende dags uendelige stilhet hadde sin indflydelse paa den. Dens hop var korte, forsigtige, dens øine speidende, dens fine næse i ualmindelig virksomhet. Den holdt sig helst indunder tuerne, men uten at spise. Dens appetit var pludselig forsvundet.

Den hadde sittet stille en stund under en tue og var netop færdig til at gaa videre, da en lyd naadde den. Den skulde netop til at hoppe, kroppen var allerede løftet fra den sittende stilling, fra hvilken hoppet begynder. Men i det samme lyden naadde den, ombestemte den sig, blev staaende paa stive ben, med ørene fremover.

Det som hadde faat den til at „stivne“ var en vild kanin som kom trampende henad marken.

Paa en stille kveld kan denne lyd høres et godt stykke endog av mennesker, især hvis man lægger øret til jorden. En kanin hører den sikkert meget, meget længer.

Med bankende hjerte gjorde „Tip“ nogen lydløse hop i retning av støien; men bare for straks efter at stanse, lytte og stirre. Men da den intet saa og intet hørte fortsatte den igjen sin lydløse vei mot det lokkende ukjendte.

Efter mange manøvrer, utførte under lyngtuerne eller i skyggen disse dannet i det lave solskjær, kom „Tip“ saa nær det lokkende sted, at den kunde se to kaniner. Den blev nu staaende ganske stiv, mens hjertet hamret i brystet og de store øine skinnede som i feber.

Aldrig hadde „Tip“ hat slik en følelse før; aldrig hadde en slik bæven gjennemisnet dens nerver.

De saa hverandre samtidig. Den ene, den mindste av de to, hunnen, den som „Tip“ instinktmæssig visste var aarsaken til den fremmede følelse i dens sjæl, var en liten kanin av ualmindelig skjønnhet. Hannen var omtrent paa „Tip“s størrelse, og ved dennes indtræden paa skuepladsen blev den rasende, trampet med bakføtterne saa jorden gav gjenklang, og brystet sig for den smukke i al sin storhet.

Stakkars uerfarne, seks maaneder gamle „Tip“! I hele sit liv hadde den aldrig været i krangleri med nogen. De hittil slumrende sanser var netop blitt voksne i den. Den husket ikke sine forældre og hadde aldrig i sit liv set kaniner slaas. Den visste ikke at dens far i sin tid hadde været en berømt gladiator.

Ei heller optok slike tanker den, da den vilde kanin, som stadig var kommet nærmere, pludselig hoppet over den og tildelte den et saa kraftig spark i hodet — like bak ørene, det ømmeste sted — at den nær var besvimet. Men denne uvante og uventede behandling, som „Tip“ øieblikkelig forstod vilde latterliggjøre den i den smukkes øine,

fik dens nedarvede slaaskjæmpeblod til at koke over. Kvikt som lynet gjorde den helt om, stirret sin motstander like i øinene, og da den svimlende smerte, sparket hadde forvoldt hurtig ebbet ut av hjernen, og da den saa at dens motstander belaget sig paa et nyt angrep, anfaldt „Tip“ først.

Hvordan dette skulde utføres hadde den aldrig lært. Heller ikke hadde den set hvordan den vilde kanin hadde baaret sig ad. Men trods de mangfoldige generationers unaturlige liv i samvær med mennesket, var naturen i den like sterk, og det arvede gladiatorblod gjorde sig nu gjældende.

Da „Tip“ var like over sin motstander sparket den ut med bakføtterne av al magt. En uhyggelig dump lyd brøt den store stilhet, saa begyndte kampen for alvor. Den ene hoppet, og den anden hoppet. Snart fik den ene slaget, snart den anden. Og naar de hamret løs paa hverandre var ogsaa sparket den eneste lyd som høstes, for der var ingen jammer, intet skrik.

Mens kampen utviklet sig sat hun, om hvem der kjæmpedes, uten at røre sig. Kanske følte hun noget i sit hjerte, men hun viste det ikke.

Slik er altid hunnerne. Ogsaa blandt „overdyret“ viser hunnerne en forunderlig lyst til at bli slaas om. Civilisationen kan ikke ganske utrydde hvad „overdyret“ har fra sine forfædre, dengang de ikke var saa meget over de andre dyr.

At hoppe over hverandre og spænde er, om det end kan gaa noksaa varmt for sig, dog intet mere end en begyndelse i en kaninkamp, det vet alle som i sine barnedage har eiet kaniner. Den

alvorlige kamp begynner først naar de tar tak og „væltet“.

Det varte heller ikke længe førend dette skedde her. De hoppet mot hinanden samtidig og møttes midtveis, og med et dunder klasket de i marken. Sammenstøtet gjorde, at overkroppen paa begge svang langt tilbake, saa de traf jorden paa siden, med maverne mot hverandre, men hoderne hver sin vei.

De „valt“, begge beholdende den samme stilling, med hodet ved sin motstanders bakben, der gik som trommestikker, begge sökende at faa sine tænder i det ømmeste sted.

Den fine dun under maven kradsedes av de sterke bakføtters klør, rundt og rundt „valt“ de, saa hurtig, at de neppe selv visste naar de var under eller oppaa. At faa det forønskede tak var ingen liketil sak. Sort og hvit og graabrun dun, revet ut med klør og tænder, steg og faldt, hang over dem i blikstillet og omkranset dem.

Saa heftig blev kampen tilsidst, at selv den skjønne maatte løfte paa sig litt, for bedre at kunne se, hvilket beviste, at hendes forhenværende slapphet, den likegyldighet hun hadde vist, bare var paatat. Jo, hunnerne er alle like, det være sig blandt dyrene eller „overdyrene“!

Begge begyndte tilsidst at bli trøtte; men ingen tænkte paa at gi op. Den ene var gammel, men øvet i slagsmaal, den anden var uøvet, men ung.

Et coyothyl, som pludselig runget utover den kveldstille prærie, fik den vilde kanin til at stanse kampen en stund for at lytte. Bare et sekund,

men det var nok for „Tip“. Den satte sine lange fortænder i sin fiendes ømmeste sted. Et ynkelig skrik undslap denne. Den sidste rest av sine kræfter brukte den til at frigjøre sig fra „Tip“s tak.

Saa lusket den slukøret bort og la sig under en tue i nærheten, hvorfra den fortvilet kunde se seierherrens triumf.

4. KAPITEL.

Hunnen var atter sunket sammen i en uinteressert stilling, da „Tip“, som seierherre, hoppet bort imot hende.

Hun var liten og blyg, ung — kanskje ikke engang saa gammel som „Tip“ — og fuldkommen bedaarende. Hendes øine var store og blanke, og de stirret paa „Tip“ med tydelig forundring, rimeligvis paa grund av dens kulør. Men hun beholdt sin plads, rørte sig ikke av flekken, for hendes næse sa hende, at det underlig kulørte dyr ogsaa var kanin.

Saa berørte „Tip“ hendes næse med sin, snuste begjærlig til sig duften av sin egen race. Og blandet med denne duft var en anden, som den aldrig før hadde fornummet, og som sendte en bæven gjennem dens sjæl, — duften av det andet kjøen.

Det tok ikke længe at bli kjendte, for hos det svake kjøen er seierherrerne altid velkomne.

Ei heller tok det længe førend de begge var forelsket.

Stakkars vildharen, som hadde faat pryl, da den næsten var blit den unge skjønhets make, laa

endnu hvor den hadde lagt sig. Den kunde intet gjøre, bare se og lide og pines av skinsykens kvaler. Den var som en halvgammel mand, der hadde vundet en ung brud, og som i sidste øieblik blev skubbet tilside for en ungdom, og siden maatte finde sig i at være vidne til de unges kjælerier.

Da den første vildhet hadde lagt sig og begges blod blit roligere, sat de indunder lyngtuen, kjælent lænende sig mot hverandre.

Aa, hvor de elsket hverandre! Og hvor kvikt gik ikke tiden derinde i lyngtuens deilige skygge, mens det sidste lys av den nedgaaende sol endnu krøp omkring i det fantastiske landskap, kastet lys her og skygge der, alt eftersom jorden hævet sig eller sank.

Hvor kjælent lænet de sig ikke mot hverandre, med slappede sanser og halvlukkede øine, saavidt merkende den svake solnedgangsbris, der nynnnet gjennom lyngen, sang for dem deres bryllupssang, og hvisket til dem sin lykønskning.

For „Tip“ var dette liv nyt og vidunderlig. Det var ropet fra vildmarken den følte, det som dens forfædre igjennem umindelige tider hadde været berøvet, men som alltid kaldte, alltid lokket.

Men som for at minde den om, at livet i vildmarken ikke bare var herlighet og elskov, ikke bare duften av lyng i solnedgangsbrisen, fløt der gjennom kvelden skrækindjagende toner fra coyot-struper.

Saa blev de høieste lyngtuer, der til det sidste hadde rødmet under aftensolens kys, ogsaa dækket

av kveldens graa. Solen gik ganske ut av syne. Og imot den røde og gule og blaa himmel, synlig gjennem lyngen fra de elskendes sitteplads, stod, længer vest ved en liten bæk, en række trær med sine kroner i silhouet.

Vildharen laa endda paa samme sted, urørlig og næsten usynlig. „Tip“s klør og skarpe tænder hadde flenget den tilblods paa mange steder.

Coyoten har en fin næse for blod, og aftenbrisen tar duften med sig over vidderne. Og coyoten kan komme og gaa som den vil, uten at bli hørt eller set.

Det gjorde den ogsaa den kveld, efter at solen var nede, og dens præludium til jagten var forstummet. Vinden bar til den duften av blod.

Med ett hændte det som fik „Tip“s og dens makes blod til at stivne. De hørte bare et øiebliks rusk i lyngen, saa bare en vældig skygge. Straks efter hørte de det forfærdeligste „Tip“ nogensinde hadde hørt — den ulykkelige medbeilers ynkelige dødsskrik.

Det lød utover den aftenstille vidde som en druknendes rop om hjelp, men skriket blev ikke besvart. Den eneste lyd som svarte, var coyotens smasken og lyden av ben som knæktes.

5. KAPITEL.

De dage som paafulgte var ubetinget de lykkeligste i „Tip“s liv.

Efter at ha listet sig bort opsøkte de to elskende et andet sted, hvor de kunde nippe til sig litt mat i pauserne av deres iltre elskov.

Saadan fordrev de tiden hele den stjerneklare sommernat, hvis friske kjølighed var saa vederkvægende efter de glohete augustdage, naar den lyse jord krummet sig i kvaler under solens ubarmhjertige straalere.

Fra tid til anden om natten hørte de coyoternes langtrukne hyl. „Tip“ blev ræd og vilde helst ha sprunget naar hylene lød i nærheten; men dens makes opførsel fik den til at la være. Hun bare trykket sig godt sammen, tæt ind til lyngen og tæt ind til „Tip“, der gjennemglødedes av hendes legemes varme. Og om noget skulde ha hændt den nat, da hadde sikkerlig „Tip“ gaat i døden førend den hadde forlatt hende.

Endskjønt hun ikke var ældre, visste hun meget bedre end „Tip“ hvorledes man skulde forholde sig for at undgaa viddens mange farer. „Tip“s

instinkt var sløvet i omgang med mennesket, mens hun hadde beholdt det i al sin naturlighet.

De sat ikke paa samme sted hele natten, for de maatte jo ogsaa ha mat. Saa da det begyndte at graane over den snedækte fjeldryg i øst, befandt de sig ikke langt fra den lille elv, som i sommertiden kun var en bæk, og hvis bredder var prydet av de trær, de om kvelden hadde set i silhouet mot aftenrøden.

Da morgensolens straalere fandt dem, hadde hun ført ham hen til sin hule. Den laa paa randen av en slette, som straks bortenfor skraanet nedover mot bækken.

Hulens nedgang var næsten usynlig, skjult under en svær, overhængende busk, hvis stive og krokete grener strittet ut til alle sider. Og busken stod paa en høide, for at vandet ikke skulde finde veien ind i hulen naar høstregnskyllene kom. Paa tre sider av indgangen var buskene saa tette og stive, at dyr som var for store til at smyge igjennem nede ved jorden vilde ha vanskelig for at angripe kaninerne, hvis de sat under busken ved hulens nedgang.

Paa den fjerde og eneste tilgjengelige side strakte sig, i ti fots omkreds, et tætt kaktusbed, med naaler saa lange og skarpe og stive som synaaler, og hvis gule, vidunderlig smukke blomster, viddernes deilige rose, prydet det forlatte landskap som en oase pryder ørkenen.

Vistnok hadde ikke „Tip“s make valgt stedet til hjem for kaktusblomsternes skjønhetsskyld. Hun hadde valgt det, som alle dyr vælger sine bo-

liger, paa grund av dets sikkerhet. For de stive naaler er et ypperlig forsvar for en hare eller kamin, naar de forfølges av rovdyr. Imellem disse krypende planter er der altid smaa og ofte store aapne steder. Paa disse nakne pletter kan haren lettelig finde plads for sine føtter, mens coyoten eller ulven ofte i iveren sætter sine føtter ret i kaktusbedet, og maa da øieblikkelig opgi jagten for at dra naalene ut med tænderne.

Kaktusbedet som prydet de forelskedes hule var ualmindelig tæt. I hele det store bed fandtes der kun to ørende smaa steder, nogen faa tommer i diameter, hvor en kunde træ uten at bli stukket. Der maatte derfor gjøres tre hop for at komme igjennem; hverken mer eller mindre.

Den første gang hunnen skulde vise „Tip“ sit slot, traadde denne uti og stak sig. Hun hoppet først, og „Tip“, som av kjærlighet til hende ikke turde la hende komme for langt fra sig, hoppet straks efter, traf hende i baken med hodet, førend hun fik tid til at fortsætte, og kom ned med bakdelen like paa de skarpe naaler.

Men dette belærte den om altid at være forsiktig med kaktusplanter.

Og hvad kvelden iforveien hadde lært den med hensyn til coyoten, glemte den aldrig siden.

Ved siden av hulens nedgang satte de sig, under et tæt tak av knudrede, sammenfiltrede grener, som solen endog ved middagstider ikke kunde gjennomtrænge. Av og til rak lyden av et coyothyld dem fra det fjerne.

Men hvor vidt forskjellig var ikke virkningen

av disse paa de to kaniner, nu da solens straalers forgyltde den unge dag, i forhold til kvelden før, da døden syntes at lure i hver en busk. Og naar hulen, det sikreste sted paa prærien for kaniner, bare var omtrent en fot borte, følte „Tip“ sig meget modig og meget sterk.

Den skammet sig over sin angst natten før, da den vilde ha sprunget om ikke hunnen rolig hadde blit sittende; og modig paa grund av dagslyset, hvorigjennem morgensolens straalers sprudlet av ubændig liv, lovet den sig selv, at saa ræd skulde den aldrig bli mere.

Da solvarmen begyndte at bli merkbar ledte hunnen „Tip“ nedi hulen, og i den tørre kjølighed dernede tilbragte de den største del av dagen, slumrende ved hinandens side.

6. KAPITEL.

Det var eftermiddag da parret atter viste sig. Oftest kom kaninerne ikke ut førend eftermiddags-solen var halvveis nede. Men rimeligvis var de sultnere end vanlig, eftersom elskoven hadde optat en god del av natten før.

Hunnen var bedst kjendt og derfor den som ledte veien nedad den langsomt skraanende bakke mot elven.

Vidden var glohet. Næsten lodrette kom solstraalerne mot den, kastedes tilbake fra den tørre jord i dirrende varmebølger, kvælende mellom tuerne i den dødsstille luft.

Men nede ved bækken, under de høie trær, hvis tette løv var uigjennemtrængelig, og hvor buskene skygget over et bløtt og friskt græsteppe som solstraalerne aldrig naadde, var der deilig. Det var som om „Tip“ pludselig var kommet til en anden verden, ind i eventyrlandet. —

Den ubeskrivelige træthet som hadde lammet dens lemmer mens de hoppet nedover i solheten forsvandt likesaa hurtig som den var kommet.

Nyt liv bruste gjennom den, og den følte sig

med ett saa sulten som den aldrig kunde mindes at ha været.

Men intet sted paa jorden er fuldendt. Det fandt snart „Tip“ ut, da den begyndte at se sig om efter noget spiselig.

Grunden var at alle kaniner i nabolaget søkte dit naar varmen paa vidden var for slem, saa det meste av det kaninerne likte, og sikkerlig det bedste, var for længe siden opspist.

Noget fandt de jo, men det var ikke nok for nogen av dem, eftersom deres appetit var svær.

Stundom, naar de hadde spist og blit trøtte av at lete efter mere, la de sig, strækkende sig helt ut i det myke græs. Det var saa nydelig at ligge slik paa siden, uten at røre en lem, plirende mot den blaa himmel mellem stammerne.

Mens de laa slik og myste med øinene mot den sollyse himmel, i et velsignet velvære, hørte „Tip“ med ett en lyd — lyden av en liten kvist som brak. I ett nu var den paa benene, for erindringen om coyoten var endnu klar i dens hjerne.

Og der paa det grønne teppe, imellem to småa trær, der som en æresport hvælvet sig over den kommende, stod, ikke hvad „Tip“ hadde ventet at se, en coyot, men en kanin, en svær lubben slamp, med opspilte øine og fremadstaaende ører. Den blev staaende en stund aldeles stille, med sine øine fæstet paa „Tip“, maaske forbauset over dennes kulør. Men da den fik øie paa „Tip“s makes yndige skikkelse, hvis litenhet og myke bevægelser øieblikkelig røbet hendes ungdom, kom den frækt

nærmere, styrende bent paa hende, uten at være „Tip“ et øiekast.

Meget større end „Tip“ og meget ældre var den nyankomne, rimeligvis en kanin der hadde mistet sin make og nu var ute for at finde sig en anden. For det er en kjendsgjærning, at den vilde kanin lever i monogami, — et egteskap som, efter mange naturforskeres utsagn, varer for livet.

Men kanskje findes der tilfælder av troløshet ogsaa blandt dem.

Kanske er ikke en han, der har mistet sin make, saa nøie paa om den stjæler og forfører et andet handyrs make, hvis anledning dertil gis. Hvis de ikke gjorde det, saa vilde vi — „overdyrene“ — ha meget mere at lære av kaninerne, i moralsk henseende, end vi i virkeligheten har.

Hvordan nu dette forholder sig, saa begyndte ialfald „Tip“s blod at koke, først fordi den fremmede koketterte med hunnen, dernæst fordi den overlegenhet med hvilken den ignorerte „Tip“s nærvær, var mere end denne kunde holde ut.

Hunnen brydde sig ikke om at stifte den fremmedes bekjendtskap, men saa paa „Tip“, som den der til døden vilde væge hendes ære. Derfor søkte hun beskyttelse bak „Tip“, og denne ventet ikke, som den hadde gjort første gang, paa den andres angrep, men gjorde et mægtig hop, fór over sin fiende som et lyn og gav den i farten et spark bak ørene saa skogen gav ekko.

Men den andre var heller ikke borte, den snudde sig braat og hoppet før „Tip“, som mottok slaget — et ettertrykkelig slag, tildelt av en øvet

kjæmpe, med et slikt kjendskap .! det ømmeste sted, at det et sekund eller to gnistret foran „Tip“s øine.

Synet av hunnen, hvem kampen gjaldt, bortjog straks taaken fra dens hjerne. Den var rasende over det slag den hadde faat, og den visste at dens makes øine fulgte enhver av dens bevægelser.

Atter og atter hoppet den, og spændte den. Igjen og igjen blev den hoppet over og spændt. Den fremmedes vegt var større end „Tip“s, og følgelig var dens spark kraftigere.

„Tip“ saa snart det unyttige i denne kampmetode, den fik forsøke at faa tak og „vælte“ med sin tunge motstander. Den snudde sig lynsnart, netop som den hadde sparket, for at komme sin fiende ind paa livet, før den hoppet.

Men ak! det var forsent, saa kvik den end hadde været. De møttes i luften, og den store slamps haarde skalle traf „Tip“ like under kjaken.

„Tip“s legeme, med de dirrende nerver og spændte muskler, faldt ned paa det bløte græs og blev liggende, mens dens make, den stille skog og den fjerne blaa himmel dunstet bort til intet.

Da den efter nogen sekunder kom til sig selv igjen var den fremmede kanin alt ifærd med at kurtisere dens make. Hun vilde dog ikke vite av noget tøv. Hun undgik den, hoppet fra den saa snart den kom hende nær, smuttet om i de tætteste busker, hvor den anden hadde vanskelig for at følge, prøvet at undgaa den paa alle vis.

Stakkars „Tip“ som maatte ligge og se paa

hendes trofaste kamp uten at kunne komme hende tilhjelp. Erindringen fra den foregaaende aften steg op i den. Den husket den andre kanin, den som coyoten hadde tat, hvorledes den hadde ligget og stirret og lidt, ute av stand til at gjøre noget imot.

Som minutterne gik blev „Tip“ bedre og bedre. Men den andre kanins tilnærmelser likeoverfor hunnen blev ogsaa mere og mere usømmelige og oppeggende. Hun kunde ikke undgaa den længer ved at smutte omkring i buskene; og saa gjorde hun det bedste hun visste, satte kurs mot den hun elsket, det eneste sted hun kunde vente at finde hjelp.

„Tip“s hode var nu blit ganske klart. Som et svakt omrids i dens hukommelse stod det tak ved hvilket den hadde seiret kvelden før. Den vedblev dog at ligge, enten av sluhet eller av træthet, indtil hunnen var ganske nær, med forfølgeren like i hælene. Og da, mens den andre hankanin, tirret som den nu var av hunnens utilgjængelighet, og sikker som den var paa sig selv og sin seier, hoppet forbi ganske nær, smat „Tip“ indunder dens buk og fik tak — det seirende — førend den andre kunde tænke paa forsvar.

Atter brøt det samme ynkelige skrik igjennem stilheten. Og atter saa „Tip“ og dens make en kanin som listet sig væk, overvundet og spak, med alle illusioner brustet.

Aa, jo! alle hunner er heltetilbedere! Og „Tip“s make var ingen undtagelse. Hun hadde elsket denne eventyrer med de underlige kulører før; men

efter dens sidste daad elsket hun den endda mere. Og hun vilde gladelig ha gjort for den alt naturen ikke forbød, for at skaffe den en glæde.

Men „Tip“ var træt, og alt hvad den ønsket var ro. Og ro fandt den ved hendes side, i kjøligheden av en tyk busk — en ro som i graven, en ubeskrivelig ro, der omfattet hele landskapet, de solbrændte vidder, træerne, paa hvis grener ingen fugler sat, undtagen uglen, som var lydløs om dagen. Det var en ro uten like. „Tip“ kunde høre sine egne og hunnens lette aandedrag og en be-daarende sildren av vand borte fra bækken.

7. KAPITEL.

Da solen var et par timer fra horisonten og varmen var i avtagende, begyndte kaninerne atter at røre paa sig.

Det er paa den tid av dagen at prærien begynder at vise sit liv — et mangeartet og bevæget liv, som dog ikke formaar at bryte den sælsomme ensomhet som er prærien egen.

Alt liv paa prærien er paavirket av ensomheten. Præriehønsene færdes vistnok stundom i smaa flokker, men deres bevægelser er saa stille og saa usynlige. De smyger mellem tuerne som lydløse aander, klemmer sig ind mot dem om der er fare paa færde, forsvinder ganske i stilheten blandt de graagrønne busker.

Rigtignok er præriehunden noget støiende av naturen, men dens stemme er for svak til at berøve vidderne deres ro. Præriehunden er en liten lubben gulbrun gnaver med et avrundet, hundelignende hode og et bjef, som paa avstand er skarpt og utydelig, men som naar en lytter nøiagtig, akkurat ligner en hunds gjøing. Den har sit hjem

paa sletterne, hvor den lever i kolonier, graver sine huler, som altid gaar brat paa skraa ned i jorden fra en liten høide i likhet med en myretue, som dannes av den utgravede muld, og paa hvilke de altid sitter og skjælder ut rovdypene og mennesker som tilfældigvis kommer dem nær.

Coyoten hater præriehunden over alt andet, for dens munds skyld. Den er nemlig uhyre vanskelig at faa tak i paa grund av at den aldrig vaager sig længer bort fra hulen end at den kan naa indgangen.

De fleste andre dyr som lever paa vidderne er saa at si stumme. Klapperslangens klappen maa en være nær for at høre. Den ensomme ørn aapner sjelden nebbet til snak; og uglens monotone o—o—o—o om nætterne harmonerer likesaa godt som coyotens hyl med viddernes uforklarlige forlatthet.

Paavirket av denne stilhet lusket „Tip“ og dens make sig forsigtig opad den lyngbevokste bakke fra elven til sletten.

Endskjønt dødens stilhet laa over alt, og naturen syntes at hvile i evig fred, brukte de den største forsigtighet, saa sig ofte omkring, lyttet, snuste, som om de bak hver en busk ventet at møte en fiende.

Denne forsigtighet fra kaninernes side var heller ikke overdreven; den var ikke bare indbildning av et frygtsomt dyr. For hareslegten er ikke mere ræd av sig end andre dyrearter, det har den saa tidt bevist i kamp for dem den elsker. At den altid ser fare i næsten alt som lever omkring den, er fordi dens lange ben — dem den grundig kan

bruke i kamp mot en av sin egen race — intet forsvarsmiddel er mot andre dyr, undtagen ved den hurtighet de utvikler.

Og der er fare overalt derute. Bak hver en busk, bak hver en høide, i hver en fordypning i dette ujevne landskap, under en hvitglødende sommersol eller naar en blek maane forsølver bakkerne, i vinterstorm og under høstens stjernehim-mel, overalt kan døden ligge og lure.

Alle vildmarkens beboere viser samme forsigtighet, selv coyoten — ja, selv ulven. Og selv kuguaren (den amerikanske fjeldløve), som tilbringer sit liv i og nær fjeldene, er saa forsiktig at menneskene sjelden faar den at se, endskjønt densaarvaakne øie ser alt som foregaar.

Gnaverne kan aldrig være forsigtige nok, for det er især dem som maa dø, forat rovdyprene skal leve.

Dette visste „Tip“s make meget godt, og hun benyttet sin visdom til al mulig fordel for sig selv og sine.

Trods denne forsigtighet er dog livet derute paa de fredelige, solbelyste vidder en eneste række tragedier. For næsten alle vilddyr dør en tragisk død.

En slik ende paa et netop begyndt liv hadde nær blit „Tip“s skjæbne denne solblanke sommer-eftermiddag. Den største forsigtighet, ledet av vel utviklede sanser, var ikke nok. For luften var saa stille, at deres fine næser intet kunde fortælle dem. Og øinene kan man ikke stole paa, for naar

et dyr forholder sig rolig smelter det aldeles sammen med sine omgivelser.

Lyttende og speidende var de kommet halvveis opad den lange skraaning, da pludselig en coyot uten det mindste varsel gjorde et hop efter dem fra en tue, bak hvilken den hadde ligget skjult.

Heldigvis for kaninerne var lyngen der temmelig tæt, saa coyoten ikke fik klar seiling. Den kom ned midt imellem dem, saa nær, at „Tip“, som var bakerst, stirres vettskræmt ind i dens aapne gap.

Hunnen la iveri op bakken alt hun orket. „Tip“, som var nedenfor coyoten, blev tvunget til at snu og ta veien nedover. At springe nedad en bakke er stik imot en kanins bygning, for de lange bakben truer med at kaste den hovedkulds over de korte forben.

Coyoten, den slu djævel, visste dette saa godt som kaninen selv, og følgelig tok den efter stakkars „Tip“, den mindst erfarne av de to.

Drevet av den største angst, den nogensinde hadde følt, før „Tip“ avsted bort imellem lyngtuerne, med coyoten, der selv er berømt for sin hurtighet, like i hælene. Den sprang ikke ret ned, men paa skraa, for saasnant som mulig at svinge og sætte kursen opover. Coyoten visste dog like-saa godt som „Tip“ hvad denne hadde i sinde, saa den sprang litt til siden, for at forhindre „Tip“ i at utføre sin plan. Gode raad var nu dyre, og da især for „Tip“, der endnu hadde meget at lære av livet i vildmarken.

Den krøket til venstre mere og mere mens den sprang for sit dyrebare liv. Men den bue den der- ved blev nødt til at gjøre hjalp forfølgeren, som sprang indenfor.

Kaninen er ikke paa langt nær den lang- distanse-løper som haren er, saa „Tip“ begyndte snart at merke følgerne av den fart, den startet med. Den turde ikke se sig om, den bare sprang og sprang. Den hørte jo rabalderet bak sig av tørre kvister som brak, naar coyoten fór gjennom lyngen. Den hørte ogsaa forfølgerens anstrengte aandedrag, saa i aanden et grusomt gap, og den hørte i fantasien lyden av ben som knustes og et vildt, hjerteskjærende skrik — det sidste.

Pludselig lysnet det for dens øine og dens sjæl; ti under en tæt busk fik den øie paa en hule. Dit fór „Tip“ i susende fart, uten at tænke paa hvem der var hulens eier.

Aa! hvor dens hjerte bankét da den hadde snudd sig dernede og, pustende tungt, laa og hørte coyotens heftige aandedrag i aapningen, nedi hvil- ken den stak sin snute, saa dagslyset stængtes ute.

Glæden over at være i sikkerhet blev dog kortvarig, for nedfra hulens mørke bund kom en lyd som „Tip“ instinktmæssig frygtet over alt an- det, mere end coyotens tænder — den svake, men frygtelige lyd av klapperslangens tørre klapping, som derinde i jordens stilhet gjenlød i hele sin rædsel.

Stakkars lille „Tip“ hadde for første gang i sit liv følelsen av den visse død. Da dens øine

blev vant til mørket saa den ogsaa slangen, der var rasende over at bli vækket av sin søvn.

Og da coyoten trak sin næse ut av hullet saa den ogsaa at slangen kom krypende mot den, hvæsende og med den splittede tunge dirrende i det aapne gap.

At komme ut i frihet, at faa løpe for livet ialfald, selv om den tapte, var det eneste som glimtet gjennom „Tip“s hjerne i dette alvorlige øieblik.

Ut fór den ogsaa som en pil, ret forbi den forbausede coyot, der naturligvis optok jagten paany straks den fik sanset sig.

Men denne gang hadde „Tip“ et forsprang som den benyttet til det ytterste, og den hadde anledning til selv at vælge sin vei.

Selvfølgelig sprang den opad bakken. Og den vandt og vandt i løpet, mens coyoten tapte og tapte. Faa øieblikke efter saa „Tip“ sin make sitte opreist ved siden av hullet, ventende i angst paa dens komme. Og for ikke at gi coyoten den mindste anledning til at indhente sig, da slett naaddes, la den iveri saa blodsmaken stod den i munden.

For „Tip“ hadde det været en forfærdelig dag — en stadig kamp for kjærligheten og livet, vild-dyrets kamp for tilværelsen.

8. KAPITEL.

En aftenstund en uke senere, paa den tid av kvelden da augustsolen efter en av sommerens varmeste dage stod skjælvende og rød paa den vestre himmel en times vei fra horisonten, sat „Tip“ og dens make under en busk nede ved bækken, hvorhen de som vanlig hadde søkt for at undgaa varmen.

„Tip“ hadde været litt grættet i det sidste-paa grund av at dens make ikke længer viste den samme hengivenhet som i deres bekjendtskaps første tid.

Hun var endnu venlig og imøtekommende; men den første brændende varme var forsvundet. Saa naar „Tip“ i kjælenskap vilde leke med hende og sitte ved hendes side trykket tætt op til hende, søkte hun altid at undgaa dette.

Denne opførsel var for „Tip“, ubegripelig. Den skjønnte ikke at dens make skulde ha unger, og at leken for denne gang var slut.

En vild kanin, avkom av et naturlig monogami, vilde ha forstaat hendes opførsel og indrettet sig derefter. Men „Tip“s forfædre hadde i mang-

foldige generationer levet blandt menneskene, mer eller mindre i fangenskap. Følgen herav var at den naturlige hang til monogamiet litt efter litt svandt og gik over til det mest hensynsløse polygami. Derfor forstod den ikke dette.

Dens grættethet blev større og større eftersom dagen led. Den prøvet ikke lenger paa at holde sig nær hende som før. En likegyldighet likeoverfor hende, som den hadde elsket saa høit, fylgte dens hjerte.

Som alle andre dage drog de mot sletterne naar solvarmen tok av. Men ingen av dem var saa nøie paa det lenger, om de var nær hverandre eller ikke.

En svak kveldbris rusket i lyngen, da de var kommet op paa sletten. De begyndte straks at lete efter mat, for hele den varme eftermiddag hadde de intet spist.

Den velgjørende bris, der hurtig avkjølte vinden, da solens magt var brutt, forvandlet denne ganske. Liv sprang frem alle vegne.

Der var en liten aapen slette midt i dette lynghav, dottet med utallige lave tuer, hvor der sat en præriehund og gav sin glæde over aftenbrisen og solens nedgang luft i skarpe bjef, der lød langt utover prærien.

Men disse dyr er bare skraalhalser, sangere uten gehør.

Den eneste sanger paa prærien er coyoten. Røveren, tyven, morderen, bedrageren, helten i saa mangen udaad, den kløktigste av alt levende derute, „overdyret“ iberegnet, præriens ubestridelige

hersker, den kan synge, som aldrig firføttet dyr har sunget før.

Og den sang ogsaa den kveld sin lovsang til den døende sol — sang saa det ljomet over vidderne.

At forklare coyotens sang, at beskrive den virkning den gjør, for folk som ikke har hørt den, er umulig. Disse langtrukne, mangetonige vov-vov-vov-jap-jap-jap-o-o-o-u-u-u- er mere end almindelig sang. Det er en sang fra det fri til det fri, stundom glad, stundom sørgmodig, stundom i aabenbar latter, stundom i blodig haan.

Det er mere end sang, det er en coyots bekjendelser om sin trofaste kjærlighet til vidderne, til solen og maanen og stjerneerne, til friheten, det eneste liv som for den er værdt at leve.

„Tip“ og dens make lyttet ogsaa til coyoternes aftensang, men ikke i henrykkelse. For det var deres slegts arvefiende som sang, og for dem betydde sangen bare fare og død. De stanset hvor de stod naar hylene lød utover fra et eller andet sted i nærheten. De sluttet at spise og fortsatte ikke førend hylets ekko var forstummet. Og som de sat der sammenkrøpet tæt indunder lyngen, blev de mindre og mindre og krøp og krøp nærmere og nærmere, mens de vilde hyl fløt forbi dem paa den svakt nynnende, solfylde prærievind.

Som „Tip“ sat der sammenkrøpet under en tue og hørte coyothylen suse over sig, holdt et par kaniner paa at parre sig paa en aapen plet i nærheten, i skyggen av lyngtuerne, av hvilke kun de høieste belystes av solen. Disse lyngtopper, som

endda rak op i solskinnet, farvedes gyldent røde, saa forskjellen mellem dem og de solforlatte graa busker nedenunder var forfærdelig.

Men „Tip“s øine hang ikke ved de gyldne lyngtopper, den merket ikke den eventyrlige belysning fra den døende augustdag. Heller ikke hørte den længer coyoternes hyl. Dens hjerte banket, dens øine tindret, ikke av skjønhetsglæde, men av attraa, og det var kaninparret borti lyngtuerens skumle skygge dens øine søkte.

Under en anden busk nær ved sat dens egen make uten at ane de utro følelser der rumsterte i hendes egtefælles sjæl.

To seire hadde „Tip“ allerede vundet over medbeilere, og i dens arvede gladiatorblod bruste lysten til flere seire. Og i dette blod grodde ogsaa spiren til polygamiet, nedarvet og uoverkommelig, som den spire der gjør en dranker av drankerens søn.

Det elskende par borti skyggen saa intet, hørte intet. Optat med sit merket de ikke „Tip“ før denne var like indpaa dem. Hunnen sprang nogen faa hop til siden, hvor hun satte sig for at iagttakampen. Hannen gjorde sig rede. „Tip“, der endnu husket virkningen av sin sidste kamp, det bedøvende spark bak ørene, hadde dengang mistet lysten til den maate at slaas paa; men den husket ogsaa ved hvilket tak den hadde vundet, saa den fór, uten den mindste indledning, bent paa den anden kanin, som blev forundret over denne ukaninlige slaasmetode, og „valt“ førend den fremmede visste hvad der var skedd.

Kampen varte bare faa øieblikke. „Tip“ visste hvad tak den vilde ha, og dette tak søkte den — bare dette — med en bulldogs paagaanhet, uten at ænse de frygtelige spænd den fik i ansigtet.

For tredje gang hørte „Tip“ det ynkelige skrik av en overvundet kanin skjære gjennom stilheten. Det var et dyrs klage der lød, en klage fra et dyr der har mistet sin make; den bares bort paa vinden, over det forlatte, forgyldte landskap, mot de skumrende skygger og natten.

Den fremmede hun var i begyndelsen uvillig til at indlate sig med „Tip“, hvis underlige kulør forbauset hende.

Dog sa hendes næse hende, at ogsaa den var kanin, og saa maatte hun tilsidst føie sig efter „Tip“s vilje.

Uten ceremonier, og uten at plages av samvittighetsnag forlot denne vordende Don Juan sin første make, hvad den ogsaa senere gjorde med sin anden og sin tredje — saaledes i det uendelige.

Den var ikke tilfreds med at leve som sine vilde brødre, i monogamiets ensformighet. Dens natur var ikke slik beskaffen, efter umindelige tidens fangenskap — i samvær med mennesket. Dens liv blev heller ikke langt; men, aa! saa bevæget. Det blev delt mellem kjærlighet og slagsmaal, og i mellemtiden optat av at undgaa de farer som paa vidderne altid er tilstede.

9. KAPITEL.

Først uti oktober var „Tip“ legemlig fuld-voksen. Men da var den ogsaa større, meget større, end de fleste av sine vilde brødre, og dens styrke og mod var fuldkommen i forhold dertil. Hvor mange kjærlighetshistorier, hvor mange slags-maal den hadde hat i disse to deilige sommermaa-neder, er ikke godt at si; men at det var mange er sikkert.

Aa! hvor den hadde nytt livet i de lange som-meraftener, naar solen ikke varmet længer, naar vinden sukket avkjølende henover prærien; og hvor den hadde glædet sig nede ved bækken om efter-middagen paa det bløte græs under det skyggende løvtak, som solen ikke trængte gjennom, og hvor vandets svake skvulpen nynet den ind i de dei-ligste drømmer.

Da oktober kom, var varmen ikke saa plag-som mere. Solen hadde tapt sin brodd.

Fjeldene, paa hvis sider sneen krøp længer og længer nedover mot lavlandet, var ofte indhyllet i taake fra morgen til kveld. Overskyede dage var ingen sjeldenhet længere, og høstregnet hadde alle-rede hat flere utbrudd.

„Tip“ vandret som regel mere omkring end de vilde kaniner hadde for vane at gjøre. Hvad der var den egentlige grund til dette, er ikke greit at si. Kanske var det i overmod over de utallige seire den hadde vundet, kanskje var det fordi den var slik en Don Juan.

At dens utallige kampe og likesaa utallige seire hadde gjort den overmodig, er sikkert.

Paa sin vandring møtte den engang en hareunge, næsten saa stor som den selv, og yppet straks klammeri. Hareungen, stakkar, sprang fra den mot hulen, hvor harefar og haremor tilfældigvis sat og solte sig i den tidlige høstdag. Og harefar, som var mindst dobbelt saa stor som „Tip“, kom ungen tilhjælp. Istedenfor at flygte satte „Tip“ sig til motverge, og fik et saa kraftig slag, at den nær hadde segnet om. Med møie kom den sig væk, ør i hodet, og med erfaringen om aldrig at indlate sig med harer mere, kraftig hamret ind i sin bevissthet.

En graa oktobermorgen hoppet „Tip“ over bækken, som bare var et par fot bred, for at søke sin lykke i de hemmelighetsfulde, forrevne bakker paa den anden side.

Det var første gang den hadde været der. Landet der var ganske forskjellig fra det, den var vant til. Det høinet sig opover fra bækken i kuppelformede høider, i langstrakte rygger, skarpe og avrundede, imellem hvilke der var dype kløfter, brede og smale, hvor regnskyllene i aarenes løp hadde gravet render, som var fra to til seks fot

i vidde og op til ti fots dybde, og hadde lodrette vægger.

Paa toppen av en lyngbevokset kuppel stanset „Tip“, derfra kunde den se milevidt utover den ujevne prærievidde hinsides elven. Det var dens eget tilholdssted den saa; men de glohete, solbelyste vidder, som den kjendte bedst, var den dag mørke. Under en tung himmel, hvor mørke, stormflengte skyer jog avsted, laa de vældige sletter, med skarpe rygger, plataaer med høie og bratte vægger, og bakket land i øst mot fjeldene; nedenfor laa landet med de forunderlige søiler i alle fa-songer, i de mest fantastiske figurer, næsten forstenede jordstøtter, lignende en oldtidsbys ruiner, der har blit staaende, mens aarhundrederne skyllet jorden bort omkring dem.

Langt borte i ensomheten stod et enslig træ. Det var under det træ „Tip“ hadde ligget, da den første gang kom ut paa prærien. Nu stod det der alene, forlatt, tronende i majestætisk ensomhet. Vognen var borte, teltets hvite tak skulde aldrig mere reflektere den glitrende sol, eller merke den graa, triste uendelighet ved sin hvithet. Disse mennesker, „Tip“s gamle venner, var borte, de var reist videre, opslukte av ødet derute.

Den var alene nu i denne alvorlige natur, forlatt av dem som altid vilde ha beskyttet den. Ensom, forlatt i vildmarkens tause graahet, i en natur hvor den endnu hadde meget at lære — en hensynsløs vild natur, hvor enhver er sig selv nærmest i kampen for tilværelsen, hvor der er faa

venner og mange fiender, og hvor livet som oftest før eller senere ender tragisk.

Hvor prærien kunde forandre sig! Dette landskap omkring den, der bredte sig utover i en saa uforklarlig tristhet, og saa ut som om døden allerede hadde lagt sin haand paa det, var det virkelig det samme som det, der kunde glitre saa livfuldt i solen?

„Tip“s humør paavirkedes av veiret. Den lyst, som paa godveirsdays tvang den til at undersøke alt dens øine faldt paa, var ganske forsvundet. Den blev sittende stille, urørlig. Og da det frem paa dagen begyndte at regne, et stridt og varig pøsregn, hoppet den bort til en stor, rund sten, hvorunder der var ly. Der sat den i time efter time, mens regnet, ikke som draaper, men som straal, pisket vidderne, randt i strie, smaa strømmer nedover høidernes sider, samlet sig til bækker i de forut tørre leier, og fulgte disse nedover, sugede med sig bundens mudder i sin iver, til de tilsidst naadde den bratte væg paa elvens vestre side, utover hvilken de hensynsløst styrtet sig, som utallige fossefald i miniatur.

God og tør, men melankolsk i sind, sat „Tip“ og saa utover det trøstesløse landskap, sat og lyttet til regnstraalernes plask, og den lave mumling som lød utover fra de mangefoldige smaa bækker.

Først frem paa eftermiddagen holdt det op at regne. En sterk vind var blaast op, eller rettere slaat ned, for hele dagen hadde det blaast i de øvre luftlag.

„Tip“, som var stiv i lemmerne av at sitte

stille saa længe, begyndte at røre paa sig. Og da den ogsaa var sulten — for den hadde ikke spist stort den dag — begyndte den straks at søke føde.

Men høiden var stenet og næsten bar for lyng; og lyngen var lav og stri og næsten naken, saa for at finde noget spiselig maatte den søke nedover mot bækkeleierne, hvor vandet nu randt i livlige strømmer.

Fare og død lurte alle steder paa prærien. „Tip“ visste dette, og følgelig bevæget den sig med den største forsigtighet.

Ikke en levende skapning hadde den set gjennem de lange timer den sat under stenen. For mens det regnet holdt ogsaa de andre dyr sig rolige. Da regnet ophørte kom de ut, og de var alle sultnere end vanlig.

Nede ved høidens fot, imellem deilige, fyldige lyngtuer paa randen av bækken, som regnet hadde laget ti lodrette fot nedunder, satte den sig under en vældig busk, forfrisket av regnet. Begjærlig rev den i lyngen, og den svake støi dette frembragte sammen med den ensformige dur av strømmen, gjorde at „Tip“ ikke hørte de forsigtige fottrin av en coyot, der hadde holdt øie med enhver bevægelse, helt fra „Tip“ forlot høiden.

Rimeligvis hadde ogsaa sulten og iveren hvormed den slet i lyngen, gjort at den var mere uforsiktig end den pleiet. Den dag hadde nærpaa blit „Tip“s sidste.

Selvfølgelig listet coyoten sig ind paa den mot vinden, der ogsaa satte liv i buskene, saa en bevægelse blandt dem ikke var saa iøinefaldende.

Men de svake dyr, som i fællesskap er coyotens bytte, hjelper hverandre ofte ganske ubevisst.

Dette hændte her.

Coyoten hadde ikke øie for andet end „Tip“. Den saa ikke et par præriehøns som saa den, men trykket sig ned og blev liggende stille i haab om at den skulde passere dem. Men coyoten kom lurende bent paa hønsene. De flakset op ret under dens næse med stor støi. Coyoten blev staaende i uforsigtig forundring, rasende paa sig selv for sin klumsethet. Der var ikke mere end tyve fot mellem den og „Tip“.

„Tip“s hjerte syntes at stanse da dens øine stirret ind i rovdyrets. Idet den snudde kastet den et langt blik over bakkerne, for om mulig at opdage en hule; men de bare bakker var ubarmhjer-
tig lukket. Det stenete, kuperte landskap var ikke kaninernes opholdssted.

Saa var der intet for stakkars „Tip“ at vælge mellem. Den vilde helst ha sprunget opover, det var dens natur; men frykten for døden og de ukjendte høider overvandt naturen. Skogen dernede hvorav kun træernes topper var synlige fra det sted hvor „Tip“ sat, sletterne hinsides elven, med sine mange huler, traadte pludselig frem i dens erindring. Og da der ingen tid var at spille før den avsted alt den orket, nedover mellem vaate tuer, som i farten dryppet perler over den, langs randen av bækken, der høstes, men hvis lodrette væggers høide skjulte den for øiet, undtagen paa de steder, hvor dens krokete kurs brak av i en vin-
kel.

„Tip“, som var godt uthvilt, sprang for livet, likesom coyoten bak den sprang for sit og for „Tip“s død. Jorden, som ellers var saa tørbrændt, men som av væten forvandlet sig til en klisset lere, hang fast ved dens haarete føtter og hindret dens løp.

Som altid blandet coyoten kløkt og muskler sammen. Bækken var kroket, og „Tip“ fulgte dens rand i uforstandighet, mens coyoten sprang utenfor i en ret linje.

„Tip“ kom til et sted hvor bækken gjorde en braa bøining, saa der dannedes en skarp landtange, hvis bratte vægger stupte ret ned i den sydende bæk, som paa det sted var otte—ti fot bred. Coyoten kom susende mot den hvor landtangen begyndte, saa et tilbaketog var umulig. „Tip“s hjerte stanset næsten av skræk. Et par sekunder vimset den raadløst frem og tilbake; men da coyoten stadig kom nærmere, forsøkte den i dødsangsten det, den visste var umulig — at hoppe over den ti fots dype avgrund, paa hvis bund vandet fosset nedover mot elven. Dens vimsing omkring hadde bragt den saa langt bort fra randen at den fik et godt tilsprang da den hoppet. Med døden i sit hjerte, i et fortvilet haab om at naa den anden bredd, satte den utfor; men uten nytte.

Dens lertunge føtter gled paa den glatte kant, saa den fór ned — ned, til den plasket i det buldrende vand, før den var halvveis over.

Den kom ned paa maven og mistet et øieblik pusten. Dens forskrækkelse var ogsaa stor, for det var første gang den hadde været i vand.

Bækken var gjennemsnittlig ikke over tre, fire fot bred, men veggene var alle steder lodrette, sommesteder hængte de utover, saa det var umulig at komme op.

Det mudrede vand sydet og buldret omkring den, tok den med sig, med rasende fart, mot elven, — en fart som „Tip“ foret ved instinktmæssig svømning — mens coyoten sprang paa bredden ovenfor den og fulgte med blodtørstige øine dens haabløse kamp.

Jo nærmere de kom elven, jo brattere blev landet, og følgelig blev strømmen striere.

Forgjæves forsøkte „Tip“ at klamre sig fast til den bratte væg. Mens regnet holdt paa, hadde vandet i bækken været høiere, saa veggene var seige og glatte seks, otte tommer opfor vandet.

I susende fart fór „Tip“ nedover, mens motbølgerne, dannet av den stenete bund, slog over dens hode. Stundom gik den under i de mangfoldige smaafald, kom op igjen længer nede, hvor vandet randt stilsfærdig, for atter at dukke under i vandhvirvlene.

Elven nedunder stupet, som om sommeren kun var en bæk paa et par fots bredde, var nu av regnet atter blit elv, en skummende, grumset elv, hvis stemme hadde forandret sig fra en sagtmødig nynning, en solfylt sommersang, til en truende høstdags varselskrik.

Fra alle kanter styrtet smaa og store fossefald sig utover; de glitret som sølvstriper mot den overhængende, tyvefotshøie vægs graa bakgrund.

Utmattet og anpusten av at være under vandet

og av at forsøke at klamre sig fast til den glatte væg, kom „Tip“ susende nedover. En brat skraaning øket farten netop før faldet.

Coyoten hadde fulgt med hele tiden, kanskje i haab om at kaninen skulde greie at komme op. Eller kanskje visste den listige djævel paa forhaand hvad „Tip“ hadde ivente, og bare fulgte med av nysgjerrighet, for at nyte stakkarens kamp for livet, dens sidste reise utor stupet.

Og slik saa det virkelig ut, da den stod paa den ytterste kant og fulgte med øinene, tydelig interessert „Tip“s frugtesløse kamp mot den fraadende strøm. Tungen hang ute, den lystne mund var aapen like til under ørene som i latter, som om den gottet sig usigelig over den flygtende kanins triste skjæbne.

Men coyoten lo for tidlig. Vilddyrets beskyttende engel holdt sin barmhjertige haand over lille „Tip“. I rasende fart fór den utor stupet. Dens selvbeherskelse var forsvundet. Det hvite skum var det eneste den saa, og elvens skrækkelige brus var det eneste som gjorde indtryk paa dens hjerne.

Merkelig nok slog den sig ikke denne gang saa meget som den hadde gjort i det meget mindre fald op i bækken.

Den var ret indi den sølvhvite foss, der i faldet brøt overflatens motstandskraft. Sammen med det faldende vand fór den under, hvirvledes rundt i det skummende kaos, blev tilsidst grepet av strømmen og ført nedover, svært skræmt og træt, men uten mén efter hændelsen.

Ved at bruke alle sine kræfter kavet den sig

tilsidst ind mot den østre bredd, hvor vandet var roligere. Strømmen hadde ført den langt nedover, og den var dødsens træt da den endelig stod paa tørt land.

Den hoppet bort og satte sig under en busk for at hvile og bli tør.

Fremdeles hujet vinden over vidderne. Sydover, paa en mørk, sønderrevet himmel, seilte graa-sorter skyer — skyer som stormen høit oppe stundom flengte, men som straks efter lukket sig igjen, flygtet videre i et melankolsk virvar, og kastet uhygge og sorgmodighet over de store, frie, flate og bølgende prærievidder.

10. KAPITEL.

En graa høstdag i november befandt „Tip“ sig i nærheten av sit gamle tilholdssted, ikke langt fra det enslige træ.

En høstdags sælsomme alvor laa over landet. Det var et uendelig øde graaveir, i hvilket jord og himmel smeltet sammen, og en formanende stilhet.

Ikke det mindste vindpust blaaste liv i lyngtuerne; ikke en rift fandtes i himmelens ensformighet; ikke en lyd hørtes. Det var som om alt liv pludselig var sluknet.

Dyrene paavirkes av veiret akkurat som menneskene.

„Tip“ var av dem paa hvem veiret hadde stor indflydelse. Vild og gal var den naar solen lekte over vidderne, men i graaveir kunde den sitte og sture timevis uten at røre sig.

Saadan sat den denne graa novemberdag i lange, døde timer, ubevisst ventende paa at en solstraale skulde bryte gjennom tristheten.

Siden sit eventyr i elven hadde den aldrig vaaget sig dit mere. Fremover høsten var den ogsaa blit mere rolig av sig. Den flakket ikke rundt saa

meget som før, den slaas ikke saa meget, den benyttet tiden mere til spisning og mindre til kjærlighet.

Hvorfor var den kommet dit, til stedet for dens første seier, skuepladsen for dens første kjærlighet? Var det dagens tristhet som tvang den til at op-søke dette sted, hvor den hadde tilbragt nogen lykkelige dage av sit liv? Var der noget dypt inde i dens sjæl, der kunde sammenlignes med et menneskes samvittighetsnag; noget som bød den at trampe den jord, hvor den hadde forlatt sin første make? Var den kommet dit ganske uvilkaarlig? eller erindret den virkelig sin forlatte make nu da høsten var kommet?

Var det naturen fra dens fjerne forfædre som banket i dens hjerte, de, som søkte selskap i sin ensomhet, og savnet nogen at bli elsket av, at læne sig imot naar de lange vinternætter kom?

Dette kan synes latterlig; men det er ikke desto mindre mulig. For vi vet at dyrene kan sørge, at de kan huske — kanskje dypere og længer end vi aner. Og om kaninerne endda ikke er kommet saa langt i utviklingen, at deres følelser kan sammenlignes med et menneskes samvittighet, saa kan der dog muligens, dypt bortgjemt, findes rudimenter til denne.

Frempaa eftermiddagen klarnet det op. De graa skyer letnet, revnet, og i revnerne kunde ses en lys, solblaa himmel, som gjemtes og atter kom tilsyne.

Det døde landskap blev mere utholdelig. Nede ved elven, som nu atter er blitt bæk, hvor træerne

har staat indhyllet i dagens sørgmodighet, trænger nu solstraalerne fra en lav og rød eftermiddagssol sig frem under en blaalig horisontal sky, der urokkelig klamrer sig fast til himmelen. Denne sky, hvis nederste kant er purpurfarvet, men gylden gul nærmest solen, og som hænger ned fra himmelen som en truende bølge, lægger en egen forsagthed over prærien. Det er som livet ikke rigtig tør leves med dette over sig.

Borti det ensomme træ ved opkommet sitter en ørn — ensom som træet. Dens ene side skinner bronzeblank mot solen, mens den anden er mørk fiolet. Og i sin urørlighet ligner den mere en statue end en levende skapning, der med skarpe øine mønstrer vidderne for at søke bytte.

Som ved et trylleslag er landskapet forandret. Den ensformige graahet er sporløst forsvundet, og istedet breder landet sig ut som et hav av sol og skygge. Men det er ingen livfuld sol. Den bruser ikke utover som en uimotstaaelig, livgivende bølge; der er ingen sang i den, ingen latter. Den smyger sig spakfærdig henover lyngtopper og hauger, vel vitende, at den snart maa forgaa. Der er noget sørgmodig ved den, noget ydmygt bedende. Og naar den i sit sidste doende aandedrag farver tuerne saa tragisk røde, virker ogsaa det melankolsk. Det er ikke som solskin, det er som blod — gyldent blod — en døende sols hjerteblod!

Ret ute i denne blanding av sælsomt lys og skygge fik „Tip“ øie paa en kaninmor med en hob halvvoksne unger omkring sig. Ungerne var ens-

farvet, men farven var en blanding av brungraat og sort.

„Tip“s nysgjerrighet vaktet. Eller kunde det være blodets røst den hørte?

Den betraktet nøie ungerne og hunnen. Den følte sig glad og ilde tilmode paa én gang; for i dens erindring steg pludselig frem billedet av dens første make, kampen om hende, seiren, og de følgende deilige dage i sol og kjærlighet.

Av utseende kjendte den hende knapt igjen. Men ved at lugte til hendes pels, som var blit tyk og bløt mot vinteren, vilde den kunne faa besked, om det var hende eller ikke.

Og følgende dette instinkt hoppet „Tip“ forsigtig bort imot dem. Ungerne sprang og gjemte sig i hulen, som ikke var langt derfra, da de fik øie paa den, uten at se efter hvad slags dyr den var. Hunnen fulgte efter dem, men ikke i frygt, bare for at være dem nær.

„Tip“ fulgte efter hende for at tilfredsstille sin nysgjerrighet.

Hun lot den komme sig ganske nær; men da den vilde lugte til hende blev hun sint, satte paa den og nappet en haardot ut av brystet paa den.

Og tænk! „Tip“, slaaskjæmpen, altid den første i slagsmaal, og altid den seirende, blev ikke sint. Den bare bøiet hodet unda og lot hende nappe. Den likefrem nøt det. Den fornåm noget derved, som den aldrig før hadde fornummet. Hun maatte saa gjerne nappe den!

Den gyldne ørn — et navn den med rette bærer i solnedgangen — begyndte at røre paa sig.

Dens skarpe øie hadde opdaget bevægelsen mellem lyngen. Et litet ryk av interesse fór gjennom det tre fot lange legeme, en skjælving i træet da den spændte fra og seilte opover mot de blaagraa skyer, gylden i kveldsolen, mens de vældige vinger, syv fot fra spids til spids, syntes at løfte den uten at røre sig.

„Tip“ fulgte efter hunnen helt bort til kaktusbedet, som om den forsøkte at gjøre godt igjen hvad den hadde forbrutt. Men hunnen var arg og uforsonlig, som en forurettet kvinde, der har faat barn at ødsle sin kjærlighet paa, og derfor ikke trænger manden længer.

Saasnaart den angrende „Tip“ kom nær kaktusbedets gjennomgang, hvor hunnen hadde stillet sig, jaget hun den væk, rimeligvis med tanke paa ungerne, som nedi hulen slaas om hvem av dem skulde sitte i hulens indgang og se ut.

Mens kaninerne var optatte med sit og intet ondt ante, seilte den gyldne ørn over dem i store spiraler. Saa staar den stille et øieblik, henger paa mægtige vinger deroppe i sollyset under den graa himmel.

Men pludselig lukker den vingerne, blir saa liten med ett, og kommer susende som en pil mot jorden.

Det er som en brusende storm kommer, da ørnen atter spreder sine vinger.

Hunnen gjorde et par forfærdede hop og naadde hulen. Det var saavidt hun kunde slippe ned, for alle ungerne var sammenklemt i gangen.

Og stakkars „Tip“, som endnu ikke i sit liv

paa vidderne hadde hat nogen erfaring angaaende farer fra luften, fulgte hende instinktmæssig.

Men hunnen hadde bare klaret at komme et par tommer ind i aapningen, saa for „Tip“ var der ikke rum.

Lufttrykket og rabalderet av ørnens mægtige vingeslag bedøvet den næsten, den vældige skygge forvirret den. Den kunde ikke komme ind i hulen; men den maatte bort, bort. Men i samme nu blev den grepet av grusomme klør, løftet høiere og høiere, omsust av stormbølger.

Og i den stille kveld, mens den venlige sol i nedgang smilte over vidderne, lød atter en kanins dødsskrik over prærien. Og denne gang var det „Tip“ som skrek.

Høiere og høiere blev den baaret, længer og længer bort.

Gjennem halvdøde øine saa den vidderne forsvinde under sig, dens vidder, imellem hvis lyng og hauger den hadde oplevet saa mange farer og saa mange lykkelige stunder.

En forfærdelig storm suste omkring den, tok pusten fra den.

Trærne nede ved elven blev mindre, blev smaa, blev buske.

Alt blev saa utydelig, saa taaket og graat.

Den hørte ikke længer, den pustet ikke længer, men den saa i drømmende utydelighet en blodrød sol, der blusset og brandt mot dens øine sit allersidste farvel.

„GOPHER“

1. KAPITEL.

Alle mennesker vet hvad et muldyr er, og de fleste vet vel ogsaa, hvordan det ser ut; men det tror jeg ogsaa er det eneste den store mængde vet om dette merkelige, paa en maate unaturlige dyr.

Muldyret er ikke som andre dyr et produkt av aartuseners utvikling. Dets forfædre er ikke i form av muldyr kommet nedover den lange og uklare utviklingsstige fra forhistoriske tider, da andre dyrs forfædre bebodde jorden.

Det protoplasma som i de senere tider producerte muldyret, har fulgt utviklingen i baade hesters og æslers ægemer. For muldyret vedblir, merkelig nok, at være uformerlig, et unaturlig dyr, utsprunget av hest og æsel, hjulpet av menneskets nysgjerrighet.

Der er to slags av disse hybrider. Den ene, et avkom av hingst og hunæsel, kaldes en „hinny“. Den er meget mindre end muldyret og besidder vistnok heller ikke dettes merkværdige forstand, men er mere lærvillig og lettere at behandle.

Muldyret er et avkom av en hoppe og et hanæsel. Paa en eller anden uforklarlig maate frem-

bringer denne blanding et dyr, hvis forstand overgaar baade hests og æsels, hvis gjennomsnittlige levetid er meget længer end forældrenes, hvis arbeidskræfter, utholdenhet, listighet og klokskap i at ta vare paa sig selv under alle livets tilskikkelser grænser til det utrolige.

Muldyrets unaturlige tilblivelse bevises ved, at de er uproduktive. De straffes for fædrenes synder ved aldrig at faa nyte moderkjærlighetens glæder. De er utelukkende arbeidstræller, fra barndommen til graven. —

Der er ingen beviser for at to muldyr nogen sinde har reproduisert sin race, endskjønt slike tilfælder eksisterer i folkemunde; men det skal ha hændt at en muldyrhun har faat føl med en hingst. Dette hører sikkerlig til sjeldenheterne, saa muldyret var og vedblir at være sterilt.

Wyoming er i geologisk henseende et land som har ualmindelig mange forutsætninger til at motarbeide civilisationens fremrykning.

Før at dyrke jorden maa man først og fremst ha vand, og det er netop vand man ikke har derute. Om vaaren regner det ofte meget; men i slutten av mai eller begynnelsen av juni ophører regnet ganske og kommer ikke igjen før ut paa høsten.

Den forandring, prærien undergaar naar regntiden er forbi og solen stadig blir sterkere, er betagende. Græsset, som kun i dotter bryter sig frem av den lyse jordbund, men som allikevel farver landet grønt, naar man ser utover, blir efter

tørketidens indtræden brunt; det dør i sin skjæreste ungdom, visner i levende live.

Og naar regntiden er forbi, tørrer de fleste bækker, og elvene blir smaa og spake.

Paa de vældige sletter, som ofte strækker sig paa en eller begge sider av elvene, har mennesket overvundet tørketiden ved at lede vandet fra disse. Hvor det er mulig kan man se de forut vilde vidder, dottet av grønne marker og gule akre.

Jo! vidderne har derved tapt noget av sin vildhet; men mennesket har vist hvilken ukuelig energi det besidder og hvad det kan evne for at gjøre sig til hersker over jorden.

Naar man staar paa en høide og ser utover en saadan slette, hvor menneskeintelligens har drevet frem grønne flækker, maa en indrømme, at landskapet vinder i pragt hvad det har tapt i frihet.

Men de synes ikke at passe her, disse levende oaser, omgitt av den graa ørken, der synes død, brændt ihjæl av den hvitglødende sol, hvis sommerstraaler saa sjelden stenges ute av en og anden tilfældig sky.

Men disse flate strækninger langs elver og bækker er bare brøkdele av landet, i forhold til „the badlands of Wyoming“.

„The badlands“! Hvilken prosaiker gav dette vidunderlige land slikt navn?

Rigtignok kan navnet passe fra en „farmer“-synspunkt; men aldrig ellers.

Kan de kaldes stygge disse solgyldne topper, disse lyng- og stenbedækte kupler, de lange aasrygger, de majestætiske plataaer, bækkene og de

smaa, ensomme trær, elvene, hvis bredder paa mange steder er prydet av kjæmpepopler, gjennom hvis kroner solnedgangsvinden nynner sine ømme-
ste sanger, og som sommersolen ikke bryter gjennem?

I de civiliserte tider har landet, bare paa grund av sin beskaffenhet, beholdt sin naturlighet til gagn for dyrene. Det er blit dyrenes tilflugtsted, deres verden, deres solomsuste rike. Og der skal heldigvis megen sindrigheit til fra menneskets side for at berøve dyrene denne verden, disse barske og venlige, sorgfulde og glade, men alltid ensomme vidder.

I en liten indlandsby, en by uten jernbane, bodde Joe.

Som de fleste folk, der tilbringer livet paa vidderne, var han ugift, trods sine firti aar og sit sortsmuskete, godt utseende ansigt.

Han hadde været sauegjæter, cowboy, trapper og guldgraver, men eftersom byerne vokste op blandt lyngtuerne og ingen jernbane blev bygget, saa alt mulig maatte kjøres indover landet fra den nærmeste jernbaneby, hadde han mere og mere slaat sig paa kjøring.

Byen, Joe bodde i, og for hvis forretningsfolk han kjørte pr. hundre-pund, laa hundre og femti kilometer fra den nærmeste jernbane.

Han eiet tyve hester og tre solide vogner. Vognene var gjort fast til hverandre, og foran dem spændtes alle de tyve hester.

Fra sine guldgraverdage eiet han ogsaa et

gammelt hanæsel som aldrig arbeidet mere, men som han ikke orket at skille sig ved. For i hans erindring blusset altid minderne op fra den tid da han og æslet var alene ute i heierne halve aar ad gangen, da dyret var den eneste levende skabning omkring ham. Og der var minder om lange, frygtelige dage, naar tørst og sult næsten overvældet dem begge, naar de fra morgen til kveld slæpte paa alt de orket at bære. Der var minder om hylende vinterstorme, da livet ikke var meget værdt, om stjerneglitrende høstnætter, om vaarsol og maaneskin; altid hadde de holdt sammen.

Da Joe sluttet med guldgravningen og begyndte at kjøre, fik „Jack“ — saa hette æslet — avsked med pension.

I de dage var det næsten bare hester som gjorde arbeidet i Wyoming. Men da landet litt efter litt civiliseres, og en og anden jernbanelinje krøp et stykke fremover, bygget av kontraktører sydfra ved hjælp av muldyr, fik man derute straks øinene op for disse dyrs mange fortrinlige egenskaper.

Joe skjønte ogsaa hvad han vilde kunne gjøre med tyve muldyr foran sine vogner istedenfor hestene.

Men muldyrene var i høi pris i forhold til den slags hester Joe eiet, saa der kunde ikke være tale om at kjøpe dem.

Joes tanke faldt paa gamle trofaste „Jack“. Saa mangan en gang ned gjennom aarene hadde „Jack“ hjulpet ham i en knipe, og nu skulde han sande-

lig se om den ikke ogsaa var istand til at hjælpe ham med at tjene penger.

Men „Jack“ var ikke av nogen speciel race, saa Joe visste ikke hvad den dudde til i den retning. Den var som de fleste amerikanske æsler, en efterkommer av blandede europæiske racer. Paa ryggen og siderne var den sort, men brunagtig under maven og paa benene. Av vekst var den liten.

Blandt Joes hester var der en liten brun, velbygget mærr, som ikke endda hadde hat føl. Mærren var et godt trækdyr, hun var som født til sælen; men kom man med sadlen, skapte hun sig altid gal. Denne mærr egnet sig efter Joes mening saa godt som nogen for et eksperiment med „Jack“.

En varm kveld i juni fik han en kamerat med sig bort til en indhegning i den lille bys utkant. Bak dem kom „Jack“, uten taug eller grime, følgende med saa trofast som en hund, en vane den hadde lært sig til i Joes guldgravertid og som den aldrig glemte, naar Joe først lot den forstaa sit ønske ved at slite den litt i øret.

Inde i indhegningen var „Sally“, bundet til en staur, omkring hvilken hun danset i ungdommelig livskaathet, mens hendes skingrende elskovsvrinsk lød ut i kvelden.

„Jack“ forstod vrinsket. Dens lange ører rettet sig, dens gang, som hadde været slæpende, blev pludselig spænstig, de dovne øine aapnet sig vidt, blev glansfulde, livfulde, og den satte i et vræl saa luften dirret. Dette vrinsk ligner paa en maate

en hests, men er saa grovt og skurrende og uskjønt i sammenligning med hestens, som en astmatisk mands hoste i forhold til en ung pikes latter.

„Sally“, hvis hjerte sikkerlig brændte efter at faa svar, studset da vrælet naadde hende, stirret i aandeløs spænding mot hvad der videre skulde ske.

„Jack“s kjærlighetserklæring og dens taktløse paagaaenhet var likesaa prosaisk som dens stemme var ukultivert. Og da dens utseende, og sikkerlig duften som stod av den, sammen med dens brutale tilnærmelser, ikke tiltalte „Sally“, gav hun den et spark med bakføtterne i skulderen, saa den vaklet og nær var faldt overende.

Men „Jack“ lot sig ikke saa let forbløffe. Gang paa gang kom den igjen, og gang paa gang blev den spændt, indtil Joe indsaa det unyttige i forsøket og leide den væk.

Men derved var ikke eksperimentet opgit. Joe kjendte hesters natur saa godt som nogen. Han visste at det ikke var deres vis at hengi sig til den første og bedste, der ikke var finfølende nok til at indlede ved kys og ømme kjærtegn.

En stund efter kom Joe og kameraten tilbake, leiende en hingst. Bakerst kom „Jack“. Mærren vedblev at vrinske ut i kvelden sit hjertes følelse, og hingsten svarte med skjælvende stemme.

En grime blev spændt om „Jack“s lodne hode, og paa avstand maatte den staa og se paa hingstens kjælerier.

Intet tegn til fiendtlighet i „Sally“ da hingsten kom nær, for trods sin vildhet opførte den sig anstændig. Den gik bort til hende fremmenfra,

snuste begjærlig i sig duften av hendes mule, av hendes hode og hals. Saa satte de begge i et skrik, kjærlighetens løsslupne skrik, og slog i marken med en av sine framføtter, uten at prøve paa at ramme hinanden.

Aa, hvor hingsten visste at te sig! Den viste saa godt at „Sally“, som andre hopper, satte pris paa at kysse og klappes. Og den klappet hende ved at stryke sit hode mot hendes hals og side, kysset hende ved at slikke hele hendes sitrende legeme.

Og da „Sally“, i det avgjørende øieblik, intet sanset lenger, blev hingsten brutalt drat bort, for at gi plads for den grimme, sjofle „Jack“.

2. KAPITEL.

Aaret efter fødtes „Sally“s føl, et litet langbenet og langøret muldyr, der mere lignet hjort end hest.

Tre andre føl kom ogsaa til verden omtrent samtidig; men ingen av dem var muldyr. Saa „Sally“s føl tok sig litt underlig ut blandt de andre, som ogsaa straks vokste fra den.

Føllets ualmindelige utseende syntes ikke at berøve det noget av morens kjærlighet, for aldrig har en mærr passet bedre paa sit føl end „Sally“ gjorde.

De fire hopper, som hadde føl, fik nogen ukers ferie, for føllene kunde ikke forlates, og de var for smaa til at følge med paa de lange dagsmarsjer over prærien.

Rundt den lille by, der laa saa ensom og solbrændt paa den store vidde øst for elven, og hvis opkomst for besøkende maatte synes en gaate, eftersom ingen gaarder fandtes i dens umiddelbare nærhet, levet disse fire hopper med sine føl i disse uker det herligste friluftsliv. Græsset var grønt, solen var endda ikke paa det varmeste, og elven,

som endda var stri og kold av snesmeltningen i fjeldene, bruste nordover vidderne som en sølvstripe, naar solen skinnnet, jublende en overmodig frihetssang, dypsindig naar kvelden kom og skyggerne listet sig ind mellem poplerne.

I den deilige skygge av poplerne, hvor luften ogsaa avkjøltes av kulden fra elven, tilbragte hestene lange tider av dagen. Der laa de og hvilte eller de gik og spiste, mens føllene lekte omkring dem.

Under denne lek, som ofte blev til slagsmaal, fik muldyret se, at det stod alene mot tre.

Og siden det var saa meget mindre end de andre, hadde det mangan en haard dyst at gjen-nemgaa allerede saa tidlig i livet.

Denne sammensvergelse det saaledes altid var gjenstand for, prylene det fik, hatet som derved opstod i dets lille hjerne, hadde selvfølgelig ingen god indflydelse paa dets natur. Men det øvdes i at slaas. Dets kvikhet i at snu baken til og gi de nærgaaende „det glatte lag“, førend de fik sanset sig, blev efter nogen ukers forløp bent frem merk-værdig.

Denne idelige forfølgelse var vel ogsaa grunden til at muldyret hele livet siden, holdtes for at være „vond i sig“.

Det fandt ingen kjærlighet, ikke engang ven-lighet, hos andre end moren, og dets ungdoms sind formedes derefter.

Men Joe trængte alle sine hester til sit arbeide, saa de maatte atter i sælen, saasnart føllene var store nok til at følge med.

„Gopher“, muldyret — et navn Joe gav det paa grund av at dets mørke, rødbrune kulør, som grangivelig mindet ham om den rottelignende gnaver av det navn, fik meget at gjennomgaa og at lære i begynnelsen av sit liv.

Moren med sin arbeidskamerat var den første i den lange hesterække. Og „Gopher“, som var vant til at være nær hende, trykket sig tæt op til hende der hun gik, forsøkte stundom ogsaa at die, men bare for at bli indviklet i kjettinger og remmer.

Naar disse forsøk saaledes mislykkedes, sprang hun gjerne fremfor moren, hindret hende, som ikke vilde traad paa føllet, i at gaa, hvilket hadde tilfølge at der blev ugreie i kjettinger og blandt hestene, og at „Gopher“ fik smake svøpen. Det tok dog ikke mange svøpeslag førend „Gopher“ lærte at holde sig unda; for i føllets unge hode var en hjerne, der alt saa tidlig viste tegn til den utrolige forstand et muldyr kan besidde.

De første dage var især trøttende. Da „Gopher“ hadde lært at holde sig vække fra moren, mens denne var i sælen, hadde hun holdt sig saa nær som mulig ved siden av veien. Men at krøke mellem lyngtuerne, eller hoppe over dem, var meget trøttende i længden, naar dagen var varm. Saa føllet sakket mere og mere agterut eftersom dagen led, og paa det vis fandt det ut, at det var lettere at gaa paa veien bak vognen, end i lyngen.

Den første kveld, efterat „Gopher“ hadde fulgt toget i ti lange timer, med kun en times hvil da solen stod paa det høieste, og solvarmen og det tørre støv kappedes om at overmande hende, var

hun saa træt, at hun hadde møie med at holde sig paa benene naar hun diet moren. Efterpaa la hun sig, strakte sine verkende lemmer og blinket med søvnige øine mot den røde sol, hvis bedaarende eventyrskjær sagtmodig trak sig tilbake fra det forlatte landskap.

Ogsaa da coyoterne stemte i sin sang til solen og natten, laa „Gopher“ urørlig. Hun bare strakte sig bedre ut, lukket øinene, lot hodet falde ned paa jorden, mens hendes halvt sovende sanser fornam morens nærvær, hørte som gjennom en taake rivningen i græsset, rusken i lynget, det langmodige suk av solnedgangsvinden — dagens sidste aandedrag.

Ved det første skimt av dag var hun oppe. De myke lemmer var endnu stive, men efter nogen skridt, nogen hop og nogen spænd efter de andre føl og mot en av hestene som av næsvishet vilde lugte paa hende, blev de snart bevægelige igjen.

Før solopgang var de atter paa veien. En frisk bris fra fjeldene hadde gjort morgenen kjølig; men da solen kom op over fjeldets glitrende sne-ryg, døde vinden hen.

Det blev blikstille og varmt. Det tørre støv i veien steg som en sky omkring hester og vogner og vedblev at henge i luften som en lys røk, længe efter at toget hadde passert.

Hele den sommer tilbragte „Gopher“ paa de endeløse, støvete veier, forgudet av sin mor, men hatet av de andre føl og hester for sine kvikke bakføtters skyld. Hun saa meget, og hun lærte noget av alt hun saa. Saa hendes visdom i at ta vare paa sig selv var langt over hendes alder.

3. KAPITEL.

Da „Gopher“ var ni maaneder gammel mistet hun sin mor, og dermed den eneste levende der hadde vist hende kjærlighet.

Det var paa veien i en snestorm, at „Sally“ hadde trødd nedi en sprække og brukket leggen under knæet. Og Joe hadde været tvunget til at ta revolveren og slukke ut det unge liv.

„Gopher“ hadde ikke været med dengang, følelene var sjelden med efter at de var avvænte, saa hun visste intet om morens sørgelige ende. Og da de andre hester kom hjem om kvelden, tilsnedde og utslitte, og hun som altid vilde opsøke moren, men forgjæves denne gang, var der ingen ende paa hendes sorg.

Hele den stormfulde vinternat sprang hun om i indhegningen, blandet sit haase vrinsk, dette sit fortvilede skrik efter moren, med snestormens vilde sus.

Kulden og snedrevet tvang hende stundom til at søke ly bak stalden; men aldrig længe ad gangen. Det lille overiste legeme hadde ingen ro.

Da hun hadde staat i ly en stund, maatte hun atter ut i stormen helt op til gjærdet ved veien.

Disse skrik fra et dyr efter sin mor, hørt gjennom vinternattens sus, baaret avsted paa snestormen, var hjerteskjærende. Denne klage fra en strupe, som av naturen var haas, og som stadig blev haasere av anstrengelse, lød saa pinende forlatt i sin haabløse kamp mot elementerne.

Stormen gav sig, da dagen kom, men „Gopher“ gav sig ikke. Hun var utmattet og forfrossen, men haabet om at faa svar var endda ikke knækket.

Med forventningsfulde øine rettet paa veien, hvor moren pleiet at komme, knegget hun med svak stemme, men endda med fortvilet haabefuldhed, ut mot den gryende dag.

Coyoterne svarte haanende borte paa vidderne. Men „Gopher“s mor svarte ikke. Hendes klare, kjærlige stemme skulde aldrig lyde mere.

Da „Gopher“ var fire aar gammel var hun endda i Joes eie. Joe hadde tænkt at „kjøre hende ind“ den sommer hun hadde fyldt tre; men da hun var saa ualmindelig liten av vekst lot han det være. Imidlertid blev hun ikke større. Hun var fint bygget, vakker og trind, med tynde, rette ben. Men hun var saa liten, at Joe ikke regnet paa at faa nogen større nytte av hende i retning av tungt arbejde.

Den sommer skulde jernbanelinjen forlænges, og Joe, som saa mange andre av præriens kjøpere, saa deri en god anledning til at tjene penger og tok en kontrakt.

Nu begyndte livet for alvor ogsaa for „Gopher“. Hun blev sammen med tre av de mindste hester spændt jevnslidet foran en slags skrape, en svær jerntingest som skrapte den pløide muld ind dit, hvor der skulde bygges.

Den første morgen visste hun ikke sin arme raad. Da sælen blev lagt paa, begyndte hun at spænde alt hun orket. For det var den eneste maate hun visste at bli fri noget hun ikke ønsket. Den maate hun spændte paa, en fem, seks kraftige slag med begge bakhøver, førend den, hun sparket fik tid til at snu baken til, hadde altid vist sig effektiv likeoverfor dyr; men paa denne solklare sommermorgen fandt hun ut, at denne metode ikke dudde mot mennesket.

For Joe gik og hentet svøpen, og „Gopher“ fik smake den ettertrykkelig, ett slag for hvert spænd.

I denne ulike kamp, ulik fordi hun intet traf men alltid blev truffet, viste hun tydelig, hvor meget æsel-stivsind hun hadde arvet efter sin far.

Mangfoldige svøpeslag fik hun førend hun endelig sluttet at spænde, og at Joes reputation i at bruke svøpen ikke var ubegrundet, kunde ses paa de dype skar paa muldyrets bak, hvorfra blodet randt.

Omsider var muldyret og de tre hester forspændt og slaveriet begyndt.

Det gik daarlig i førstningen, for hestene, vante som de var til slitet foran vognene, kunde ikke noget med at gaa stadig i denne sirkel.

Og værst var det vel for stakkars „Gopher“,

der ikke var vant til noget slags arbeide, som aldrig hadde kjendt sæletøiets gnaging eller de forhatte ryk i munden, naar hun ikke øieblikkelig adlød kjørerens kommando, som hun ikke forstod.

Men frykten for svøpen hang fast i hende, saa hun gjorde sit bedste fremover dagen i den forfærdeligste hete som Wyoming-solen kunde sende fra en skyfri himmel, mens støv og svette blandet sig sammen og blev brunt skum under remmenes gnidning, klæbet sig fast rundt øinene og forpestet luften de indaanded.

Stakkars „Gopher“! som var saa liten og saa uvant til slit, hun var mere død end levende da kvelden kom. Støv og svette laa i kaker paa hendes ryg, hele den lille skrott verket, og skuldrene var saa ømme, at selv bogernes tyngde smertet.

Dyrene blev bundet til gjærdestaurer, som var hamret ned i jorden, og hvortil der var spikret bord for at holde høiet inde, og hvor der stod en kasse havre for hvert dyr.

Disse bord og staurer var hele stalden, for væggene og taket dannedes av den høie himmel.

Nogen mundfulde havre og nogen smaa høidatter var hele „Gopher“s aftensmaaltid. Efter det la hun sig stønnende ned, mens det knak i hendes stive lemmer. Først laa hun paa siden, med benene krumme under sig og mulen støttet mot jorden; men ikke længe efter strakte hun sig helt ut, med hodet flatt mot jorden.

Slik blev hun liggende time efter time. En av hestene stak hodet bort og lugtet til hende, en frækhet som dagen før vilde ha sat hende i strids-

humør øieblikkelig. Men den kveld var det anderledes. Trætheten hadde overtaket. Hun ænste intet længer.

Solen gik ned og „Gopher“ blev liggende. En velgjørende kveldbris kom op, pustet liv i den døde luft, jog arbeidsstedets støv foran sig ut over vidderne. Coyothyl skar gjennom kvelden, gjennom vindens sus i poplerne nede ved elven og vandets stilfærdige murring.

Saa kom mørket og stjerneerne og melankolske ugletoner, som dulme rop fra en anden verden. De lyder som en mystisk klage fra nogen i aandenød, disse sælsomme O-o-o-o, O-o-o-o! der trods sin dæmpethet er saa gjennomtrængende.

Disse uglens klager, blandet med coyotens naturlige sang og vindens alvorlige sus, gir vidderne deres mystik, skjælver av sælsomt liv i kjærlighet og hat, i nød og velmagt, frihet og blod.

Men „Gopher“ hørte intet, saa intet, merket intet andet end verken i kroppen.

Den stjernestrødde himmel bleknet bort i graa-heten der varslet om den kommende dag, førend hun stod op.

Besværlig var det ogsaa for hende at komme paa benene, saa forfærdelig stiv og øm hun var. Og da den brutale kjører gav hende et spark i maven, forat hun skulde flytte sig, saa han kunde komme til at legge sælen paa, glemte hun i forbitrelsen svøpen og slog efter ham. Men straks efter husket hun den og krøp skjælvende sammen.

Den første morgen hadde været vond, den anden var værre. For hele muldyrets legeme var saa

stivt og saa ømt, at den mindste berøring gjorde vondt. Og da hestene paa kommando begyndte at dra, saa bøgerne slog kraftig mot hendes tendre skuldre, kunde hun ikke la være at gaa et par skridt tilbake, hvilket blev belønnet med et svøpeslag, som aapnet et av de gamle saar saa blodet strømmet ut.

Disse første dage hadde næsten berøvet hende den medfødte, stolte trodsighet og optimisme. Hun var nærpaa blit kuet, nærpaa for altid blit slave, for at tilbringe resten av livet indenfor sælens remmer, og med dens kjettinggrasling i ørene; slave-lønkens rasling, der frastjæler vidderne al poesi og bestialiserer selv bestene.

Men eftersom dagene gik og „Gopher“s muskler trængtes, gjenvandt hun sin naturlige spændstighet.

Ikke at hun blev balstyrig; nei, dertil var hun for klok. Men i hendes hjerne fødtes listigheter som staar over menneskets begreper angaaende dyrene.

En morgen blev „Gopher“ forbauset over ikke at bli sælet da den almindelige tid dertil kom. Det var søndag.

Hadde dyrene været mere kjendte paa pladsen, vilde Joe ha sluppet dem ut. Men han var rød de skulde finde paa at gaa tilbake til byen. For det var tydelig at merke at ingen av dem likte sit nye arbeide.

Om mandagen kom „Gopher“ tilskade ved at træ en spiker, som stak igjennem en bordende, opi hoven. Hun blev halt og fik nogen dages ferie.

Men saasnart hun ikke haltet længer maatte hun atter i s len.

Denne hændelse satte „Gopher“s tankeredskaper i bevægelse, og et par dage efter blev hun midt under arbeidet pludselig atter halt, saa synlig halt!

Kj rereren og Joe undersøkte hende nøiagtig uten at kunne finde årsaken; men da hun vedblev at halte, maatte de tilslut gi hende fri. Om kvelden blev hun atter undersøkt, og Joe kom til det resultat, at der maatte være noget galt indvendig — i skulderen.

Nogen dage gik, som „Gopher“ fordrev ved at staa stille og spise, for hun hadde tat skammelig av under arbeidet. Men dagene var brændende varme og høiet var tørt og ingen kom og gav hende vand om eftermiddagen f r arbeidet var slut.

En kveld efter en saadan dag, da Joe leide hende bort til vandtrauget, glemte hun at halte. Igjen blev hun undersøkt av Joe, banket paa skuldrene med haanden, trykket paa, bef lt. Men alt var forgjæves. Intet ømt sted kunde opdages. Saa dagen efter maatte hun atter i s len, trods den haltende protest.

En mørk kveld, nogen dage senere, stod „Gopher“ og spiste. Stjernene var fremme, luften dødsstille, den monotone lyd av dyrenes rivning i høiet, det eneste som hørtes, forsvandt stundom i et hosteanfald, naar en hest fik for meget av det fine støv fra høiet nedi strupen, i dunket av en hov mot tr , eller et tungt, tr t st n.

„Gopher“ var nu saa trænet at hendes lemmer

ikke verket længer, selv efter de grusomste dage. Træt blev hun naturligvis, og en hel del hadde hun mistet i vegt; for arbeidet blev tyngre efterhvert som stedet hvor der læssedes blev dypere, og høiere hvor der lossedes.

Træt var hun ogsaa denne kveld. Da den endelig kom, hadde hun været ganske vaat av svette, hvortil støvet klæbet sig, og senere forårsaket en irriterende kløe.

Og det var denne kløe bak ørene under grime-remmen, som var skyld i at hun, ved at skubbe sig haardt imot den staur hun var bundet til, pludselig og uventet stod der fri, mens den forhatte grime, klirrende litt i spænden, faldt ned ved hendes føtter, heldigvis indenfor høirækken.

Nei, „Gopher“ blev ikke alterert. Muldyret har i det hele tat ikke saa let for at miste selvbeher-skelsen som hesten. Hun blev staaende ganske urørlig, men uten at spise; for i hendes hode rumsterte sikkerlig en eller anden snedig tanke, et haab om frihet, der ikke skulde ødelægges ved forvirring.

Fra der hvor hun stod kunde hun se kjerernes telter, paa hvis lampebelyste vægger skygger bevæget sig. Himmel og jord var begge saa stille.

Pludselig satte en hund borte ved teltene i at gjø. En skygge bevæget sig paa væggen, en mand med en løgt i haanden kom ut for at gaa sin runde og se efter om alt var i orden for natten.

Ned paa den ene side og tilbake paa den anden gik han, løftende løgten nu og da for bedre at kunne se, uttalte et venlig ord nu og da (for

naar arbeidet var forbi var driverne følende mennesker igjen) til en eller anden hest, der vendte hodet mot lyset og saa paa ham med store, trøtte, sørgmodige øine.

Men „Gopher“ saa ikke paa ham, da han var kommet saa langt som til hende. Og manden, som uten tvil ikke stolte noget videre paa hendes kvikke bakføtter, eller paa muldyrstemperament i det hele tat, holdt sig et godt stykke unda, da han passerte. Saa det var ikke hans feil at han ikke saa at muldyrets hode, som forresten, da han gikk forbi, var dypt begravet i høiet, ingen grime hadde paa.

Saa snart faren var over løftet „Gopher“ hodedet og saa efter lyset, som drev lenger og lenger bort. Snart forsvandt det indenfor teltet. Og straks efter blev alle teltene mørke.

Den ene hest efter den anden la sig, stønnende tungt og trøt. En uendelig stilhet laa over naturen. Vistnok hørtas fra tid til anden uglens klagende tone og et coyothyl i det fjerne; men disse lyde hører stilheten til. For præriens ensomhet, og præriens natlige stilhet, blir ikke mindre mægtig ved, at vilddyrets sang lyder.

4. KAPITEL.

„Gopher“ fulgte elven opover. Intet var hændt da hun forlot leiren, undtagen at en hund hadde gjødd.

Et par kilometer tilbakela hun i hurtig trav; men da alt vedblev at være rolig, sagtnet hun travet ned til gang.

Muldyrene gaar som regel fortere end hesten, og „Gopher“, hvis samvittighet var vond, somlet ikke.

Ved midnatstider stanset hun forfærdet ved at høre en hund gjø fremfor sig like i nærheten. Hun blev staaende et øieblik uviss, lyttende, med den ene framfot løftet; for i hendes hukommelse stod hundeglam og mennesker meget nær hinanden, og som følge av de sidste ukers oplevelser stod bak disse hele slaveriets motbydelighet, den solstekte arbeidsplads med sine støvskyer og sin kjettingraslen.

Da hun begyndte at gaa igjen forlot hun veien hun hittil hadde fulgt og støtte paa en liten flok hester og nogen vogner — en karavane i ro for natten.

For godt forlot hun nu veien, for ogsaa den

stod i hendes instinkt i nær forbindelse med mennesket.

Imidlertid fortsatte hun i samme retning, sydover. Paa hendes venstre side laa de store vidder, støtende op mot fjeldene langt i øst. Til høire randt elven, lydløs nu da vaarflommen var over, overbygget av poppeltrærnes fyldige løvverk, hvis omrids skimtedes mot stjernehimlen. Og vest for elven igjen høinet bakkerne sig bort gjennom natten, hemmelighetsfulde og fantastiske, som de røster der stundom steg tilveirs fra dem, for at gjenklinge i ravinerne og mellem poplernes stammer, og for tilsidst at svækkes og dø paa vidden.

I flere timer fulgte „Gopher“ skogkanten: Den dypeste stilhet laa over landet.

Engang skræmtes hun av en svak støi mellem grenene. Hun gjorde uvilkaarlig et par hop til siden. Men da hun hadde stirret en stund ind i det dype mørke og ikke saa andet end en vildkats runde, glødende øine, fortsatte hun rolig sin gang.

Uten at stanse gik hun nu til dagen grydde. I den tidlige morgenstund, mens den svake lysstripe opover fjeldene saa vidt brøt gjennom mørket, syntes prærien endnu mere forlatt end ellers. Der ligger noget hemmelighetsfuldt over prærien paa den tid av døgnet, noget uforklarlig, en eienommelighet patos, der griper en voldsomt, og som ikke slipper taket førend solen, der som en gylden kule bryter gjennom den sommerlette mørkentaake, opliver landskapet med sin straaleflom.

Sommersolén hadde ikke været oppe længe før end varmen indfandt sig og mindet „Gopher“ om

at hun var tørst. Og da hun hadde drukket sig utørst i elven, kjendte hun ogsaa at hun var sul-ten og begyndte at spise.

Nu fulgte hun elvebredden opover, stadig mot syd, i den dype skygge av poplerne, som her dan-net alléer uten krat, men med bløtt, fugtig græs. Paa begge sider stod de vældige træstammer, vist-nok i uregelmæssige rækker, men med saa stort mellemrum, at utsigten var god helt til den hin-dredes av fjerne skygger. Den formanende stilhet blandt disse skygger blev ikke brutt av andet end de lette fottrin av et ekorn eller et dødt blad som faldt til jorden, seilende hit og dit i den blikstille luft.

Frem paa formiddagen skræmtes hun av en lyd ute paa veien. Hun stanset, løftet hodet og saa utover. En lang støvsky var det eneste hun opdaget; men efter en stunds forløp saa hun et par hester strække hoderne frem av skyen, derpaa flere, en lang række i støvet utydelige hesteomrids, foran fire sammenlænkede vogner. Det var karavanen som hun hadde møtt om natten, der nu var paa vei til byen.

En lang stund stod hun stille og fulgte den med øinene. Hendes rædsel for alt der mindet om slaveriet i jernbaneleiren var saa stor, at forsigtigheten hun iagttok for at undgaa enhver ting der paa mindste maate kunde sættes i forbindelse med arbeide, grænset til det latterlige. Og det var først da karavanen kun saaes som en fjern støv-sky mot den blaa horisont, at „Gopher“ rolig fort-satte med at spise.

Paa den venstre side av elven iblandt de lokkende bakker der i et eneste virvar tronet mot den solblaa himmel, hadde hun aldrig været.

Hun stanset ofte og saa dit, lot øinene følge den uregelmæssige horisont; de lyste av længsel og av uro. For noget syntes at si hende, at hun ikke var i sikkerhet, førend bakkerne der omgav hende.

De store sletter paa elvens østre bredd, hvor hun fra sin tidligste ungdom hadde været vidne til saa meget slit og hvor hver en støvsky som saaes mindet hende om dette, indgjød hende frygt.

Selv i den store stilhet i træernes dype skygge følte hun sig ikke sikker. Noget hang i luften, noget farlig, endog der. Stilheten i sig selv forekom hende farlig, forrædersk. Den mindste lyd fik hende til at fare sammen, til at løfte hodet og vise to angstfulde øine og et par lange, begjærlig lyttende ører.

Men elven, der skilte hende fra de solbelyste bakker, hendes længsels maal, var femti meter bred og saa dyp, at den maatte svømmes. Og „Gopher“ hadde fra faren arvet en god portion av æslernes traditionelle skræk for vand, saa de fristende bakker var paa det vis utilgjengelige.

Flere ganger fremover formiddagen hadde hun gaat ned til vandkanten, drevet dertil av sin indre uro og længsel efter den anden bredd, set sit eget billede i vandet, som næsten stod stille nær bredderne, endog sat sine smaa framføtter uti det for at prøve sit mod; men da vandet stod op om leg-

gene trak hun sig skyndsomt tilbake, den arvede frygt for væte seiret over fornuften.

Da solen stod paa det høieste og varmen blev følelig selv i skyggen, og „Gopher“ var god og mæt, la hun sig for at hvile og fordøie.

Hvor det var deilig at ligge i det bløte, kolde græs, under det tætte løvverk, hvorfra hun mellem træstammerne kunde skimte den solreflekterende prærie, og hvor elvens søvndyssende nyn naadde hen, svakt, men vidunderlig.

Først laa hun paa siden, med benene krumme under sig og mulen mot jorden, stundom stirrende utover med søvnige øine. Men litt senere strakte hun benene ut, la hodet ned paa græsset og lot elvens drømmende hvisken nynne sig i søvn.

Med ett vaaknet hun, skvat op og saa en mand tilhest i sollyset ved skogkanten.

Det var Joe paa sin kvikke pony, som var ute for at lete efter hende. Hadde hun hat selvbeherskelse nok til at bli staaende stille, vilde Joe rimeligvis ikke ha set hende; men han var saa nær og hendes frygt for slaveriet var saa stor, at hun tankeløst satte paa sprang.

Instinktet sa hende at søke ut paa vidden, men forstanden fraraadde det, for hun visste godt at hendes hurtighet ikke kunde maales med hestens.

Istedetfor at søke vidden tok hun flugten bort mellom trærne, og hvor disse stod tættest.

Joe fulgte med, svingende sin lasso med høire haand, mens han stadig forsøkte at tvinge „Gopher“ til venstre, for at faa hende ut paa vidden.

Endskjønt der var noksaa god anledning for

dyrene til at løpe, var der ingen anledning for Joe til at bruke lassoen, og „Gopher“, som valgte veien, valgte selvfølgelig den mest ufremkommelige.

Men hun som ikke var saa vant til at løpe som ponyen var, begyndte snart at føle følgerne av den uvørne fart, og vækket som hun var ret op av søvnen, med maven full av mat, blev hendes lunger snart anstrengte.

De kom til en plads hvor trærne stod langt fra hverandre. Muldyrets aandedrag var nu støiende, og Joe kunde se paa dets siders hiving, at det ikke vilde kunne holde ut stort mere.

Men længer borte blev trærne tettere, og Joe, som heri saa en forlængelse av jagten, sporte sin hest hensynsløst.

Hesten gjorde sit bedste, og avstanden mellem flygtning og forfølger blev mindre og mindre. Til sidst var de saa nær hinanden, at Joe forsøkte med lassoen. Den farlige løkke hvinte gjennom luften, svævet et øieblik over „Gopher“s hode, faldt og traf hende paa ryggen.

Berøringen av dette taug, hvis farlighet hun godt kjendte, ansporte hende til det ytterste.

De tette trær var endda langt borte. Til venstre laa vidden, hvorhen hun ikke vilde, til høire elven, som hun av instinkt frygtet. Men da lassoen berørte hendes svett-vaate ryg, og hun saa det unyttige i at forsøke at naa skogen, valgte hun elven som den sidste utvei.

Joe kjendte jo godt muldyrs almindelige rædsel for vand; men han visste ogsaa hvad de i nødsfald kunde finde paa.

Han trak sin revolver og skjøt i støvet fremfor hende, paa høire side, for at vende hende bort fra elven, men forgjæves.

I susende fart fór hun bent mot elven, mens støvet, der steg tilveirs fra hvor revolverkulene traf jorden, stundom var saa nær, at hun aandet det i sig. Joe bandte og skrek; men skrikene virket stik imot beregningen, idet de bare paaskyndte muldyrets vilde flugt.

Elvebredden var her brat og fire, fem fot høi. „Gopher“ hadde vistnok ikke beregnet dette. Hendes mod paa vandet var ikke saa stort, at hun ønsket at styrte sig uti det. Men der var intet at vælge mellem, for hest og rytter var ganske nær, og den frygtede lasso blev svunget truende i luften over Joes hode.

Et øieblik stod muldyret tvilraadig. Elvens blanke overflate indunder land skræmte hende. De smaa bølger længer ute i strømmen skræmte hende mere. Men hest og mand og lasso, der i hendes hukommelse smeltet sammen med slaveriet i jernbaneleiren, skræmte hende mest.

Og netop som lassoens løkke suste mot hende hoppet hun utfor.

En skumsprøit stod tilveirs der hun gik under. En underlig følelse gik gjennom hende, da øine og ører fyldtes av vand og benene ingen bund kjendte.

Men da hun kom op og saa utover elven, bakkerne paa den anden bredd og manden, der hun hoppet fra, satte hun modig kursen ut mot de smaa, solblanke bølger.

5. KAPITEL.

Joe var rasende. Han svor at muldyret skulde fanges og føres tilbake i sælen, om saa hele sommeren skulde gaa med.

Hesten han red var vant til at svømme en elv; men den mest hensynsløse bruk av sporerne kunde ikke bevæge den til at hoppe utfor skrænten, og da han omsider fandt et sted, hvor den kunde vade ut, var muldyret over og paa vei opad bakken.

Badet frisket „Gopher“ op. Og i bakken stanset hun og saa sig tilbake. Da hun saa, at forfølgerne endda ikke hadde isinde at gi op, benyttet hun forspranget saa godt hun kunde.

Paa toppen av den første høide stanset Joe hesten, hvis aandedrag allerede da var besværlig, og saa sig omkring.

Muldyret var ikke at se, og jorden var dækket av runde, halvt begravne stener, saa flygtningen ikke etterlot noget spor.

At lete efter hende i et slikt terræng, uten noget at gaa etter, vilde jo være galskap, saa Joe etter at ha sittet længe og vel uten at faa øie paa

hende saa sig nødt til at vende om med uforrettet sak.

Imidlertid fortsatte „Gopher“ sin flugt, uten at ane at forfølgeren ikke forfulgte hende lenger.

Det var ingen let sak at klare disse bakker, der som bølger rullet sig ut i det uendelige, og hvorover sommersolen fraadset med sit skin.

Den forfriskende væte, der gjorde hende saa godt, fordampet næsten øieblikkelig da hun kom ut i solen.

Saa godt som mulig fulgte hun de tørre bækkeleier, for bakkerne var hende mothydelige, endskjønt varmen dernede i bækkeleierne var grusom. En times tid gik i stadig trav. Svetten blev til hvitt skum, pusten blev skurrende, kvælende. Foran hendes øine danset sorte prikker, streker som dirret i en usynlig taake mot det klare, sollyse blaa.

Paa en aasryg stanset hun, næsten død av anstrengelse, og saa sig omkring. Med dirrende lemmer og blodunderløpne øine stod hun der og saa sig tilbake nedover mot elven, hvorfra hun var kommet, og hvorfra hun hvert minut ventet at se sin forhatte forfølger komme.

Længe blev hun staaende, mere av træthet end av nysgjerrighet, og da hun intet saa undtagen de grønne og graa bakker og det blaa rum, blev hun litt efter litt roligere.

Da hun hadde hvilt sig en stund gjenoptok hun flugten. Hun hadde ingen ro. Selv i dette landskap, hvor himmel og jord var forlatte av alt undtagen solen, trodde hun ved hver omdreining at møte en eller anden representant for slaveriet.

Nu da hun ikke sprang længer, fordampet svetten og efterlot en hvit, rimlignende substans i de forvridde haar, saltet fra hendes legeme.

Hun fulgte et tørt bækkeleie opover, stadig mot vest, bort fra elven og sletterne.

Lyngtuerne stod her med store mellemrum. Jorden var saa lys at den formelig skar hende i  inene. Og imellem disse kupler, aaser og seiler samlet solvarmen sig til noget skjælvende gjennom-sigtig, noget som glimtet foran  inene og gjorde hodet tungt og luften vammel.

Senere paa eftermiddagen fik hun fra en aas-ryg  ie paa nogen trær langt borte i ensomheten. Landskapet hadde nu forandret sig. De kuppelformede høider og de lave, men bratte aaser blev mere storskaarne, bølgerne blev til vældig d nning, kilometerlange bakker der førte op til aldeles flate plataaer, hvis anden side kunde skraa ned mot en dal, en slette, andre høider eller maaske en tr klynge, eller til  de lavsletter, der som glødende sandhav pintes av den hvite sol.

De trær „Gopher“ saa var langt borte; men hun satte ufortrødent iveri mot dem. For hun begyndte at føle en plagsom tørst, og trær spaadde vand.

Nedover den lange skraaning sjanglet hun med slappe lemmer. Saa gik hun over en stor slette, som var bevosket med spredt lyng og solbrunt græs. Efterpaa fulgte hun atter en t r bæk, der snodde sig frem i ul ndet og ved hvis bredd et og andet halvd dt tr  forsøkte at leve.

I et av disse trær, hvis løvverk var saa langt

fra fyldig, sat en ørn — ensomhetens mægtige symbol — kobberblank mot den dalende sol. Den rørte sig ikke da „Gopher“ gik forbi. Den visste saa vel hvem den skulde frygte.

Den sat der saa majestætisk som en urtids konge paa sin trone, stirrende utover det ensomme, mot kvelden rødmende landskap.

De bratteste bakker begyndte nu at kaste skygger utover. Den direkte hete fra solen formindskedes; men varmebølgerne laa endnu henover landet — tunge og trykkende.

6. KAPITEL.

Det var ganske mørkt da „Gopher“ kom til den lille træklynge, og til hendes store skuffelse fandtes der ikke vand.

Den lille bæk maatte nylig ha gaat tør, for græsset her var grønt og saftig endda, saa det paa et vis bøtte paa vandmangelen. Og „Gopher“, som intet hadde spist eller drukket siden hun forlot elven, var ikke sen til at begynde.

Trods græssets saftighet vedblev dog tørsten at plage hende. Tungen var tør, likesaa strupen, hele det lille legeme trængte en mængde vand, efter at ha svettat hele den glohete dag. Da hun hadde stillet den største sult ved en times spisning, la hun sig ned og rullet sig flere ganger. Det var saa deilig at kjende det friske, mot natten kjølige græsteppe mot sine sider og sin ryg, hvor det tørre salt endnu standhaftig klæbet sig fast til haarene.

Da hun var færdig med rullingen stod hun op, rystet sig hørlig, blaaste støv og træthet ut av næse og mund samtidig og saa eftertrykkelig, at

flere harer, som ubemerket hadde sittet under buskene i nærheten, tok flugten.

Saa begyndte hun attter at spise, likesaa meget av tørst som av sult.

En velgjørende kveldbris sang melodisk henover høiderne, under en levende stjernehimmel. Og mot denne bris, som høiderne gjorde ustadig, rettet muldyret gang paa gang hodet, stak næsen frem mot den, snusende forgjæves efter vand.

Den friske kjølighet, som altid indfinder sig om natten saa høit over havet, trods dagesnes plagsomme varme, hjalp „Gopher“, saa pinen blev mindre end man skulde tro. Og da hun syntes at hun hadde snust længe nok, uten at vinden gav hende andet end nogen fjerne coyothyl, som uglerne sørgmodig akkompagnerte, la hun sig ned i græsset, lyttende en stund til det svake drag i luften, plierende mot stjernerne, for straks efter at sovne bort fra livets gjenvordigheter.

Da hun vaaknet var det morgen; men stjernerne tindret endda paa den mørke himmel, en frisk luftning strøk klagende henover det natlige landskap.

Trods kjøligheten i luft og græs var tørsten nu saa generende, at hun uvilkaarlig slikket græsset, i hvilket der ikke fandtes spor av dug, for at lindre den brændende pine.

Før daggry var hun oppe og paa vei mot vest.

Nu og da stanset hun for at nippe til sig en græsdot der endda var grøn. Men det smakte ikke som ellers. Munden var saa tør at maten fik usmak.

Men hun var ung og haabefuld og uthvilt; og hendes gang var hurtig gennem det tungvindte terræng, hvorover en lovende morgengraahet seg ned fra der, stjernerne slukkedes.

Straks efter kom solen, dens straalere trængte gennem den skyfri, tynde atmosfære.

Ved solens komme døde vinden ganske. En storslagen fred, en gylden høitidelighet, en stilhet som var overnaturlig, omfavnet landskapet. De spredte trærs blade viftet ikke mere, lyngtuerne sluttet med at nynne, og selve luften blev saa stille som døden.

Men gennem denne enorme stilhet lød fra tid til anden en coyots hyl til solens ære. Ogsaa det var præget av en uoverkommelig forlatthet. Det lød saa ubetydelig i den vældige naturs solfylde.

Frempaa formiddagen kom „Gopher“ til en slette som ingen ende syntes at ha undtagen fjeldene i nordvest, mangfoldige mile borte, glitrende hvite i solglans mot den blaa himmel, blaanende utydelig bort nedenfor skogbeltet.

Varmen var nu blit besværlig. „Gopher“ var ganske sluttet med at spise, for det brunbrændte græs satte sig fast i hendes tørre strupe.

Ved middagstider var heten paa den svære vidde saa at si uutholdelig. Men „Gopher“ var muldyr, og med dette merkelige dyrs utrolige standhaftighet vedblev hun at gaa og gaa, over den endeløse slette, i det sviende solskin, mot det maal hun hadde sat sig — vand! — men som hun ikke visste hvor hun skulde finde.

Med lutende hode og halvt lukkede øine, og med tungen saa hoven at den hang ut av munden, fortsatte hun den trøstesløse marsj, fremover eftermiddagen.

Hendes gang var slap og mekanisk. De fine, rette legger slang fremover. Solen og tørsten hadde ganske tat spændstigheten fra dem.

Kanske hadde ogsaa optimismen i hende faat en knæk, for hun stanset aldrig nu, for at snuse i luften efter vand. Eller var det fornuften som sa hende, at slikt var unyttig, i en luft saa stille som denne.

Stivsind blir ofte forvekslet med viljekraft. Mennesket kalder det viljekraft hos sig selv, men trodsighet hos en anden.

Enten nu den drivende kraft i „Gopher“s hjerne kaldes vilje eller stædighet, saa var den ialfald saa sterk, at hun aldrig et øieblik tænkte paa at snu for at søke tilbake til elven, der i hendes hjerne var forbundet med menneske og slaveri.

Hun hadde sat sig i hodet at komme bort fra dette ved at gaa mot vest. Og mot vest gik hun, trods alt.

Det blev kveld. Igjennem en slørttynd sky, et smalt belte paa horisonten, hvis kræfter var fornødne til at klemme solskinnets sammen, flammet den gulrøde sol. Skyen strævet med at indhulle solen i sin graahet og sendte en mørk stripe like over dens ansigt, mens dette blusset og brandt.

Men en av disse blaagraa striper var sterkere end de andre. Den laa tvers over solskiven, der blev mere og mere mørk. Nedover, stadig nedover,

bredte stripen sig, indtil kun solens øverste kant var synlig, endnu flammende, endnu kjæmpende, helt til den gav op, i en sidste blodig flamme.

Den kveld hørte „Gopher“ hverken coyoternes hyl eller uglernes tuting. Hendes øine havde stirret ind i solen helt til den forsvandt, som i et fortvilet haab om hjælp. Men da landet blev uten sollys og trist, fordi en fager gyldenrødme dækket hele himmelen bak den smale, blaa sky, trasket hun traurig videre, med hjertet fyldt av brystne illusioner.

Dødstræt slæpte hun sig frem, uten at tænke paa mat, med hængende hode og tungen saa hoven- og langt ute, at den stundom berørte lyngen.

Hun vilde gjerne ha lagt sig og hvilt en stund; men tørsten, der nu brandt i hendes indvolde som en helvedes ild, forbød det.

Coyoterne hylte, uglerne tutet, mørket kom, stjernerne glitret, og „Gopher“ gik og gik. Og som for at fullstændiggjøre hendes pine, for at dræpe den mindste spire av haab som kanske endda lyste etsteds i muldyrets trodsige hjerne, uteblev vinden ganske.

Timerne kom og gik. Stjernerne drev vestover og blev borte bak horisonten, og nye stjerner steg stadig op i øst.

Frem paa morgensiden, mens der endda var mørkt, blev muldyret forfulgt av en coyot. Denne hadde faat tæften av hende og fulgte bare med av nysgjerrighet.

„Gopher“ brydde sig ikke om den. Hun vedblev at gaa, uten saa meget som at vende hodet

engang. Hun turde ikke kaste bort saa megen energi.

Hvis „Gopher“ hadde hat menneskeforstand hadde hun tænkt saalunde: „Om jeg nu snur og følger efter coyoten, saa kan det hænde at den, naar dagen blir varm og om jeg er istand til at holde øie med den, vil vise mig et vandhul. For hvor en coyot kan leve maa der være vand.“

Men „Gopher“ ræsonnerte ikke, ialfald ikke saaledes. Og rimeligvis var hun deri klokere end mennesket.

Kanske visste hun at hun aldrig vilde være istand til at holde øie med præriens listigste røver, naar denne forstod at den blev forfulgt. Og kanske visste hun at coyotens fænomenale hurtighet gjorde avstanden i vildmarken mindre.

Paa den anden side visste ogsaa coyoten godt at der intet var at gjøre for den i retning av mat, naar det gjaldt et muldyr. Men allikevel fulgte den med.

Hvad var grunden? Skulde den bare gaa den vei muldyret gik, og var det bare et træf at den kom til at gaa like bak hende? Eller mon den djævel i listighet ante, ved at se hendes hængende hode og tunge, og den slæpende, usikre gang, at der allikevel kunde bli noget — tilsidst?

Muldyrets gang var hurtigere end coyotens, saa naar den kom et stykke bak, travet den op til sin plads igjen, like bak „Gopher“s bakben. „Gopher“ viste ikke tegn til frygt, endskjønt hun av instinkt godt visste hvad coyoten vilde gjøre, om en anledning tilbød sig. Og coyoten viste heller

ikke det mindste tegn til den rovdyrnatur, der har gjort den kjendt og frygtet. Den holdt sig bak muldyret som en hund, ikke for fjernt og ikke for nær. Et stiltiende par der vandret gjennom natten som to ensomme venner; men med saa høist forskjellige følelser.

I solrenningen var enden paa sletten endelig naadd. Landet i vest laa foran dem som runde dynger ophopet av storm, nakne, var det ikke for en og anden busk, der trods de tørre somrer fandt sin næring.

„Gopher“s blanke, venlige hjortetøine, der dog kunde gi uttryk for et slikt ustyrlig sinne i slagsmaal, og hvis bløte dybde gjemte saa megen forstand, syntes synet av dette landskap var avskrækkende.

Heller ikke morgenen bragte nogen bris; men allikevel stanset hun, saa sig om, slapt, haabløst, snuste ogsaa ut i luften, men med en paafaldende likegyldighet.

Samtidig stanset ogsaa coyoten og saa sig snusende om, men rimeligvis ikke efter vand. For det har vist aldrig hændt, at en coyot har lidt nogen nød i den retning.

Da „Gopher“ hadde veiret en stund, uten at finde den duft hun søkte, lot hun atter hodet synke og fortsatte, med slængende lemmer og feberblanke øine vandringen utover sandhavet.

7. KAPITEL.

„Gopher“s gang var nu ikke saa sikker som før. Hun gik i samme retning, men hun stanset ofte og saa sig omkring. Og hendes skridt var vaklende, tunge, for hendes smale høver sank ned i sanden, og næsten altid gik det op eller ned bakke.

Paa toppen av somme av disse høider blev hun tidt staaende en god stund, stirrende utover sandbankerne med de faa busker, mens coyoten enten stod eller satte sig nogen faa fot vække, stundom la sig ogsaa, hvis en skyggende busk stod i nærheten, hæsende anstrengt med vidt aapen mund og uthængende tunge.

Men coyoten var ikke træt, ei heller led den nogen nævneværdig nød. Den bare holdt sig nær muldyret for selskaps skyld, eller for en baktankes skyld, som ingen anden end den selv visste.

Paa denne maate gik flere timer.

Varmen tiltok stadig. Ikke en sky fandtes paa himmelen, og ikke et vindpust rørte ved jorden.

Saa godt det lot sig gjøre sjanglet „Gopher“ videre. Hodet hang saa langt ned, og den hovne

tunge saa langt ut, at varmebølgerne fra den glødende ørkensand gjorde muldyrets aandedrag besværlig. Og den skarpe solrefleks tvang hende til at holde øinene næsten lukket.

De smaa høver gled i sanden i bakkerne, fik fotfæste og gled igjen.

I hendes hjerne var ingen klarhet længer. Noget taaket laa over den, noget som blinket og gnistret foran øinene og summet i ørene. Og musklerne var døde av anstrengelse.

Da var det at „Gopher“, paa toppen av en høide, blev staaende og stirre mot nord i vild forundring. Hodet fôr op ved et ryk, øinene blev vidt aapne, og næseborene arbeidet avsindig, som trodde de ikke paa hvad øinene saa.

For der, borte mellem sandhaugene, og ikke langt borte heller, smilte det yndigste lille vand, omgitt av grønt græs og skyggende trær, mot den blaa himmel — i sandhet en oase i ørkenen.

Men „Gopher“ blev ikke staaende længe, de skjælvende lemmer satte mekanisk fart paa.

Saa hurtig hun kunde la hun iveri, halvt springende, halvt gaaende, slingrende som en drukken mand, mens coyoten, med aapen kjæft og forundrede øine, sat og saa efter hende.

Da muldyret forsvandt mellem ørkenbølgerne fortsatte coyoten veien mot vest, mens munden, der var aapen til like under ørene, gav uttryk for dens forundring i et komisk smil.

„Gopher“, der i sin iver efter at naa vandet ikke engang la merke til at coyoten blev tilbake, vilde vel heller ikke ha forstaat noget, om hun

hadde lagt merke til det. For hendes hjerne var saa medtat av tørst og træthet, at den ikke arbeidet længer; den var ledet av øinene, uten i minste maate at ta hensyn til lugtesansen — dyrenes troværdigste hjælper.

Og følgen var at hun brukte op sine sidste kræfter ved sit fortvilede jag efter vand — det vand som øinene hadde set, men som næsen ikke fik tæften av. Det forfærdeligste hændte av alt som kan hende i en slik tilstand som den „Gopher“ befandt sig i: det var en luftspeiling, ørkenens grusomste bedrag!

Naturligvis forstod hun det ikke. Da hun naadde stedet hvor vandet skulde ha været, blev hun staaende og se sig om, stirrende forundret omkring. Men hun saa intet undtagen de nakne høider.

Dette var et mysterium. Paa sine øine hadde hun altid kunnet stole.

Efter et langt frugtesløst forsøk paa at finde vandet bak de nærmeste høider, maatte hun tilsidst motfalden gi op. Og atter satte hun kursen mot vest, slæpte sig møisommelig frem over den helvedeshete sand.

To ganger vaklet hun, da hun gled litt mere end almindelig, og faldt. Og to ganger, i en døendes kamp for livet, kom hun op igjen. Men da hun faldt den tredje gang blev hun liggende, pustende tungt, med tungen mot sanden.

Nu saa det ut som „Gopher“ hadde git op. Solens straalere pinte hende forfærdelig, sanden hun

laa paa smertet som glør; men „Gopher kjendte det ikke lenger.

Det værste var over. Det var bare igjen at sove sig bort, saa vilde viddernes store stilhet opsluke hende, viske hende ut som det intet hun egentlig var.

Men muldyrets trodsighet i at klamre sig fast til livet er saa stor som i alt andet, og dette dyr hadde ungdommen til hjelp.

Tilfældigvis kom en sky frem og skygget for solen. Og denne hændelse, sammen med et skingrende coyothyl som i samme nu runget over vidde, frelste kanskje dengang muldyrets liv.

Hjulpel av kjøligheten som fulgte med skygen, mindet om livet av coyotens hyl, kom hun sig med en overmaade stor anstrengelse paa benene.

Med dyrenes merkelige stedsans styrte hun dit, hvorfra lyden var kommet. Kanskje var dette bare tilfælde, kanskje var det fordi lyden kom fra vest, eller kanskje var det fordi hun gjennom natten og dagen var blit vant til coyotens følge og nu, i sit livs store nød, savnet et levende væsen.

Gang paa gang løftet coyoten sin spidse snute mot himmelen og lot ensomhetens sang lyde. Det var virkelig som den hadde isinde at kalde paa muldyret, som vilde den takke for følget med denne tjeneste.

Og „Gopher“ optok det ogsaa saaledes, ti hvert hyl paaskyndet hendes gang. Og da hun endelig kjendte lugten av vand, gjorde hun endog et mislykket forsøk paa at svare paa coyotens hyl.

8. KAPITEL.

I tre dage holdt „Gopher“ sig omkring det opkomme, som coyoten hadde vist hende.

Allerede i mørkningen den første kveld gik coyoten sin vei, efter at ha sunget for hende nogen langtrukne avskedstoner.

Ellers hadde hun ikke set et levende væsen, undtagen en og anden hare.

Da hun var kommet til kræfter igjen drev trangen efter selskap hende videre.

Opkommet var enden paa ørkenen. Foran hende, ret mot vest, høinet høisletter og aaser sig over hverandre, hævet sig stolte og græsdedde op mot nordvestens fjelde, hvis skoger, bækker og evige sne laa der i solskinnets som en vældig kontrast til det solbrændte lavland.

Nu led „Gopher“ ingen nød mere. Mat og vand var der i mængder; men hun var alene. Og ensomheten begyndte snart at virke paa hende og fik hende til altid at være paa vakt efter selskap.

Hendes instinkt sa hende, at det hun søkte maatte hun søke i retning av fjeldene, og følgelig satte hun kursen mot høisletterne under fjeldet.

En dag fik hun øie paa en flok som græsset langt borte paa en solbeskinnet slette. Det tok hende flere timer at naa frem, og da hun tilsidst kom dit saa hun et dyr hun aldrig før hadde set og hvis lugt var hende fremmed. Saa snudde hun om og gik igjen, uten at vite at hendes øine hadde hvilt paa en antilopeflok, viddernes hurtigste dyr.

Atter nogen dage i uavbrutt ensomhet, naar undtas en og anden coyot, og en og anden hare hun paa sin vandring skræmte op.

Landskapet var nu ganske forandret. Viddernes forholdsvis krappe og solbrændte høider gik over til storslagne, grønne sletter i kjæmpemæssige dønninger, dale og raviner, hvor klare og kolde bækker sprudlet, omgitt av friske trær, der paa mange steder strakte sig langt opover høidernes sider som en liten skog.

Og i vest og nord, saa langt ens øie rak, laa fjeldets grønne bakker skraanende opover mot et tungsindig skogbelte, hvis øverste, svarte rand pludselig stanset i en solbelyst sneryg, med topper og skar strittende mot den venlige sommerhimmel.

I dette landskap støtte hun en formiddag ganske uventet paa et litet vand, indrammet av deilige, varsomt skraanende bakker, der sammen med himmelen speilet sig i dets blanke dybder.

Efter at ha drukket sig utørst gik „Gopher“ rundt til vandets motsatte bredd, hvor en skyggefull skog stod og lokket.

Bortgjemt for solen laa hun der og nøt kjøligheten av friskt græs, duften av bregner som grodde

omkring stenene og som bevæget sig av luftdrag der neppe var følelige.

Slik laa hun i flere timer, pustende tungt av mæthet og velbehag, stundom daskende til en nærgaaende flue med dusken paa enden av kohalen, stundom viftende med det ene av ørene.

Med ett løftet hun hodet og saa sig om med store øine og bævende næsebor. En lyd hadde naadd hendes slumrende sanser, eller var det duften av noget som skræmte hende?

Saa brak pludselig en kvist under en tung fot, og „Gopher“ sprat op som en staalfjær.

Bak hende laa nogen store stener som var umulig at komme over. Paa venstre side laa flere vindfald, der med sine strittende grener dannet en uoverkommelig væg, og den høire side var lukket av tæt smaaskog mellem de høie trær.

Den eneste retning som var nogenlunde aapen, var den hvorfra lyden var kommet. Lyden av kvi-sten som knak fulgtes av nogen lave, tilfredse voof, voof, der lignet en gris's grynting.

Aldrig hadde „Gopher“ hverken set eller lugtet bjørn; men hendes instinkt sa hende øieblikkelig, at dette dyr, som gryntet saa godmodig, var noget ganske andet end baade coyoten og vildkatten.

Og da bjørnemor pludselig stod bred og lubben fremfor hende, fulgt av to tykke unger, som ved det uventede syn behændig svang sig op i det nærmeste træ, snorket „Gopher“ av rædsel.

Bjørnen stod der likesaa forundret som muldyret, med et bredt grin over et godmodig ansigt.

„Gopher“ saa sig forvirret omkring, tok et par skridt hit og et par dit, uviss, skjælvende, snorkende. Men bjørnen stod ubevægelig i den eneste fremkommelige vei.

Da var det at „Gopher“, som ingen anden ut-vei saa, sprang mot bjørnen for at trænge sig forbi.

Bjørnen hadde vist ikke tænkt paa noget ondt; men da den saa „Gopher“ komme mot sig, optok den vel dette som en fiendtlighet og reiste sig paa bakbenene. Og dette, at bjørnen reiste sig, trodde „Gopher“ sikkert var enden paa hendes dage. Sinnet bruste op i hende. Muldyrets trodsighet kjæmpet med rædselen. Og da hun var kommet ved siden av bjørnen i haab om at slippe forbi, og denne gjorde en bevægelse mot hende, snudde hun baken til med den hurtighet som hadde sat hende i en saa stor respekt blandt hestene paa vidden, og gav bjørnen begge bakhøver like i trynet.

Et dypt grynt av forbauselse undslap bjørnen, derpaa et brøl av sinne, og kvikt som lynet fór kjæmpens lodne arm ut og satte nogen blodige flænger i „Gopher“s laar.

Men hun la ikke merke til det engang. Hun bare løp som en vanvittig, bort fra skogen og dens konge.

9. KAPITEL.

Klokken var omtrent ti dagen efter „Gopher“s møte med bjørnen. Natten hadde hun tilbragt i nærheten av vandet, og hadde nu, fra dagslyset kom, gaat og spist i bakken like ved.

Solskinnet blinket og spillet i det smilende vand, hvis stille dybde gjengav den blaa himmel og de grønne bakker saa tydelig. Det la en egen venlighet over skogbeltets indelukkede skygge, og sendte en guldfloam henover snebræerne, hvis høieste tinder strakte sig ind i den blaa himmel.

„Gopher“, som nu var baade varm og tørst, ruslet saa smaat nedover mot vandet, da en lyd fik hende til at stanse og se sig om. Og det hun saa satte fart i hendes hjerte. For fra vest, over randen av et plataa, kom en hesterække strømmende nedover mot vandet, følgende den smale sti, deres egne føtter hadde trampet, med haler og manker svaiende av farten, som øktes da vandet blev synlig.

„Gopher“ blev staaende og se paa dem, mens hendes hjerte skjalv i glad forventning. For her var det hun hadde savnet: selskap.

Hestene stanset da de fik øie paa hende, lederen først, saa en efter en av den lange række.

Men da lederen, ved hjælp av øine, ører og næse hadde overbevist sig selv om, at der ingen fare var paa færde, fortsatte toget nedover, efterlatende en lang, let støvsky.

Da de hadde drukket nærmet „Gopher“ sig dem, men meget forsigtig. For hun visste at en flok hester aldrig tar imot et nyt medlem saan uten videre. Og den visste ogsaa at hestene til en viss grad ser ned paa muldyret.

Men „Gopher“ hadde besluttet sig til at ha selskap, og fordi hun var muldyr og besad i fuldt maal disses klokskap og stædighet, var hun ikke den som vilde ødelægge sine chancer ved taktløshet.

Da hesteflokken la sig i skyggen for at døse bort et par av dagens varmeste timer, la „Gopher“ sig ogsaa; men et stykke fra de andre. Hun laa ytterst i skogens utkant, en forsigtighet som kan ske møtet med bjørnen dagen før var skyld i.

Da hestene om eftermiddagen drog utover igjen, gik muldyret med; men paa avstand, altid paa avstand.

Den første som kom bort for at finde ut hvem hun egentlig var for en, var flokkens leder, en fin, brun hingst.

Det blev bare litt snusing, med næsene mot hverandre, saa var hun antat for hingstens vedkommende. Men værre var det at bli venner med hopperne. En og anden kom bort for at tilfredsstille sin nysgjerrighet, snuste, skrek og viste sin

uvilje ved lynsnart at snu sig og spænde efter hende.

I begyndelsen drog hun sig unda naar dette hændte, men eftersom hun blev mere vant og begyndte at skjelne fienderne fra de venligsindede, gav hun ofte igjen hvad de overmodige bød, og hendes medfødte kvikhet seiret altid.

I hesteflokken var der mange føl. Iblandt dem var der ett, som var ganske snehvit, en liten hvit søn av den eneste hvite hoppe i flokken.

Dette føl var meget mindre end de andre, noget som ogsaa merket moren, og rimeligvis ogsaa noget yngre end de andre, og følgelig den som var mest utsat for kameraternes skøierstreker.

Muldyret, som av naturen var negtet de moderlige glæder, følte ved synet av disse føl et underlig savn i sit hjerte, en længsel, ny og besynderlig, men voldsom, en hel races krav paa retfærdighet, efter saa længe at ha levet udelukkende som slaver, uten at faa andel i livets berettigede glæder.

Baade den hvite mærr og føllet var rolige naturer, venlige, men litt sky. De kranglet ikke som de andre, holdt sig helst litt for sig selv, undgik saa godt som mulig alle fiendtligheter.

„Gopher“ følte sig tiltrukket av disse to, som ikke syntes at passe i flokken, og da især av føllet.

Men det var først den tredje dag, at hun egentlig fik gjøre deres bekjendtskap.

Paa den tid hadde de andre hester ogsaa vænnet sig til muldyrets nærvær. Mange la ikke merke

til hende længer, men andre vedblev at være uvenlige.

Det hvite føl, gjenstanden for „Gopher“s udelte beundring, var i begyndelsen saa sky, at alle tilnærmelser fra hendes side var forgjæves.

Men hun opgav ikke haabet. Hun forsøkte at nærme sig det ved hver anledning, og den tredje dag, mens føllet laa halvsovende i varmen, lykkedes det endelig.

Føllet var vel for søvnig til at reise sig da „Gopher“ kom bort og snuste paa det. Det bare aapnet øinene en smule og lukket dem igjen, mens muldyret varsomt slikket dets nakke.

Og en skulde ha set det lyksalige uttryk som lyste i muldyrets øine, mens hun stod der og saa paa føllet, som paa en overnaturlig deilighet, en himmelsk lykke som hendes sjæl krævet, men som var utenfor hendes rækkevidde.

Da hun hadde vundet føllets venskap, var ogsaa moren vundet.

Den lille hvite mærr holdt sig oftest i føllets nærhet for at beskytte det mot andre føls angrep. Og da først føllet og „Gopher“ var blit venner, holdt hun sig altid nær det, beskyttet det baade mot store og smaa, med en dygtighet, som langt overskred den hvite mærrs, der av naturen var fredelig og heller ikke synderlig sterk.

Saaledes gik det til at føllets mor og „Gopher“ snart blev de bedste venner. Hoppen var litt til-sidesat i flokken og kunde derfor trænge en veninde, og især en som muldyret, der ikke brydde

sig om nogen av dem, men gav igjen det onde, de bød hende, og tiest mere.

Saa det blev „Gopher“ som slaas for alle tre, naar det var nødvendig. Og det blev muldyret og den hvite hoppe som klødde hverandres nakker, som tegn paa det sterkeste venskap.

10. KAPITEL.

Vilddyret lider oftest en tragisk død. Og de dyr som har været tamme, men som paa et eller andet vis har kommet tilbage til naturen, og som lever vilddyrets liv, maa ogsaa, sammen med friheten og dens glæder, paata sig et saadant livs bekymringer, de mange og store farer der medfølger.

Ikke over halvdelen av hestene i den flok „Gopher“ var kommet ind i, var født vilde. De andre bar merker efter brandjernet, de var rømlinger, som „Gopher“ selv, der enten med vilje hadde flygtet fra slaveriet, eller tilfældig hadde møtt flokken og tankeløst fulgt den siden.

Saanne hester, især de av den halvvilde prærierace, glemmer snart at de nogensinde har været et menneskes eiendom, og tilegner sig i kort tid al den vildhet deres oprindelig vilde brødre besidder.

Men hvis de har været slaver længe, da er det kanskje ikke saa let for dem ganske at komme tilbake til naturen, og skjærpe de slappede sanser

som de maa skjærpes, for at bevare sit liv mot alle de farer som stadig lurar i vildmarken.

Den hvite mærr var en av dem som bar slavemerket paa sin hofte. Og den var ikke av de skarpsindigste. Den hadde været sadelhest i mange aar. Dens sanser var blit sløve i samvær med mennesket, og dens alder hindret den i at overkomme dette siden.

En stjerneklar nat hadde hesteflokken slaat sig til ro nær en liten skoglap flere mil fra vandet, som de besøkte bare en gang i døgnet.

Vildmarkens uendelige stilhet laa over naturen. Saa mørk som nat kan bli var denne, endskjønt den sorte himmel var drysset over med et vidunderlig stjerneglitter.

Da var det at to øine lyste borti skogen. De tindret og brandt under en flattrykt pande. Det var en kuguar (fjeld-løve) som var ute paa sit natlige streiftog.

Dette dyr er omtrent av samme størrelse som en leopard, kanskje litt mindre. Dets kulør er ensformig blak.

Jeg tror ikke at det med vilje angriper mennesket, endskjønt mange paastaar at det gjør.

Fjeld-løven er ialfald meget sky, naar den vet at det er mennesket den har at gjøre med. Og selv i en egn, hvor den er talrik, er det sjelden den viser sig for menneskets øine, endskjønt en kan være temmelig sikker paa, at fra bakkerne etsteds, følger en løves skarpe øine enhver av ens bevægelser.

Den spiser naturligvis alslags kjøt; men folk i vesten paastaar at dens forkjærlighet for hestekjøt er saa stor, at den altid er villig til at gaa lang vei for at tilfredsstille dette krav.

Løvens øine lyste som gloende kul, mens den lydløst snek sig frem mot den hvilende hesteflok. Ingen lyd forraadte den. Ingen kvist knak under dens varsomme poter. Ikke engang de visne bladets ro forstyrredes. Bare dens lange, lubne hale bevæget sig fra den ene side til den anden, i langsomme, lystne sving.

Og mens den sniker sig frem gjennom den mørke nat, med det forestaaende mords spænding i sit hjerte, hviler hesteflokken saa fredelig, saa intetanende, som om vildmarkens fare var visket ut i glitret fra stjernehimmelen.

Hestene laa et stykke fra skogen; men hvad gjorde det for kuguaren? Den kan gaa og komme efter behag, uten at bli set av nogen. Den smelter ind i omgivelserne som et spøkelse. Og om dagen lyser ikke engang dens øine.

Aa, hvor den forstod at komme sit bytte nær. Den er saa varsom, saa varsom. Ved den mindste lyd, som ingen andre end den hører, stanser den braat, blir staaende stiv midt i en bevægelse, med en fot løftet, med øinene skulende i retning av lyden uten at røre hodet.

Naar den er kommet nær nok, efter sit eget skjønn, legger den sig ned og kryper det sidste stykke. Den blir saa flat og saa usynlig, og dens bevægelser er saa lydløse, som hørte den ikke til i vor verden.

Saa lyder pludselig en hests forfærdede skrik ut i den stille nat. Som ved et trylleslag er alle oppe, og deres rædselsslagne snorking, høvernes drøn i marken, hoppers og føls knegging og kalding forvandler den natlige fred til et støiende helvede. Men det varer ikke længe. For gjennem støien lyder atter det forfærdelige skrik, dødsskriket. De nærmeste hester har trukket sig tilbake. En liten hvit hoppe, ut av hvis strupe blodet flommer, reiser sig for at naa de andre, men stupet. Atter reiser den sig, men kommer ikke op. Da var det den skrek for sidste gang det døende skrik om hjelp.

Men ingen hjelp kom.

Og dette skrik, der ved sin rædselsfuldhet overdøvet al støi, lugten av rovdyyret og av blod, satte en panisk skræk i hesteflokken. Et øieblik efter hørtet bare høvernes dundring i marken, som en fjern torden der rullet længer og længer bort.

Tragedien var spillet til ende. Et rovdyyr hadde vundet et maaltid. En hest var død, og et føl hadde mistet sin mor.

11. KAPITEL.

Det er selvsagt at „Gopher“ nu blev det hvite føls mor.

I begyndelsen var dette ikke saa liketil, for naar tiden kom, vilde føllet die, og stakkars forundrede „Gopher“ kunde ikke forstaa, og hadde heller ikke noget melk at gi det.

Naar føllet sprang rundt, kneggende efter sin mor, fulgte „Gopher“ med uten at vite sin arme raad.

Av og til snek føllet sig til nogen draaper melk hos en av hopperne, som stundom fandt sig i det for sit eget føls skyld, men oftest blev det jaget bort.

Dette skedde ofte ved at vedkommende hoppe snudde baken truende til føllet og spændte efter det med én fot, eller sprang paa det med blottede tænder. Men vé den mærr som gjorde formeget av det efter „Gopher“s opfatning. Da var hun paa pletten som et lyn. Og mærren blev banket eftertrykkelig, og føllet slikket.

Naar føllet prøvet at die, kunde „Gopher“ ikke forstaa hvad det vilde, fattet ikke hvorfor det

gik til de andre hopper bestandig, og hvorfor det altid sprang omkring og knegget.

Naar føllet vrinsket efter den mor som ikke kom, svarte „Gopher“ altid. Hendes haase æselstemme var saa grov i forhold til hestenes klare vrinsk og lød saa underlig mellem de andres.

Som dagene gik blev føllet roligere, og det lærte snart at nøie sig med bare græs. Det savnet ogsaa sin mor mindre og mindre og vænnet sig mere og mere til „Gopher“s omhyggelige kjærlighet.

Og muldyret, som selv ikke kunde faa føl, og hvis hjerte skrek mot denne naturens uretfærdighet, gjorde sit aller bedste for at bevare den kjærlighet hun saa uventet hadde vundet.

Der var aldrig andet end den største hengivenhet fra hendes side, selv om føllet i overgivenhet gjorde sig fortjent til straf. For „Gopher“ manglet det morsinstinkt som hopperne hadde og som paabød dem at tugte en ulydighet.

Herved blev vel føllet litt bortskjæmt, fik lov til at gaa for meget efter sit eget hode, noget som før eller senere, blandt dyrene som blandt menneskene, ofte har skjæbnesvangre følger.

Joe hadde gjennom sauegjætere og cowboys faat greie paa, at hans muldyr befandt sig i denne hesteflok. Og eftersom han ikke hadde noget imot at skaffe sig nogen hester, paa samme tid som han fik sit muldyr igjen, trodde han det var umaken og omkostningerne værdt at forsøke sin lykke i at fange denne levning av forhenværende hesteflokker.

Saa kom han en dag om høsten, sammen med to mand og flere sadelhester, for at forsøke det.

Det var en graa dag. En tungsindig vind, paa hvis kjæmperyg mørke uveirsskyer red, klaget henover høiderne.

Der ligger noget saa sælsomt over vildmarken paa saadan en dag. Den enorme stilhet, der kun brytes av de lange suk av en høstdags alvorlige vind, virker saa sørgmodig. Det er som livet og døden tar rygtak og kjæmper om herredømmet.

Da hestene fik øie paa de to mænd tilhest, vognen, der var forspændt fire hester og som indeholdt alt det nødvendige for en saadan ekspedition, samt den lille flok havrefødde ponyer som diltet bakom, tok de øieblikkelig flugten.

Avsted fór vildhestene i susende galop, med haler og faks flagrende mot den graa himmel, trampende i et dump drøn, der som en fjern torden rullet utover det triste høstlandskap.

Men Joe og hans kamerater forfulgte dem ikke. De visste hvor unyttig en slik fremgangsmaate vilde være i et terræng saa bakket som dette.

De gjorde ganske det motsatte. Ved den første vandingsplads de traf paa, slog de leir, gav ponyerne havre, kokte sig selv mat, spiste og hvilte. De visste saa inderlig vel at hestene ikke vilde holde paa at springe naar de ikke saa sig forfulgt.

Efter middag sadlet Joe og en av de andre hver sin friske hest og red i smaat trav i den retning de vilde hester hadde tat, mens den tredje, som var kok og kjører, blev efterlatt ved vognen.

En times tid efter fik de øie paa flokken langt borte paa en slette. Disse mænd kjendte landskapet, visste hver plads hvor der var vand at finde. Og efter denne viden utarbeidet de den kampagne som skulde gjøre de fri dyr til slaver.

Joe skulde opta jagten først; eller rettere sagt forfølgelsen, for at jage hestene ved hurtighet vilde være en umulighet i et saa bakket landskap.

Kameraten skulde ride tilbake til vognen og si kokken, hvor denne skulde kjøre hen og hvor Joe skulde møte dem i kveldingen.

Saa begyndte forfølgelsen. Joe holdt sig ute av syne saa godt som mulig og saa længe han kunde. Og det var forholdsvis let i det bakkede land.

Saasnat hestene fik øie paa ham paa en høide, hvor han var let synlig mot skyerne, la de atter paa sprang i fuldt galop. Joe fulgte efter i al makelighet, lot sin hest trave naar landet var flatt eller skraanet nedover, men lot den gaa i skridt opover bakke.

Dette gjentok sig gang paa gang utover eftermiddagen. Hvergang en av flokken fik øie paa den stædige forfølger, fór de avsted; men jo oftere dette hændte, jo kortere blev det stykke de sprang, før end de stanset igjen.

Han syntes ikke saa farlig, denne forfølger, de kunde jo saa let springe fra ham; men dette at han altid kom igjen, den træge utholdenhet med hvilken han forfulgte dem, begyndte snart at ha indflydelse paa deres nerver. De blev urolige, kunde ikke spise i samme fred som før, stirret of-

tere og længere ad gangen i den retning, fra hvilken de ventet ham.

Da kvelden kom hadde Joe jaget dem i en stor bue til et sted i nærheten av der, hvor han skulde møte vognen og avløses av sin kamerat. Denne optok forfølgelsen straks. Bare nogen faa ord angaaende flokken og hvor de skulde møtes den næste morgen, veksledes mellem dem.

Veiret holdt sig. Det graa dagslys gik over til skumring og fra skumring til sort nat.

For manden alene hadde det været umulig at følge flokken nu, for den eneste han stundom kunde se, det eneste hvite i mørket, var „Gopher“s adopterte føl. Men hans sadelhest kunde følge de andre med lethet, og den gjorde det baade av eget instinkt og av vanen, den hadde faat ved mangeaarig tjeneste som cowboypony paa vidderne.

I hele flokken var vel „Gopher“ den som mindst av alle likte rytteren. De vilde hester frygtet ham bare som menneske; men „Gopher“ frygtet ham samtidig som slavedriver. For i hendes hukommelse sprang ved synet av mennesker altid jernbaneleiren frem, de glohete dage, det dræpende slit, de blodige svøpeslag, mens den støvfylde luft var tung at indaande og svetten blev til skum og salt paa det dirrende legeme.

Denne frygt hadde faat hende til altid at holde sig blandt de første i flokken, naar de flygtet for rytteren. I begyndelsen hadde dette været let nok, for føllet holdt sig bestandig ved hendes side. Men som natten skred frem blev føllet træt. Altid hadde det været mindre end de andre, og da moren' blev

dræpt, var det selvfølgelig blit underernæret, hvilket hadde tilfølge en stansning i veksten.

Eftersom timerne gik blev føllet trættere og trættere. Det var næsten altid en av de sidste nu, og „Gopher“ var ved dets side eller litt fremfor, forat føllet skulde ha nogen at følge og saaledes opmuntres.

De hastige løp som hestene i begyndelsen hadde tydd til for at komme væk fra sin forfølger, var de nu ganske ophørt med. De bare gik nu, kanske travet litt naar han kom for nær, de var like frygtsomme som før; men de blev efterhaanden vant til det ubehagelige selskap.

Og slik fortsatte de hele den lange og mørke høstnat, med en stjerneløs himmel over sig, mens deres egne føtters støi blandet sig med vindens melankolske sus, en ugles stilfærdig-sørgmodige klage og et og andet coyothyl, der lød indeklemt i den tunge natteluft.

Frem imot morgen var hestene meget tørste, for de hadde ikke drukket siden om formiddagen. Og da de tilfældigvis fik lugten av vand, forandret de naturligvis retningen for at naa dette.

Men manden, hvis opgave det var at snu dem i en lang bue, tvert imot den retning de nu selv vilde ta, gjorde alt for at forhindre det. Han red op ved siden av lederne, for at faa dem til at gaa den vei han vilde.

Panik opstod i flokken ved mandens nærhet. Flokkens leder, den brune hingst, vilde mot vest, i retning av vandlugten. Men manden vilde drive dem mot øst, mot det avtalte møtested. Saa be-

gyndte det værste kapløp som baade den vilde og den tamme hest nogensinde hadde været med paa.

Med hensynsløs fart gik det nu gjennom mørket, op og ned bakker, hvor den høie og strie lyng hindret og farliggjorde løpet, langs tørre bækkeleier, hvor kampestener rullet under hestenes føtter, over dype, steile grøfter, hvor mangen en hest stanset og betænkte sig førend den vaaget spranget, det samme op igjen i det uendelige.

Länge var løpet jevnt, for den tamme hest var stor og trænet og havrefødd.

En time gik. En graa stripe kom tilsyne paa den østre himmel. Og da det lysnet litt over vildmarken og manden saa den lange hesterække, hvorav de sidste endda ikke var synlige i det svake lys, opgav han sit forsæt av frygt for at splitte flokken.

Han red tilbake for at paaskynde efternølerne og for at opsoke vognen, faa sin frokost og bli avløst.

„Gopher“ og det hvite føl var de aller sidste. Da de saa rytteren nærme sig anstrengte de sine kræfter til det ytterste — kræfter der for føllets vedkommende næsten var uttømte.

Manden var sint over ikke at ha opnaadd sit ønske. Og for at gi sig selv en smule tilfredsstillelse red han like paa de sidste i fuldt galop, svingende hatten i haanden for at skræmme dem, hujende av al magt.

„Gopher“ sprang alt hun orket, og føllet, som forut hadde gjort sit bedste for at følge med, blev saa vetskræmt, at det fuldstændig mistet besindel-

sen. Det forandret retningen litt for at undgaa manden. Like fremfor dem var en dyp grøft, et tørt bækkeleie med lodrette vægger. Avgrunden var saa vid, at „Gopher“ kun med møie klarte den. Og der hvor føllet sprang var svælget endda videre.

Vildøiet av skræk fór føllet mot grøften; den saa det aapne gap i det skumle morgenlys, men turde ikke stanse. De trøtte muskler gjorde sit bedste, men var for svake. Føllet fór utfor, svævet i luften et øieblik, men bare for at dale, bli ute av syne og bli liggende paa grøftens buhd med den ene bakfot brukket.

12. KAPITEL.

Den tid, som nu kom, var pinefuld for føllet, og angstfuld for „Gopher“.

Hun hadde ikke set føllet forsvinde i grøften; men straks efter hadde hun vendt hodet og set at hun var alene; og øieblikkelig hadde hun snudd, for at se hvad der var tilstøtt føllet.

Og saa, da hun fik øie paa det paa bunden av bækkeleiet og forstod, hvorfor det blev liggende, selv da hun vrinsket til det, da blev hun meget forskrækket, sprang stadig vrinskende frem og tilbake paa grøftens rand, stanset tidt og saa ned med store, hjælpeløse øine, for straks efter at fortsætte travet.

Dagen blev lysere. Den ene hest efter den anden forsvandt bak bakkerne i syd. Da den sidste forsvandt stod „Gopher“ og stirret efter den med et længselsfuldt blik. Men ikke et eneste øieblik faldt det hende ind at forlate føllet for at følge dem.

Ogsaa den dag var graa og trist. Vinden var blit sterk. Bitende kold sang den gjennom lyngen bent fra nord.

Et par timer senere saa muldyret en mand som red opover. Det var Joe som skulde ut og opta forfølgelsen. Men hun var blit rolig da, og hendes muldyrforstand forbød hende at knegge saa længe manden var i sigte.

Den ene time gik efter den anden. Føllet blev liggende som før, dødstræt, uten at agte paa muldyret, som lange stunder ad gangen stod og saa paa det, stundom ropte paa det, med en stemme der dirret av ængstelig kjærlighet. Nu og da gik „Gopher“ bort og rev til sig en græsdot. For hun var sulten; dagen forut og natten hadde ikke egnet sig for spisning.

Først henimot middag begyndte føllet at røre paa sig. Ved umaadelige anstrengelser kom det op paa sine tre brukbare ben, vaklet, støttet sig mot muldvæggen og blev staaende. Kuldegysninger fór igjennem det, for dagen var kald og dyret hadde ligget stille saa længe.

Da det hadde staat en stund begyndte det at gaa nedover i grøften — en klodset, ynkverdiggang, som de runde stener paa grøftens bund van-skeliggjorde.

Langt om længe kom de til et sted hvor føllet var istand til at komme op.

Der var ingen grænser for „Gopher“s glæde nu. Hun lugtet over hele føllets krop, slikket det kjærlig, saa paa det med blanke øine. Men føllet, hvis venstre bakfot hang og dinglet fra leddet, og maa ha foraarsaket de grusomste smerter, var ikke til at opmuntre.

Dage kom og gik. Hestenes sommerbeite var

like opunder fjeldet, fra hvis top sneen bestandig krøp lenger og lenger ned.

Elkhannerne, (ikke elg; men en slags stor hjort) som om sommeren, mens de skifter horn, holder sig skilt fra hunnerne, langt oppe i fjeldet, hadde for længe siden latt sine kamp- og kjærlighetsskrik tone over vidderne om natten. Saa hadde de slaas, for at prøve sine nye, mægtige horn, og støien av kampen og deres rasende brøl hadde lydt langt utover i de stille høstnætter. Saa hadde de seirende tilsidst drat avsted med hunnerne, mot vinterbeitet paa de milevide lavsletter.

Antilpeflokkene saaes ikke mere. Ko- og saueflokkene var for længe siden nede fra fjeldet, og med dem en mængde coyoter. Høilandet var litt efter litt blit forlatt av alt levende; saa „Gopher“ og føllet tilsidst blev alene i denne døde verden.

Næsten hver morgen var fjeldene indhyllet i taake. Stundom var den tyk, saa fjeldene var usynlige hele dagen; men stundom var den som en lang hvit strek, der om morgenen klamret sig til fjeldet like over skogbeltet, og gav solen anledning til at skinne paa de høieste snebræer, som paa samme tid ofte laa baade i skygge og sol, eftersom skyerne seilte paa himmelen.

Saadanne dage kunde være deilige langt ut paa høsten, ganske milde i solen, naar ingen vind blaa-ste; men nætterne, de betagende stjernenætter, var altid kolde.

Somoftest var ogsaa dagene kolde, hvis solen var borte. De var graa og øde, vinden hujet sin sang igjennem dem, og hylte gjennem lyngen en-

somhetens gripende toner, toner der steg og sank fra en svak klage til hysterisk graat, fra skjælvende frygt til forfærdelig rædsel.

Føllets legg blev aldrig god igjen. Vistnok grodde den sammen, saa den ikke hang og dinglet; men den grodde skjæv, og vedblev derfor at være næsten ubrukelig.

Forfærdelige var de smerter det i den tid hadde utholdt. Og det var blit magert og melankolsk ved at hinke rundt paa tre ben og finde sin mat.

Den første uke efter ulykken laa det næsten bestandig, med leggen næsten saa tyk som det selv var om livet. Timevis kunde det ligge med lukkede øine uten at røre sig, undtagen naar kuldegysninger rystet det lille legeme.

Men som ukene gik blev det bedre og bedre. Det fulgte med „Gopher“, men i korte dagsmarsjer.

Instinktmæssig tok „Gopher“ veien mot lavlandet. Men det gik uhyre sent. De var endnu paa høisletterne, da vinteren kom.

Flere ganger hadde det hændt paa stormfulde dage at regnet gik over til vaatt, ekkelt snedrev, som hang fast ved dem og gjennemisnet dem.

En kveld, efter at en storm hadde rast hele dagen, begyndte det at regne. De søkte ly og fandt det i en liten ravine. Der laa de den lange høstnat, mens stormen hylte og regnet plasket og dannet bækker, der sørgmodig blandet sin sildring med nattens andre lyd.

Om morgenen var stormen paa det værste. Og

mellem regnet, som strøk flatt bort over høiderne, kunde ses en og anden snefille, eller store og vaate fnok som traf jorden og blev borte.

Som tiden gik blev sneen tykkere, luften tørre og meget koldere. En snestorm var i anmarsj — vinterens første.

Med ett lød det langtrukne, det frygtelige hyl av en ulv, gjennom stormens sus.

„Gopher“ og føllet skvat op samtidig. Ingen av dem hadde det mindste kjendskap til ulver; derimot hadde begge baade set og hørt mangfoldige coyoter. Men noget indi dem sa dem at dette ikke var coyot, at dette var noget at ta sig i vare for. Og trods storm og slud la de i vei ut over vidden.

Der kunde ikke være tale om at spise. Det gjaldt bare at gaa, og det saa fort som mulig, at komme længst mulig bort fra de hyl, hvis frygtelige ekko endda sang i deres ører.

Da en time var gaat regnet det ikke lenger; det snedde. Mere og mere snedde det, som dagen skred frem. Stormen var blit til et eneste langt, vedvarende brøl nede ved jorden, et uhyggelig hyl høiere oppe, et skingrende hvin i de høieste luftlag.

Naturligvis gik de med stormen. I nogen anden retning vilde de ikke kunne ha kommet av flekken. Ret som det var holdt føllets lette skrott paa at bli blaast overende.

Sneen var tør, saa den la sig ikke der vinden hadde magt, men til gjengjæld la den sig saa meget tykkere i alle fordypninger, raviner og bækkeleier. Stundom sank de nedi til knæs, ofte til buken, og stundom fandt de slet ingen bund, naar de kom uti

et av de mange skar, som vaarfloppen hadde gravet.

Saaledes gik time efter time. Det var et evig slit, en grusom kamp mot elementerne, gjennom hvis uhyggelige uling stundom hørtes et hyl av en coyot eller en ulv, dette langtrukne, enstonige hyl, hvis toner skjærer sig gjennom den værste storm, bæres av den, breder sig paa den, indtil de dør ett eller andet sted langt borte.

Disse hyl paaskyndet dem, fik dem til i rædsel at glemme legemlig træthet, fik dem til at svette, trods stormens isnende kulde.

Hvordan ulvene hadde fundet de to vandreres spor er ikke godt at si; for de gik jo med vinden. Rigtignok har dyrene for vane at gaa mot vinden, dersom de intet bestemt maal har; men denne blinde storm var god nok grund til at de gjorde en undtagelse fra regelen.

Nok er det, ulvene hadde sporet, og de fulgte det ihærdig.

„Gopher“, som forstod at de blev forfulgt, forøket farten; men maatte gang paa gang stoppe og bie paa føllet, som trods alle forsøk ikke kunde følge med.

Saa ophørte pludselig hylene. Og for flygtningerne var denne stilhet værre end hylene, for der ved skjønte de at faren kom nærmere.

Kvalfulde var de minutter der nu kom. Forfærdelig den tortur de to stakkars dyr gjennomgik. Først den aandelige pine som drev dem fremad — fremad; saa de legemlige lidelser — de verkende muskler, de støiende aandedrag, de brændende øine,

der kun med vanskelighet kunde holdes aapne i snedrevet; for sneen smeltet paa den varme hud og frøs til is.

De kom til en høide, der hang utover, da vilde føllet ikke mere, eller det kunde ikke mere. Der var lunt og godt. Ingen sne fandtes i tredive fots avstand. Jordvæggen var tør og bunden stenet. En mægtig bæk, en hel liten elv, maatte rende der om vaaren, for den overhængende væg var undergravet av strømmen; og hvor denne om vaaren gjorde en skarp vinkel hadde vandhvirvlerne gravet en nisje, som føllet straks fandt og la sig i, mens „Gopher“ blev staaende utenfor.

Paa skrentens ytterste kant stod nogen smaa trær, gjennom hvis evig grønne grener stormen pep og bragte dagens uhygge ret ind paa livet av dem.

Paa begge sider stod snedrevet saa tæt som en væg, og over dem fór det forbi i en stadig strøm, for at dale lenger borte og bygge væggen fremfor dem høiere og høiere.

Men en stund efter fik „Gopher“ noget ganske andet at tænke paa. For gjennom snedrevet fik hun øie paa to mørke skikkelser. De kom nærmere og nærmere, gik over fra skygger til tydelighet, og de stanset ikke førend de stod indenfor snedrevet, i ly av høiden, i den graa dags fulde belysning.

Føllet saa straks ulvene og kom op i en fart; men det gjemte sig bak muldyret, som ogsaa blev staaende uten at røre sig, snusende mot rovdirene, skjælvende.

Ingen lyd undtagen stormens. Ingen bevægelse undtagen øinenes. Otte øine der brændte mod hverandre. Fire i dødsangst. Fire i overmod.

Men ulvene stod ikke stille længe. De gik nærmere. Deres hatefulde øine lyste i gult og grønt. Deres læber brettet sig op foran tænderne i en grusom bue. En dyp, undertrykt knurring lød mellem tænderne.

Da var det at „Gopher“, kvik som altid, snudde sig rundt, for at ta imot fienden med bakkføtterne, slik som hun altid før havde gjort.

Det var ikke den rette maate at slaas med en ulv paa, men det visste hun ikke. Bakkføtterne var de eneste vaaben hun nogensinde havde brukt i sine kampe for sin ret, og nu brukte hun dem, da hun følte det vilde bli en kamp for livet.

Og med samme utrolige hurtighet, som hestene saa ofte hadde maattet flygte for, slog hun nu efter de snikende, forhatte bester, som vilde hende og føllet tillivs. Men hun traf dem ikke, trods kvikheten. Hun spændte altid for høit. For ulvene hadde lært at undgaa hesters bakkføtter.

Da hun saaledes, efter en stunds forløp, hadde trættet sig ut, saa hun maatte holde inde for at trække pusten, benyttet den ene ulv anledningen og fór paa hende bakfra.

Den hadde vel tænkt at naa hendes ryg. Men „Gopher“, som saa ulvens lynsnare bevægelse, slog ut med begge ben med al sin magt. Hun traf den, men bare nok til at løfte den litt, for den var allerede for høit oppe. Men i spændet løftet hun ogsaa sig selv, saa ulven, istedenfor, som den hadde tænkt,

at naa ryggen, bare naadde baken, hvor den blev hængende.

Hvis „Gopher“ hadde været en hest, saa hadde hun i det øieblik lagt paa sprang, glemmende selv sit eget kjødelige avkom som var i fare.

Men hun var muldyr. Og hendes muldyrhjerne erindret, hvorledes hun, da hun endda var Joes eiendom, var blit fri ryttere, som hadde moret sig over at hun ikke hadde kunnet kaste dem av, ved at gaa baklængs ind i det nærmeste pigtraad-gjærde.

Denne erindring drev hende til handling. Og hurtig som hun av naturen var snudde hun sig og satte baken, med ulven som fender, mot fjeldvæggen, med hele sin tyngde og alle sine kræfter.

En dump lyd hørtes gjennem stormens sus, derpaa lyden av noget som knak og av luft som undslap et bryst, der klemtes flatt.

Ulven gled til jorden og blev liggende, mens tunge støn og ynkelige klager slap ut fra dens knuste brystkasse.

Ikke før var „Gopher“ fri sin byrde, før hun snudde sig, fnysende av sinne, og fôr paa den med fremføtterne. Forgjæves forsøkte den døende ulv at slæpe sig bort, med læberne brettet op i hat. Men det var uten nytte. „Gopher“s høver suste omkring den, traf den allevegne og med voldsom kraft, hamret den fra en levende skapning til en eneste blodig masse.

Den anden ulv hadde været optat av føllet, som skjælvende trykket sig op til væggen.

Netop som „Gopher“ var færdig med den ene ulv, saa hun den anden springe paa føllet.

I et nu var hun paa stedet. Og idet føllet faldt, med blodet strømmende fra strupen, slog „Gopher“ et vældig slag med høire fremfot og traf ulvens ryg.

Fræsende av sinne sank den sammen, dens øine lynende, dens tænder blottet. Likesaa fort var den oppe igjen, men bare med forkroppen. Den løp nu alt den orket med framføtterne, med de ubrukelige bakben paa slæp, og forsvandt i snehavet rundt bækkens første krumning, for ventelig at dø av sult et eller andet sted ute paa de vinterhvite vidder.

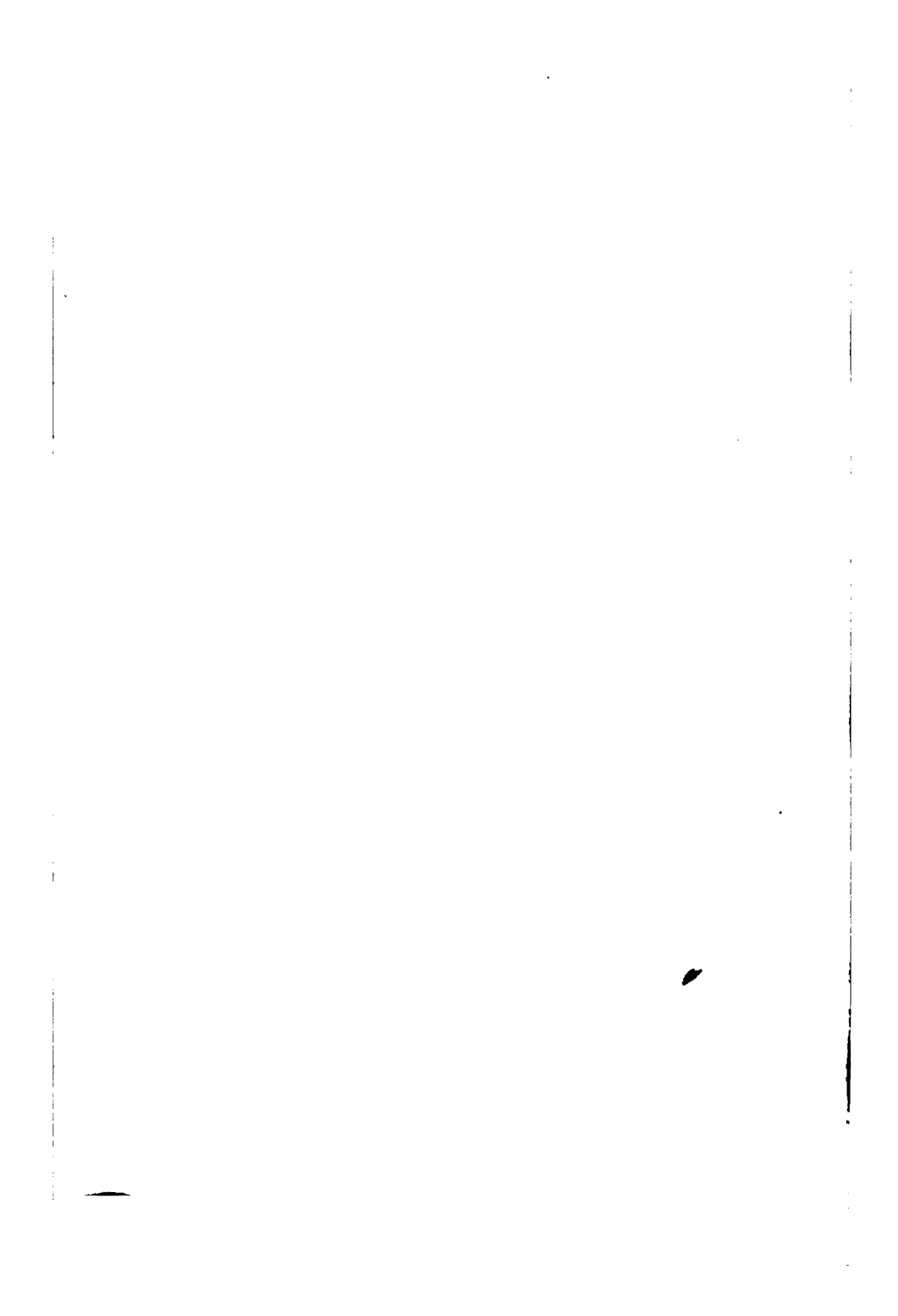
„Gopher“ blev staaende uten at bry sig om den flygtende ulv.

Raseriet forlot hende ved synet av føllet, som laa og vred sig i døden.

Hun bøiet sig over den utarmede krop, snuste paa den, slikket den slunkne hud. Men føllet merket det ikke. Dets øine var aapne, de stirret i døden forbi „Gopher“, stive og glansløse, ut i det susende snedrev.

„KERBEROS“

1. KAPITEL.

Det var tidlig om morgenen en dag om vaa-ren. De store vidder og de rullende bakker, hvorover den graalige dæmring endnu hang, gjenlød netop av coyoternes morgensang.

Henover en høislette travet to coyoter i den tidlige dag. De var paa vei mot elven, der endnu ikke kunde ses i det matte lys.

Det var en mor med sin næsten voksne søn.

Moren sprang først, sønnen efter, og begge stanset ofte, snuste mot en svak bris, paa en lyngtue, til et veirbitt saueskelet eller et kohode, hvis sprikende horn tok sig sælsomt ut i det graa morgenlys.

Da deres nysgjerrighet var tilfredsstillet travet de videre. Og da høislettens rand var naadd, var det fuldt dagslys. De stanset, blev staaende ved siden av hinanden og se utover bakkerne, der i en blanding av gulrødt morgensolskin og sørgmodige skygger langsomt skraanet nedover mot elven, som skimtedes mellom trærne saa langt ens øie rak lik en stripe av sølv.

Av og til snudde coyotmoren sig mot solen,

strakte sin snute mot himmelen og lot sin races traditionelle jap-jap-vov-vov-vov-vuv-o-o-o-u-u-u-runge over vidderne.

Og mens tonerne av hendes sang fandt gjengklang nær og fjernt, stemte oftest sønnen i med sit grove, enstonige vov-vov-vov-o-o-o-o-o-o.

Den hadde ikke arvet morens evne til at synge, kunde ikke som hun ta de høie toner og skjære de høie og de lave indi hverandre; for sønnen var halvt coyot og halvt hund.

I bakkerne som laa under dem nedover mot elven, var coyotmoren født. Der var det hun en sommerdag, som hvalp, blev fanget av en mand som laa og vasket guld ut av sandbankerne i elven.

Denne mand hadde eiet en hund, mynden „Nero“, som var blit coyotens kamerat, beskytter, make og tilsidst dens befrier.

Coyotens unger var altsaa født i frihet. Der hadde været fire av dem. Men det samme som hadde hendt moren, da hun var hvalp, hendte ogsaa barnene. Deres hule var blit opdaget av et menneske.

Hun hadde hat isinde at flytte til et andet og sikrere sted, hun hadde ogsaa baaret en av ungerne bort; men da hun kom tilbake efter de andre, var hulen gravet ut og de tre unger borte.

Siden hadde mor og søn stadig været sammen. Moderhjertets hele kjærlighet var blit den enes. Kanske var dette grunden til at de endnu holdt sammen — nu da hun var ute for at søke sin make. Eller kanskje var det hundebloodet i hvalpen som var sterkere end coyotnaturen, som avskjærer

alle familiebaand naar modenhet nærmer sig, for at søke sin lykke ad fremmede veier.

Da solen stod saa høit at de smaa morgen-skygger i vest for de lave høider var opslukt, fortsatte de to nedover de nu gyldne bakker; men forsigtig, forsigtigere jo nærmere de kom elven.

Moren var fremdeles den første. De smøg av-sted saa stille som aander, i et trav der syntes saa skjødesløst og saa sent, men som allikevel monnet saa ubegripelig.

De stanset ofte, oftere og oftere, eftersom de nærmet sig elven, hvis sølvglans nu var blit sterkere. Det var som lyngen slukte dem helt og holdent, naar de stod stille. Og selv naar de sprang kunde coyotens pels være vanskelig at skjelne fra buskene, saa længe disse bevægedes av vinden.

Coyot-hunden derimot, som var søn av en sort hund, var ikke saa godt farvet efter omgivelserne som moren. Ogsaa den var langhaaret. Og dens meget længere ben, dens kortere ører, som brette-des og hang litt i toppen, ryggen, som var en smule krum, og fremforalt kuløren beviste tydelig hundebloodet i dens aarer.

Den var ogsaa, endskjønt den ikke var fuld-voksen, høiere end moren, kanske ogsaa likesaa bred, noget den ikke saa ut til at være, paa grund av dens høide.

Tilslidst stanset de paa en haug bevokset med tæt lyng, ikke langt fra elven. Fremfor dem, mot nord og nær elven, strakte sig en liten udeklemt, svakt skraanende slette, paa hvilken de tydelig kunde se levninger av en leir.

Paa det sted var det coyothunnen hadde tilbragt sine hvalpedage i fangenskap. Der hadde hun tilbragt ni maaneder av sit første aar bundet til en kasse. Og hun husket saa tydelig raslingen av den forhatte kjetting, hvis lænker hun i de lange nætter hadde polert med sine tænder, i forgjæves forsøk paa at bli fri. Hun husket de brændende sommerdage, da hun maatte ty til kassen, fængslet hvortil hun var bundet, for at beskytte sig mot solen. Hun husket de deilige høstkvelder, da hun ikke kunde la være at besvare sin races hyl fra vidderne og blev tvunget til at tie av manden som ropte til hende eller kastet noget mot hende.

Vinteren husket hun ogsaa. Snestormene i dræpende kolde nætter, gjennom hvis sus coyothylenes skjælvende melodier naadde hendes fængsel, kaldte paa hende, lokket hende, bød hende at bruke alle sine kræfter og sine tænder; men bare for tilslut at gi op og synge ut i natten en sørgmodig sang, fangens haabløse sang.

Men igjennem alt dette, og over alt dette, husket hun „Nero“, hunden med det gode hjerte. Fra første stund hadde den tat sig av hende, hadde slikket hende kjærlig og varsomt da hun i rædsel krøp sammen, hadde delt med hende de harer den nappet paa vidden, hadde sovet ved hendes side utenfor kassen saa længe veiret var varmt, senere ogsaa indi kassen, hvor varmen fra dens kraftige legeme var saa velgjørende, naar vinterstormene suste.

Engang, da en fremmed mand kom forbi leiren, hadde en av hans hunder, en svær ulvehund,

sat paa hende, og vilde uten tvil ha dræpt hende paa stedet, om ikke „Nero“ hadde været der og forhindret det.

Og saa vaaren, da hendes blod bruste mot de natlige hyl paa vidderne, og fangenskapet blev værre og værre at holde ut. Ogsaa da var det „Nero“ som trøstet. „Nero“ som hjalp. Og da hun var blit frugtsommelig med „Nero“ og slet sig næsten istykker for at faa føde sine unger i frihet, var det atter „Nero“ som kom hende tilhjælp og satte hende fri ved at bite av remmen om hendes hals.

Fordi coyothunnen husket alt dette var hun nu kommet igjen. For det var atter blit vaar. Atter suste blodet i hendes aarer som aaret før, da hun stod bundet til kassen. Det var „Nero“ hun fremfor alt husket, det var „Nero“ hun søkte.

Alle hendes længsler gikk bare mot den. Hun vilde sitte ved dens side paa en lyngbevokset høide og blande sin fine stemme med dens dype bas, synge i kor sine elskovssanger mot en blodig sol som sank, mot maanen, mot stjernerne. Hun vilde trykke sig tæt op til „Nero“s side, varmes av den i de endnu kolde nætter, innsuge dagenes vaarsol sammen med den, elske den, som hun hadde gjort aaret før, bare endnu mere i glæden over friheten, og hun vilde elskes av den igjen.

Og nu stod de der, mor og søn, i den stille, solgyldne morgen, hun, med skingrende stemme kaldende sin elsker, eller sin make, for coyoten er, trods alle de feil mennesket finder ved den, en

hæderlig moralist. — Sønnen stemte i med, ubevisst kaldende paa sin far.

Fra de solblanke høider, fra krattet ved den sølvglitrende elv og fra de vilde aaser linsides denne, kom der nok av svar. Men det svar hun lyttet efter, „Nero“s grove, enstonige, langtrukne hyl, kom ikke. For den var død.

Den døde sommeren forut av en slanges hugg, i kamp for sin herre. Den frelste hans liv, men gav sit eget.

Og nu laa den begravet hvor den døde, i den solbrændte og sneomsuste bakke, hvorover dens kjæmpestemme saa tidt hadde lydt.

Den var død og begravet, gaat tilbake til intet. Og hun, som var kommet for at være den taknemmelig, og elske den som hun før hadde elsket den, skulde aldrig faa se den mere.

2. KAPITEL.

Om kvelden syntes coyothunnen endelig at opgi haabet.

Flere ganger i dagens løp hadde hun hat beilere; men hendes sinte optræden hadde jaget dem bort igjen.

En av dem hadde været mere paagaaende end de andre og var kommet i slagsmaal med hendes søn, som vilde forsvare sin mor. Sønnen hadde vistnok ogsaa faat pryl, om ikke hun hadde kastet sig mellem dem. Hun rev den fremmede tilblods, og denne, som av naturen var forbudt at slaa igjen mot en hun, hadde tilsidst gaat sin vei, da den forstod hendes umedgjørighet.

Siden hadde mor og søn lusket om i fred, og sendt sine mest smegtende elskovstriller mot aaserne hinsides elven, bak hvilke solen sank i en sløret taake av rødt og gult.

De triste skygger av kveld listet sig over prærien da coyothunnen for sidste gang kaldte paa sin make.

Et langt sørgmodig hyl, bævende av sindsbevægelse, ljomet ut i skumringen, rullet som tung-

sindig ekko over aaserne — fjernt, fjernere, indtil det døde i evigheten.

Da kom der et svar. Det lød ganske nær ved. Og de skarpe toner røbet tydelig sangens mening og sangerens vilde attraa.

Og tænk! coyothunnen svarte paa en fremmeds elskovssang — for første gang den dag.

Hele dagen hadde hun søkt efter „Nero“ og ikke fundet den. Men i sit hjerte hadde hun været tro mot den, hadde ikke villet ha noget med nogen anden at gjøre. Saa gav hun vel tilsidst op haabet om nogensinde at faa se den igjen. Hun fulgte vaarens røst og gav sig hen til den første den bedste som kom.

Det tok heller ikke længe førend den anden indfandt sig paa skuepladsen. Den stoppet paa avstand da den saa de var to. Hvad var dette? Hvorfor hadde hun sunget saa smegtende naar hun ikke var alene?

Men tvilraadigheten forsvandt straks, for atter løftet hun snuten mot aftenhimmelen og sendte, dypt fra sit hjerte, sin races elskovssang dirrende ut i præriekvelden.

Men hendes søn, som var blit vant til at slaas med de nærgaaende for at forsvare sin mor, forstod ikke morens opførsel. Den hadde rimeligvis endda ikke lært kjærlighetens sprog, og da den fremmede gik bort til moren og snuste til hende, satte sønnen paa den knurrende i raseri og med hvite og sterke tænder skinnende under de opbrettede læber.

Der blev et basketak, hvori hylene, knurrin-

gen, fræsingen, glefsene lød fælslig i den fredelige kveld.

Men hvalpen var den fremmede underlegen, om ikke i kræfter, saa i øvelse. Og eftersom den ikke mere fik hjælp av moren, maatte den snart gi op og rømme for at redde sig, forlatende sin mor for første gang i sit liv.

Og mens natten skred frem, mens himmelen mørknet og la uhygge over vidderne, lusket hvalpen alene avsted, stansende, snusende, lyttende.

3. KAPITEL.

Coyot-hunden vedblev at leve alene. Hvergang den hadde prøvet paa at stifte andre coyoters bekjendtskap kom det altid til slagsmaal. Ofte slaas den mot flere end én, for hvalpens utseende, forarsaket av myndeblodet i dens aarer, faldt øiensynlig ikke i coyoternes smak.

Naar den møtte en coyot alene, tok denne som oftest flugten, skræmt av hvalpens størrelse og underlige utseende. Var der flere av dem ifølge, fik hvalpen naturligvis stryk. Men den lærte ved disse kampe. Den fik en øvelse som faa, og dens mørke pels bar mange skar, der fortalte om, at det ikke altid gik godmodig for sig.

Trods de mange slagsmaal den hadde hat i parringstiden, var dens liv sjelden i fare, for dens hurtighet, som var en arv fra mynderne, overgik coyoternes.

At skaffe sig den fornødne mat var en let sak for den, for det hadde den for længe siden lært av sin mor. Dens maate at jage paa var coyoternes; men med den undtagelse, at hvis den hadde luret

sig indpaa en vild kanin, og gjort det sidste hop uten at faa tak i den, saa opgav den ikke derfor jagten, som coyoternes vane var, men fortsatte, til den hadde naadd sit maal.

Sommeren kom og med den forsvandt litt efter litt savnet av selskap. Prærien var grøn, trærne langs elven duvet i mild sommerbris. Sneen paa fjeldene var skrumpet sammen til et minimum, og over jorden hvælvte sig en høi, lys, blaa, altid klar himmel.

En kveld efter en slik dag, mens varmen endnu hang skjælvende i luften i solnedgangen, stiftet hvalpen et underlig bekjendtskap.

Mens den dovent slentret bort mellem lyngen, fik den øie paa en grævling som var ifærd med at grave ut en eller anden gnaverfamilie.

Hvalpen blev staaende og se forundret paa den. Varmen skulde virkelig ikke genere en slik arbeider. Dens hode og skuldre var usynlige. Dens brede, flate ryg var en eneste vældig muskel, trænet til det ytterste ved tungt arbeide, dækket av en nydelig sølvgraa pels, som den lave sol forgyldte. Den løftet sig paa de korte, muskuløse bakben, for at gi plads for den strøm av muld som de sterke framføtter, med de drabelige klør, kastet ut. Længer og længer ind gravet den sig. Tilsidst var bare dens korte hale synlig.

Gnaverne, som hovedsagelig utgjør grævlings næring, har ofte mere end én indgang til sine huler, en hemmelig utgang som bare blir brukt i nødstilfælde.

Nu hændte det at beboerne som grævlingen

forsøkte at komme tillivs, hadde en slik utgang, og at den var gjemt under en lyngtue i nærheten av det sted hvor hvalpen stod.

Og med ett skjøt først den ene av gnaverne, saa den anden, ut under busken. Men coyot-hunden var kvikkere end disse overernærte tyksakker. I ett langt hop hadde den naadd den første, dræpte den og lot den ligge, og fik uten møie straks tak i den andre, som vimset hit og dit i befippelse, uten at vite hvor den skulde hen.

Naturligvis holdt hvalpen paa med at fortære den sidste, da grævlingen kom tilstede, sint over at være blit snytt efter alt sit arbeide.

Grævlingens vakre ansigt med de klare hvite og sorte striper var morskt at se til.

Og endskjønt den bare var etpar fot lang og hadde ualmindelig korte ben, nært hvalpen ingen-somhelst lyst til at stifte bekjendtskap med de tænder den viste, som sat i et par kjaker, hvis muskulatur var likesaa utviklet som dens legemes.

Men da grævlingen, der av naturen er et uhyre godmodig dyr, saa at der ogsaa var noget for den, glemte den straks al fiendtlighet i glæden over maaltidet.

Og der stod disse to vildmarkens saa ulike beboere og spiste i den skjønneste harmoni, bare ti fot fra hverandre, det bytte de sammen hadde fanget, grævlingen uforfærdet, i bevisstheden om at være den andens overmand, hvalpen sikker paa grund av sin hurtighet.

Da de hadde spist gik grævlingen sin vei, for

der skulde nok mere end dette til for at holde dens muskler vedlike.

For coyot-hunden var dette, at faa mat saa letvint, noget nyt, og den hadde intet imot at gjenta sin del av operationen; saa den fulgte med, men paa ærbødig avstand.

Saa lusket de bort mellem lyngen, grævlingen vælgende veien, stansende, snusende, speidende, et grotesk par i det sluknende sollys.

I begyndelsen hadde grævlingen ingen tro paa følget, for dens kjendskap til coyoterne skulde vel neppe hæve dem i dens øine; men eftersom en coyot ikke er saa ømfindtlig at den blir fornærmet av en sur mine, især hvis der er noget at tjene ved det, og grævlingen i sit hjerte er saa inderlig godmodig, fulgtes de allikevel ut i skumringen; grævlingen for at arbeide, hvalpen for at slippe at arbeide.

I graalysningen om morgenen var de endda sammen. Lykken hadde været med dem, begge var mette og tilfredse. Og som en rigtig kavaler, til tak for hyggelig samvær, fulgte hvalpen grævlingen helt til indgangen til dens hul i jorden, hvori den forsvandt uceremonielt, mens hvalpen drog nedover mot elven.

Det var deres første møte, men det blev ikke deres sidste. Næsten hver kveld, naar coyot-hunden ikke var for mæt til at spise, møtte den op foran grævlingens hule i solnedgangen, gik med den ut i vildmarken, fylgte sin plass som vaktmand, mens grævlingen samvittighetsfuldt gravet. Og faa var de

gnavere som undgik disse vældige dyr, vældige hver paa sin maate, saa længe de holdt sammen, den ene som arbeider, den anden som jæger.

Aa, den vanen, den vanen. I begyndelsen brydde grævlingen sig slet ikke om selskapet, viste endog tegn til fiendtlighet, forsøkte at bli fri sin parasit. Men da hvalpen ikke lot sig skræmme, og bestandig kom tilbake, naar den blev jaget, blev den godhjertede grævling sløv, taalte paahænget uten at mukke, syntes kanske efter en tids forløp at det skulde være slik.

Coyotens forstand er mindst saa god som hundens, og naar det gjælder livet i vildmarken er den utviklet i en meget høiere grad.

Ingen kan narre den derute, ikke engang mennesket. Ialfald narres mennesket likesaa ofte som mennesket narrer den.

Og tro nu ikke at coyot-hunden spolerte ven-skapet med grævlingen ved graadighet. Nei, dertil var den for slu. Den forstod saa godt hvor stor andel i heldet skyldtes grævlingens arbeidskraft — og den delte broderlig med grævlingen alt det denne jaget ut og den dræpte.

At møtes om kvelden, at følges ad ut i vildmarken, at jage sammen og saa la hvalpen følge sig hjem, blev efterhvert en vane for grævlingen. Uten mindste fare kunde hvalpen ha krøpet ind i grævlingens hule og sovet de varme dage tilende. Men den gjorde det ikke. Den kunde ikke ganske faa sig til at stole paa andre end sig selv og sine rappe føtter.

Mangen en gang i sommerens løp hændte det at grævlingen krøp oppaa en liten haug ved hulen, hvis hvalpen kom sent til møtestedet, og laa der flat og kraftig, belyst av dagens sidste solskjær, lyttende, snusende, mens den speidet efter sin underlige ven.

4. KAPITEL.

Høsten kom trist og graa, og coyot-hunden var atter alene; for grævlingen gik i hi saasnart vinteren nærmet sig.

„Kerberos“, som vi fra nu av vil kalde coyot-hunden, et navn den rigtignok ikke fik før senere, hadde i løpet av sommeren vokset sig stor og sterk, saa stor som en ulv og mindst likesaa sterk. Dens pels var glinsende sort paa ryggen, lysnende nedad siderne til coyot-gult under maven og paa benene.

Den følte sig ensom, især i begyndelsen; den savnet den godhjertede grævling, og drevet av længsel efter sin ven hadde den mange nætter paa rad opsøkt hulen, snust ind i aapningen og klaget ynkelig.

Men da intet svar kom, forsonte den sig tilslut med tanken. Dens ven var borte.

For at døve sin sorg, eller for at søke andre glæder, forlot den de steder hvor den hadde tilbragt sommeren.

Den tok veien nordover langs elven, bort fra fjeldene, nedover mot lavere egne, hvor der hist og her laa en gaard, eller en saue- eller ko-ranch.

Den hadde jo intet bestemt maal, den bare var ute paa vandring, saa det var ikke altid saa langt den gik paa én dag, i en bestemt retning.

Den fik se meget den ikke før hadde set, og den lærte meget den ikke før hadde visst. Som da den en dag paa veien langs elven møtte et par cowboys.

Den hadde fulgt veien et langt stykke, noget som coyoterne sjelden gjør, og som moren alltid hadde fraraadet den; men den gjorde det allikevel, adlydende en magt den ikke kunde motstaa, en arv fra sine fædre hundene.

Saasnart „Kerberos“ saa disse cowboys visste den at dette var mennesket — mennesket! som moren hadde frygtet over alt andet, og hadde lært den at frygte, dengang hun ledet den til en forlatt leir og lot den lugte til nogen efterlatte klær. Duften? Jo, „Kerberos“ mindtes duften tydelig. Men den glemte kanskje morens advarende knurring og hendes nakkehaar som hadde reist sig, da hun forbitret skrapte muld over det som hadde tilhørt mennesket.

Dette glemte den fordi den blev saa nysgjerrig, fordi den var ung og manglet livserfaring, og fordi den gjennom sine fædres blod paa en forunderlig maate droges mot mennesket.

Istedenfor at forsvinde mellom lyngen, hvad den lettelig kunde ha gjort om den hadde villet, blev „Kerberos“ staaende og se paa disse to, som ogsaa saa den og stanset sine hester. Og før den fik sanset sig, saa, hørte og følte den samtidig en let hvit røk, et skarpt knald, en skjærende smerte

i halen like indved roten. Kulen fra en 45-kaliber revolver hadde kuttet halen ret av.

„Kerberos“ var ikke sen til at komme sig unda. Imellem en regn av kuler siksakket den sig gjennom lyngen, indtil den naadde et bækkeleie, i hvilket den forsvandt, med en blødende halestump og et hjerte der var fylt med hat mot mennesket, som den nu hadde møtt for første gang.

En dag senhøstes befandt den sig i en ravine, hvor elven bruste skummende hvit gjennom en smal kanal av rustød lerjord, paa hvis bratte sider et og andet nøisomt træ klamret sig fast. Elven gik mellem røde klippeblokker, som gjennom tiderne var meislet til de mest fantastiske figurer, ansigter der stirret utover den brummende elv, falmende mot den graa uveirshimmel.

Frempaa eftermiddagen stanset den paa en høide, der hvor elven forlot ravinen for at fortsette veien nordover gjennom et jevnere landskap, lavere høider, mere langstrakte bakker, grundere bækkeleier.

Et landskap der vistnok lignet det hvori „Kerberos“ var opvokset, men som ikke eiet dettes vildhet, det storslagne, det fantastiske, det barbariske.

Langt borte, paa en nydyrket flek ved elven saaes et litet hus, graat som omgivelserne og skyerne som drev henover det. En høstgul flek, men ikke desto mindre et svakt tegn, en forpost for civilisationen. Og endda længere borte, som en liten hvit plet i denne endeløse graahet, saaes seilduktaket av en sauegjæters vogn.

Intet andet. Bare vidden og den sene eftermiddags skyer, der ganske skjulte fjeldene.

Beskyttet av mørket listet „Kerberos“ sig indpaa saueflokken, efter at sauerne var gaat til ro for natten, og dræpte en sau til kveldsmat.

Det var første gang den hadde dræpt sau. Den hadde jo saa længe levet sammen med sin mor, og hendes frygt for alt der i mindste maate berørte mennesket, var saa stor, at de altid hadde holdt sig langt borte fra civilisationen og levet utelukkende av præriens vilde liv.

Den fik ogsaa en skræk i blodet da et par skud gik av i den stille nat, avfyrte av gjæteren, da han paa sauerne hørte at der var coyot i flokken. Da skuddene lød, trak „Kerberos“ sig unda og gjemte sig bak en tue.

For i sin fantasi kjendte den endda smerten i halen som blev skutt av, og den langvarige pine før saaret heltes. Men da intet hændte, ingen smerte, intet kulesus, blev den modigere, forlot sit skjulested og spiste alt hvad den orket.

Utpaa morgenen drog den tilbake til den røde ravine, som den var kommet igjennem dagen før, og som dannet et ideelt tilflugssted for et rovdyr paa kant med samfundet.

Ravinen var elvens vei gjennom et litet fjeld eller en stor aas. Der var ingen veier, bare smale stier trampet av dyr, bugtende sig frem gjennom et farlig terræng, omsust av buldret fra elven, som skummet hvit mot stener, der i tidernes løp hadde faldt fra de bratte vægger.

Fra aasens top kunde „Kerberos“ nyte den herligste utsigt over det endeløse lynghav i nord, hvor utallige saueflokker tilbragte vinteren, og vældige kodrifter drev omkring med veiret, uten andet gjærde end horisonten.

5. KAPITEL.

Vinteren kom. Fra en mørk uveirshimmel kom dagelange snestormer, hylende, buldrende, skrikende dæmonisk i de lange nætter.

Men der kommer dage iblandt med det deiligste solskin. Dage med høi, klar himmel, paa hvilke selv de fjerneste skyer blir tydelige. Paa saadanne dage straalet prærien som var det vaar. Og hvis det ikke var for sneen, der paa aaserne kun faar fæste under tuerne, og den bitende luft, vilde en kunne tro at vaaren alt stod for døren. Men falder ens øine et øieblik paa fjeldene, vil denne tro straks svinde.

Glitrende hvite hæver disse sine kjæmperygger mot den blaa hvælving i den sterkeste guldglans naar solen skinner, i uhyggelig hvithet paa mørke dage. Strækker om morgenen sine høieste tinder like ind i skyerne, gjennem dem, over dem, for der at motta solens første straalet, mens fjeldets ryg endda sturer i trist blekt lys.

Eftersom solen stiger forandres landskapet. Morgenens dødninglys glider over i vinterdagens friskhet. Prærien aapner sig og tar imot dagen med aapne armer, suger begjærlig til sig det svake

solskjær, reflekterer det, hvor snedotter har hængt sig fast i ly for vinden, eller hvor store fonner er blaast sammen i fordypninger. Elven jubler og blinker under vintermorgenens skraa solstraaler, forsvinder bak en høide, kommer tilsyne igjen længer nede, forsvinder og kommer frem igjen, sølvklar mellem de nakne bakker, men av en melankolsk farve, hvor sne dækker bredderne.

Og over alt dette lyder coyoternes eiendommelige sang. Den smitter, denne sang. Den ruller over vidderne og elven, mot skogen og fjeldene. Den triste prærie er pludselig blit levende. Fra alle steder skjærer et hyl sig ut i den kolde, graa morgen — nær og fjernt. Alle synger de til den svindende nat, til en ensom, døende stjerne, til den kommende dag.

Fra aasen ved ravinen svares der, men paa en anden maate. Det er et langtrukket, enstonig hyl som kommer derfra, sunget i en grov bas, sterkt som en stimbaats fløiting.

„Hvad er det?“ vil folk si, som ikke kjender hylet.

Men naar en sauegjæter hører det biter han tænderne sammen og bander. Og er det en cowboys øre der opfanger den forhatte lyd, famler han uvilkaarlig efter revolveren. For „Kerberos“ har efter kun nogen maaneders ophold i denne landsdel allerede skaffet sig berømmelse vidt og bredt. Og mangel en cowboy og sauegjæter har intet imot at tjene de penger der er utlovet for „Kerberos“ s hode.

Nede ved elven laa nogen lave huse, bygget

av runde tømmerstokker, tettet i fugerne med ler. Taket var dækket med samme substans, graa ler, hvori et tyndt græs grodde.

Disse huse tilhørte ko-ranchen, hvis kreaturflokker om vinteren græsset paa de vældige vidder.

Det var om kvelden. I døren til vaaningshuset stod en kvinde og ringte med en bjelde til tegn paa at aftensmaten var færdig. Fra et litet hus et stykke borte kom fem, seks mand ut, cowboys som arbeidet paa ranchen. De hadde vasket sig nede i huset hvor de sov og satte sig derfor straks tilbords. En av dem var ikke cowboy, ialfald ikke for andet end for sin egen fornøielse. Han var søn av en doktor i Chicago, en ven av Johnson, ranchens eier, hadde studert medicin, noget som ikke interesserte ham, og var kommet ut i vildmarken for at studere og male naturen og dyrelivet.

Foruten sig selv hadde han bragt med sig en uhyre malerkasse, under hvis laak han selv trodde hans fremtid laa forvaret, og en vældig kuffert full av bøker.

Han var forresten en grei fyr, hvem universitetet ikke hadde gaat til hodet, vittig, full av morsomheter, demokratisk i sin opførsel. De spiste i taushet helt til Johnson sa: „Hvor er Hall?“

„Han er ikke kommet hjem endda,“ svarte studenten.

En stund efter hørtes hovslag utenfor, og straks efter traadte Hall, ranchens formand, ind i stuen, gik bort til komfyren for at varme sine valne hender og tine istapperne av sin mustasje.

„Noget nyt?“ spurte Johnson, idet Hall satte sig tilbords.

„To døde kalver paa sletten øst for ravinen.“

„Saa—aa? Igjen? Hvor mange er det nu? Saa du noget til pakket?“

„Ja jeg møtte den midt paa sletten, netop som den kom op av et bækkeleie. Den samme satan. Men hvem var det som sa at den er coyot? Jeg vet ikke hvad den er. Men at den hverken er coyot eller ulv, det vet jeg. Det var midt paa sletten, der hvor den er næsten bar. Jeg gav Brunen av sporerne, og den la iveri alt den orket, saa vinden ordentlig suste; men tror dere det nyttet? Der er ikke den ulv eller coyot i Wyoming, som ikke Brunen kan springe forbi paa en slette som denne. Men denne djævel, eller hvad den nu er, sprang fra os som ingenting. Den siksakket ogsaa da jeg brukte revolveren, hvad der gjorde veien lenger; men tror dere den forsøkte at komme sig unda i bækkeleierne, tror dere feil. Der var anledning nok, for vi fôr forbi baade Tørbækken, Uglebækken og Coyotbækken. Og dette satans dyr holdt mig øiensynlig hele tiden for nar, der det sprang, stirrende tilbake paa mig største parten av veien.“

Formanden stanset og begyndte at spise. En av de andre sa:

„Jeg stanset ved en av Hendersons sauevogner idag formiddag. Henderson selv var der, formanden og et par mænd fra ranchen. Svær forstyrrelse blandt sauerne om natten. Tyve voksne sauer dræpte, resten — to og et halvt tusen — spredte over vidden i likesaa mange retninger. Gjæteren

hadde faat et glimt av røveren. Det var den haleløse — hvad den nu er. Henderson satte femti dollars paa dens hode — til det der før er.“

„Jeg,“ sa en anden, „var borte ved det forlatte hus nord for Langaasen igaar eftermiddag. Gamle Jackson kom netop forbi. Han hadde ogsaa været ute for udyret. En av hans saueflokker spredtes over hele Langvidden en nat i forrige uke, og da de endelig, efter tre dages og nætters arbejde, fik sauerne samlet igjen, tallet flokken to hundre mindre.“

Og saaledes var det alle steder. Ikke i mands minde hadde ulv og coyot været saa fæl som denne vinter. Og før i tiden hadde der ialfald ikke været færre av dem, end der var nu.

Der blev ikke snakket om andet mens man spiste. Alle hadde set den undtagen studenten, som var ny derute; men ingen kunde si hvad slags dyr det egentlig var.

Somme sa den maatte være coyot og somme sa den lignet mest ulv, og at den var meget for stor til at være coyot; men alle var enige om, at hvad den nu var, saa var den en djævel.

Et vittig hode sa, med kohyrdens traditionelle foragt for faarehyrden: „Moren er ræv og faren sauegjæter, og avkommet er født i helvede.“

Da var det studenten, som hittil ikke hadde sagt noget, mumlet med munden fuld av mat: „Kerberos“.

Og dette navn, hvis betydning bare studenten selv forstod, blev fra den dag av coyot-hundens.

6. KAPITEL.

„Kerberos“, som hittil hadde levet sit liv alene, helt siden den skiltes fra grævlingen, fik en kveld pludselig selskap.

Den stod paa en haug, stiv og stolt, og lot sin kjæmpestemme tordne ut i kvelden, da den med ett saa noget røre sig mellem lyngen paa en haug lenger borte.

Imot solnedgangens himmel, gulblaa og klar ved horisonten, trykket av en lang, mørk sky høiere oppe, saa „Kerberos“ en liten coyot i silhouet mellem to kjæmpetuer, der dannet likesom en port.

Avstanden mellem dem var ikke stor; men vinterens bitende aftenluft var stille som døden, saa ingen hjelpende bris bar budskap fra den ene til den anden. Og „Kerberos“s grove hyl, dens monotone, dype bas, kunde vel vanskelig forklares, ikke engang av en coyot.

At den ikke visste dette selv, at den kanskje trodde dens stemme var saa coyotagtig som nogens, beviste den ved det hyl den satte i, da den en stund forgjæves hadde ventet paa at den andre skulde svare.

Og dette hyl maa ha indeholdt visse toner, der av coyoten gjenkjendtes som tilhørende dens egen race; for den svarte øieblikkelig, .tutende, varierende, — sælsomt i den lydde kveld. Denne lille coyot var et hundyr, og fra den kveld av holdt disse to sig sammen. Ikke stadig, som de vilde ha gjort i par-ringstiden, men naar det traf sig saa.

De kunde være fra hverandre lange stunder, ofte hele dagen; men naar solen om kvelden lyste over vidderne i døende glans, stod altid en av dem paa en høide og lot sin kaldende sang ljome.

Og om de var aldrig saa langt fra hverandre møttes de naar skumringen satte ind, for sammen at drive nedover mot en eller anden ranch, eller mot saueflokkene paa vidden.

Mennesker hadde, helt fra den dag „Kerberos“ lærte at hate og frygte dem, alltid været gjenstand for dens nysgjerrighet. Mange ganger den vinter, da den var saa mæt av sau at den ikke kunde spise mere, hadde den om natten listet sig ganske nær gjæterens vogn. Oftest blev den nødt til at trække sig tilbake fordi hundene begyndte at gjø; men stundom, hvis veiret var saa koldt at gjæteren lot hundene sove i vognen, kunde den faa tid til at snuse omkring saa meget den lystet.

Ogsaa omkring ranch-husene ved elven hadde den været ofte, endskjønt der ikke fandtes andet end mennesker, hester og hunder, som altid gjorde et forfærdelig rabalder, naar „Kerberos“ kom for nær.

At hundene saaledes alltid skulde staa den iveien, og at de og mennesket alltid var i følge, var

vel den rette grund til at „Kerberos“ hatet hundene likesaa meget som menneskene.

Paa Johnsons ranch var der et slikt best av en hund, en svær laban, som altid holdt coyoterne vække om nätterne, og som hadde ry som coyot-dræper. Denne hund hadde flere ganger tvunget „Kerberos“ til at retirere ved at gjø, og hadde endog en tidlig morgen forfulgt den ut over vidden.

I „Kerberos“s stolte sind var dette et nederlag, og den pønset bestandig paa, hvordan den skulde faa lokket hunden ut paa vidden, for at faa opreisning.

En sen vintereftermiddag stod „Kerberos“ og den lille huncoyot og snuste ivrig mot ranchen, en halv kilometers vei borte.

Ranchen laa som utdød i det kolde veir. Kun nogen ponyer slentret omkring i en indhegning.

Pludselig, som efter avtale, forlot hunnen „Kerberos“ og gik henimot ranchen, stiv og stolt, uten at prøve paa at være uset.

Halvveis mellom „Kerberos“ og ranchen stanset hun paa en haug og lot sit mest skjærende hyl suse paa en svak bris mot husene.

Det var ikke længe før hunden svarte og fik øie paa hende, og satte avsted for at jage den frække bort. Hylende blev coyoten sittende helt til hunden var ganske nær. Saa snudde hun med ett og tok flugten, la i vei tilsyneladende alt hun orket. Men saa var det beregnet, at den korte avstand mellom flygtning og forfølger hverken blev altfor lang eller altfor kort.

Ute av sig selv av mod og iver sprang hun-

den alt hvad den orket, dog uten at vinde en tomme paa coyoten, som ikke syntes at anstrenge sig, og hvis hale hang og dinglet saa skjødesløst som der intet var paa færde.

Men ak og ve; coyoten, den djævel, satte kursen bent paa „Kerberos“, som nu laa skjult. Da hunden fik øie paa den, vilde den snu og frelse sig ved at flygte. Den var ikke saa modig længer som den hadde været likeoverfor den lille coyot og naar den var nær husene. Den la iveri saa sneen paa lyngtuerne føk om den, uten at se sig om, og dens øine hang ved de fjerne huse, som den saa dumt hadde forlatt. Men det var forsent. Hunden var hurtig, men „Kerberos“ var som viddens storm; den var indpaa den førend en femtedel av veien var tilbakelagt. Den nappet hunden i baken, hvilket først bevirket nogen kolbøtter mellem lyngen, derpaa at den satte sig til forsvar efterat den atter var kommet paa benene.

Nu var „Kerberos“s øieblik kommet. Gjennem dens hjerne suste erindringen om den gang den hadde maattet rømme. Nu skulde den faa opreisning. Og med et hæst brøl fôr den indpaa hunden.

Det blev et basketak uten like, saa selv den lille coyot stod og gapte; for hunden var ingenlunde nogen dot. Snart farvet blod sneen rød omkring dem, og en allerhelvedes støi flôt utover den eftermiddagsstille prærie.

Da var det at tilfældet kom hunden tilhjælp. Knaldet av en rifle skar skarpt igjennem støien. Og studentens hest kom mot dem i susende galop.

Der var bare én redning nu, og den var at

flygte, hvilket begge coyoterne gjorde. Rytteren forfulgte dem; men landskapet var ikke slet nok for en jagt tilhest. Da rytteren saa dette begyndte han at fyre paa dem saa fort han kunde med sit repetergevær, og slumpet at træffe den lille coyot i foten.

Hun faldt, men var straks oppe igjen og fortsatte løpet for livet paa tre ben. Studenten saa hvad der var hændt og sporte hesten paany. Coyoten gjorde sit ytterste for at følge med „Kerberos“; men den tapte stadig i det ulike løp.

Med magasinet tomt, og uten at ha tid til at la igjen, kom manden hurtig nærmere. „Kerberos“, som sprang foran, og som maatte stanse ret som det var for at vente paa hunnen, visste ikke sin arme raad.

Den saa med skræk paa manden som stadig kom dem nærmere, den saa med hat paa hunden, som ikke var værre end den kunde følge med, dog uten at vaage sig fremfor hesten, den saa med uendelig medlidenhet paa coyothunnen, som strævet saa tappert for livet, men som syntes at være dømt til døden.

Pludselig vaagner dens instinkt. Paa samme vis som en coyotmor bærer bort sine unger naar fare truer, grep „Kerberos“ den lille huncoyot i nakken, løftet sit hode høit, saa ikke hendes legeme skulde hindre dens løp, og galoperte bort for studentens forbausede øine, og forsvandt som opslukt av vidden i det første bækkeleie den kom til.

7. KAPITEL.

Denne tildragelse fortalte studenten til de andre ved aftenbordet. Det lød utrolig; men ingen hadde nogensinde hat nogen grund til at tvile paa studentens ord, og at dette hadde været selve „Kerberos“ kunde enhver som kjendte Johnsons hund tydelig indse.

Studenten var meget interessert i dyr, og dette dyr interesserte ham mere end almindelig, saa ualmindelig som det var av utseende, saa voldsomt i handling, saa listig i at undgaa menneskets mangfoldige rænker, dets krudt, gifter og fælder, saa trofast mot sin make — et dyr der, selv i en slik farefuld stund, besat det mod og den kløkt det hadde vist.

Da han først hadde lært „Kerberos“ at kjende, vistnok bare gjennom snakket om dens voldshandlinger, hadde han sagt til sig selv:

„Den skal bli min.“

Det første han gjorde var at ty til biblioteket i kufferten og finde frem et verk om toksikologi. Derefter pumpet han alle, som arbeidet paa ranchen for hvad de visste om bruken av gift, og

fulgte med Hall, som i lange tider ikke gjorde andet end at lægge ut gift og sætte ut fælder.

Men giften var aldrig slukt; det hjalp ikke hvor listig den var skjult i de lækreste kjøtstykker, og hvor stor forsigtighet der var utfoldet under arbeidet.

At kjøttet var opdaget av „Kerberos“ eller andre, var sikkert nok. For ofte laa det ikke som det hadde ligget. Det var berørt av en forsigtig fot, der var ledet av en nysgjerrig og mistænksom hjerne, men tilsidst, delvis eller ganske, var det dækket av muld, som coyoterne i haan hadde skrapet over det.

Med fælderne gik det ikke bedre. Det hjalp ikke hvor kunstig de var sat.

Stundom var de ganske ignorerte. Stundom var mulden gravet bort rundt dem, saa de laa bare latterliggjorte og gren mot himmelen. Og flere ganger hadde „Kerberos“ (hvis det var den; hvad man maatte tro, eftersom fælderne altid blev sat ut hvor den pleiet at vanke) faat tak i kjættingen, der oftest var gjort fast til en sterk busk, og drat hele greien frem i dagens lys.

Ledet av boken om toxikologi hadde studenten forsøkt sin lykke paa egen haand mange ganger, men alltid uten held.

Dette var før hændelsen med hunden og den lille coyots vidunderlige redning.

Efterpaa fik studenten et andet syn paa saken. At „Kerberos“ gjorde meget vondt maatte han jo indrømme. Og at ko- og faareeierne gjorde alt som stod i deres magt for at komme den tillivs, var jo

heller ikke underlig. Men som den idealist han var, indstillet han efter „Kerberos“s daad alle forsøk paa at forkorte kjæmpens liv; og den blev fra den dag av i hans øine et naturhistorisk mysterium, som vel var værdt at studere.

Vaaren kom. Gjennem morgenkold luft, kjølet av brisen som strøk over vidderne fra snefjeldene omkring, sendte vaarsolen sine straalere over vildmarken, hvor ynkelige græsstraa allerede var kommet tilsyne. Om dagen, naar brisen oftest døde ut, var luften mild; men naar solen var gaat tilro, blev det altid kjølig igjen.

I studenten vaaknet maleren. Solnedgangens gyldne fjelde, de sælsomt mørke skogstræknings og høiders fantastiske konturer mot vaarhimmelen, elvens skumglitrende lek mellem ravinens rustrede vægger, tirret hans fantasi og lokket hans evner.

Om morgenen tok studenten sin malerkasse og sit fotografiapparat, steg tilhest, red avsted og var borte til om kvelden.

Paa aasryggen, gjennom hvilken elven randt, imellem de haardføre naaletrær deroppe, fandt han alt, hans kunstnersjæl længtet efter. Her kunde han vælge fra det mindste til det største motiv.

En dag stod han og malte paa aasryggen ved kanten av ravinen.

Pludselig hørte han en svak støi, som et suk, og ved at se sig om saa han „Kerberos“ mellem lyngen, stirrende paa ham, med tydelig nysgjerrighet i de klare, venlige øine.

Forundret blev studenten staaende uten at røre sig, nytende rovdirets vilde skjønnhet, de hjertens-

gode hundeøine, munden, der var litt aapen, som i stor forundring, den deilige sorte pels der glinset i solen, og stumphalen, der stod ret op, og som bevæget sig langsomt frem og tilbake, som ønsket den at logre, uten at være sikker paa om den burde.

Da de hadde staat slik en stund, sa studenten nogen ord, venlige, lokkende. „Kerberos“ rørte sig ikke av flekken; men den la hodet paa skakke som en hvalp pleier at gjøre naar den blir interessert i noget som er vanskelig at fatte. Da var det studenten kom til at tænke paa fotografiapparatet. Han grep det forsiktig, fik sigte og trykket.

Den lille støi det gjorde skræmte den. Lynsnart som en tanke var den utfor ravinens kant og borte.

Studenten hadde beundret dyret før, nu beundret han det mere. Han hadde hørt folk si, at en coyot kunde lugte om en person hadde skytevaa-ben paa sig. Dette hadde faat ham til at smile. Men han maatte dog tilstaa, at han den dag ikke hadde sin revolver med.

Det maleri han holdt paa med var et solnedgangsbillede, saa han arbeidet helt til det graa kveldslys hang over landskapet. Og da, netop som han skulde til at pakke sammen og tilfældigvis kom til at se mot ravinen, stod „Kerberos“ der igjen, rank, med skinnende øine, dens høie ryg løftet over de høieste lyngtuer, stirrende paa ham som før, i like stor forundring.

Det var netop paa den tid da coyoterne har for vane at synge sin takk til solen.

Da var det at baade studenten og „Kerberos“

pludselig hørte det ynkelige skrik av en coyot i nød ikke langt borte.

For mennesket er et hyl et hyl, de er alle like; men ikke for dyret.

Akkurat at si hvor skriket kom fra var for studenten en umulighet. Underlig er denne sløvhed i menneskets sanser; men man merker det ikke før end man blir stillet ansigt til ansigt med et dyr, der viser sine sansers usvækkede kræfter, som „Kerberos“ nu gjorde.

I „Kerberos“s hjerne var der ikke tale om tvil om hvem der hadde skreket. Den visste hvor og hvem endda før skrikets økko var forstummet.

Og den satte avsted som en pil, nedover aasens lyngbevokste side.

Nødskriket fra vidden lød op til studenten tydeligere og tydeligere; men han kunde intet se, trods han anstrengte sine øine til det ytterste.

Men der — hvad var det? Og nu saa han ganske klart, paa en slette hvor lyngen var tynd, en liten coyot som haltet, forfulgt av et meget større dyr, som han antok at være en ulv.

Coyoten vilde lettelig ha kunnet komme klar av ulven, hvis ikke foten hadde hindret den; men paa tre ben var det ikke greit.

Ulven halte ind paa hende, endskjønt hun gjorde sit allerbedste, mens hun stadig ropte paa „Kerberos“ om hjelp.

Nærmere og nærmere kom ulven den lille coyot, nu var der bare tyve fot mellom dem, saa ti, fem, to, — og saa en coyot som rullet overende med ulven over sig.

Men hurtigere end noget av viddens dyr stevnet „Kerberos“ mot sin make. Ulven saa den ikke, den var saa optat av coyoten, som trods sin litenhet og sine ringe kræfter kjæmpet tappert for sit liv.

Da var det „Kerberos“ optraadte paa skuepladsen. Den var saa stor som ulven, om ikke større, og i smidighet var den uten sammenligning sin fiendes overmand. Den fór paa ulven med et rasende brøl. Og denne tumlet overende med „Kerberos“s fraadende kjæft paa strupen.

Ulven kom ikke paa benene igjen. „Kerberos“s jernkjæver beholdt taket. Skummet i dens mund blandedes med blod, som sprøitet ut mellem tænderne, mens den i raseri rystet sin motstanders legeme.

Da ulven ikke lenger viste tegn til liv travet „Kerberos“ og coyoten videre. Side om side travet de, bort mellem lyngen og kveldens skygger, hvor livet leves frit og vildt, hvor farer truer og det vildeste liv og den frygteligste død stadig gaar haand i haand.

8. KAPITEL.

Disse hændelser fortalte ikke studenten til nogen. For dersom de fik vite det, visste han de vilde gjøre alt mulig for at komme „Kerberos“ tillivs.

Før vilde jo han ha gjort det samme, men nu var det anderledes. Næsten hver dag fik han besøk av dette underlige dyr — dette vilddyr, hvis mod, styrke og sluhet haanet mennesket saa blodig, hvis sind deltes mellem hund og coyot, og som altid hadde bevaret nysgjerrighet for alt som vedrørte den race, der hadde været dens fars hersker.

Som oftest kom den frempaa eftermiddagen, paa den tid av dagen, da solvarmen gjør dyrene dovne.

Studenten snakket alltid til den mens han malte, for den skræmtes ikke lenger av hans bevægelser, og den syntes at være meget interessert, naar den lyttet med fremstaaende ører og hodet paa skakke.

Naar solen var rigtig varm hændte det at den la sig; men den kom aldrig stort nærmere end den var kommet den første dag, turde øiensynlig ikke ganske gi sig hen til den besynderlige attraa, der

tvang den dit. Hændte det at studenten nærmet sig den, stod den op og gik bort likesaa mange skridt som han kom den nær. Men langsomt, motstræbende, som vilde den helst ligge og se paa ham i fred.

Den gav aldrig nogen lyd fra sig, og studenten, som saa tidt havde hørt dens stentorrøst om nætterne og ønsket at høre den paa nært hold, havde for længe siden opgivet haabet om dette.

Men saa en kveld han stod og malte paa sit „Solnedgang“ og „Kerberos“ laa og saa paa ham med dovne øine, mens fjerne coyothyl satte liv i det døde landskap, rullet pludselig et skarpt vøv-vøv-y-y-ø-ø-u-u- tutende gjennem ravinen.

Aa! hvor den kjendte sin elskedes stemme. Den fór op som stukket av en slange, og stræk-kende sin lange snute mot den gyldne horisont, sendte den et langt, skjælvende brøl utover ravinen.

Saa blev der stille.

Studenten pakket sine saker sammen for at ride hjem, men blev heftet av „Kerberos“s ualmindelige opførsel. Den stod og saa ned i ravinen, mens stumphalen gav uttryk for den største glæde.

Med ett begyndte den at ynke sig, paa samme maate som mange hunder gjør naar de er umaadelig glade over at møte sin herre efter en adskillelse. Og før studenten faar tænkt sig om kommer den lille coyot tilsyne. Den stod der bare et sekund, længe nok til at sætte et par store, forskrækkede øine paa ham.

Han skyndte sig bort til ravinen. Coyoten var allerede langt nede, løpende for livet bortover den

smale og farlige sti, fulgt av „Kerberos“ i langsomt trav.

En anden dag studenten stod og malte og „Kerberos“ hadde ligget og set paa ham, fik han atter høre dens stemme.

Det var om eftermiddagen. Klar og blaa hvælvethimmelen sig over de sollyse vidder og fjeldene, paa hvilke sneen nu var skrumpet sammen for græsset, hvis uskyldige grønhet strakte sig helt op til skogbeltet under snemarkerne.

„Kerberos“ hadde ligget saa stille, saa stille; men med ett reiser den sig, snuser ut i luften, strækker sit hode og hals og lar et langt, tungsindig hyl lyde. Studenten saa sig omkring i den største forundring. For hylet, et av de sørgmodige, ildevarslende, lignende en hunds natlige hyl mot døden eller en forestaaende ulykke, forekom ham saa urimelig i den varme, solklare eftermiddag. De grove, uhyggelige toner fik ham til at føle sig ilde tilmode, og trods luftens mildhet kjendte han noget koldt krype sig nedad ryggen.

Tilslidst blev hylingen, som „Kerberos“ ikke syntes at ville holde op med, ham ganske uutholdelig. Han ropte til den for at faa den til at tie; men intet nyttet. Hvad i al verden hylte den efter? Det eneste som var synlig var en liten venlig, solbeskinnet sky lavt paa den nordre himmel.

„Hvad kan det være?“ spurte studenten forgjæves sig selv.

Efter at ha holdt paa at hyle i omtrent femten minutter ruslet „Kerberos“ langsomt nedover stien.

i ravinen. Og studenten, som for en gangs skyld var glad over at den gik, fortsatte med at male uten at lægge merke til den lille sky, der nu var blit sort, og som spredte sig over den nordre himmel med truende hurtighet.

Saa optat var han av sit arbeide, at han ikke merket nogen forandring førend et koldt vindpust vækket ham. Og da han vendte sine øine mot nord, hvor pustet kom fra, saa han en mørkegraa himmel — en mystisk, forfærdelig himmel, gjennom hvis graahet en uhyggelig metalglans trængte sig frem og klamret sig fast til kantene av runde, sorte skyer, der rullet sig lavt over vidden, jaget av en stadig stigende vind.

I en fart pakket han sine saker sammen. Da han var kommet tilhest var hele himmelen blit mørk. Det gik saa forunderlig hurtig. Det som hadde været blaat blev først graat, saa næsten sort, som ved et trylleslag.

Et stormstøt kom hylende gjennom lyngen og aasens knudrede trær, hvinende over hans hode. Et hagl, saa stort som en valnøtt, traf jorden like fremfor hestens føtter, hoppet, rullet og blev liggende. Men straks efter kom flere. Og i løpet av faa sekunder var hele hans synskreds slettet ut av den værste haglbyge han nogensinde hadde set. Et hagl traf ham paa albuen, og et øieblik trodde han armen var brukket. I en fart hoppet han av hesten, som søkte redning i en vild galop nedover aasryggen, mens han krøp indunder en gammel furus lave, tette grener.

Og mens han laa der og saa paa de vældige
hagl, av hvilke ett, hvis det traf en paa rette sted,
vilde være nok til at sende et menneske hinsides,
forstod han saa tydelig „Kerberos“s uro, og be-
undret dens fremsynthet.

9. KAPITEL.

En dag mens studenten sat og gjennemsaa nogen fotografier han nylig hadde fremkaldt, deriblandt det av „Kerberos“, kom Hall ubemerket ind, fik øie paa fotografiet og fordret indignert at vite hvorfor studenten ikke hadde skutt, naar han hadde været saa nær udyret.

„Fordi jeg ikke hadde skytevaaben med,“ svarte han kort.

Dette svar var jo greit nok, men det tilfredsstillet ikke Hall, som ikke hadde noget tilovers for studenten.

Alle paa ranchen visste at studenten tilbragte dagene i eller nær ravinen, og sluttet herav at det maatte være deromkring han hadde faat tat billedet av udyret. Og de visste ogsaa at paa den tid av aaret, da det var nær tiden for coyothunnerne at yngle, holdt ialfald hunnerne sig mere i ro i nærheten av sin bolig.

En formiddag hørte studenten en vedvarende hyling nede fra ravinen. Han holdt paa med sit arbeide uten at agte stort paa det; men da hylet ikke holdt op, og da han syntes at det lød noget underlig, likesom præget av sorg eller smerte, be-

sluttet han sig til at undersøke saken, da „Kerberos“ kom tilsyne, forunderlig urolig, travende frem og tilbake hvor den altid pleiet at ligge eller staa, stirrende paa ham som vilde den si noget, og sprang derpaa ned dit hvor hylene kom fra. Da studenten gik bort imot den sprang den nedad stien, uten at vise tegn til frygt, men med et uttrykk i øinene der tydelig bad om hjelp og det muskelsterke legeme i en uro, en nervøsitet, som han aldrig før hadde set.

Leiende hesten fulgte han med nedover den bratte, næsten ufremkommelige sti.

„Kerberos“ hadde hestverk. Den sprang fremfor dem, blev ute av syne, kom springende tilbake til den fik øie paa ham og forsvandt igjen.

Langt nede ved elven, hvor ravinen møtte viddene, fik han omsider øie paa coyoten, som hylene kom fra. Og da han kom nærmere saa han hvorfor dens hyling hadde været saa utholdende, og hvorfor „Kerberos“ hadde opført sig saa underlig og paa sit vis tryglet om hjelp. For da coyoten, „Kerberos“s make, fik øie paa hest og mand og følgelig vilde flygte, kom hun ikke av flekken. For hendes ene framfot sat fast mellem de grusomme kjøever av en av Halls fælder.

Foten var saa tyk som tre almindelige, blodig hvor skindet var slitt av ved de fortvilede forsøk paa at bli fri. Fælden laa nogen fot op i bakken, og nogen striper henover den flate prærie fortalte hvad kloke, tapre og trofaste „Kerberos“ hadde gjort. Med sine kjæmpekræfter hadde den slitt fælden løs fra hvor den var bundet, hugget sine tænn-

der i kjættingen og slæpt det hele op til den bratte bakke.

Studentens hjerte rørt. I fantasien saa han den lille coyots forfærdelige kamp for friheten, følte næsten hvad han forestillet sig hun maatte ha følt. Og „Kerberos“, den dristige, kloke, berygtede røver, hatet av menneskene, men elsket av sin make, steg i hans øine mangfoldige procent. For det var paa ham den hadde tænkt, hans hjælp den hadde søkt, da den ingen anden utvei visste.

Jo, han vilde hjelpe dem. En saadan trofasthet, en slik tiltro, var han ikke istand til at beskjæmme.

Han skulde netop til at utføre sit forsæt ved til en begyndelse at ta sadelteppet av hestens ryg. Det hadde han tænkt at kaste over coyotens hode for at hindre det skræmte dyr i at bite, mens han fik fælden aapnet.

Men skjæbnen vilde det anderledes, og denne gang kom skjæbnen i form av Hall.

Som alle dage hadde han været ute og eftersat fælderne, og likesom studenten hadde han hørt de klagende hyl fra ravinen, hadde ant at noget var paa færde og var nu kommet for at se.

„Kerberos“, hvis fine øre hadde hørt nogen komme længe før noget var i sigte, hadde forstukt sig, men laa rimeligvis et sted hvorfra den ubemerket kunde følge begivenheternes gang. Og da Hall kom til stedet, fik øie paa den lille ulykkelige coyot, som snart vilde være blit mor, om den hadde faat leve, der med døden i sit hjerte opbød sine sidste kræfter, for at slite fra fældens

jernkjæver den grusomt lemlæstede fot, bredte et ildfreds grin sig over hans ansigt.

Han rev sin revolver fra hylsteret og sendte en kule ind mellem coyothunnens blanke øine.

Der var intet skrik, ingen klage. En fin, gjennemsiktig røk steg tilveirs i den stille luft, spredte sig og forsvandt mot den solklare formiddagshimmel.

Da vendte studenten sig og gik. Hele optrinnet forekom kam saa raat. Det lille skjælvende legeme med den deilige pels, det skjønne ansigt, nedad hvilket blodet sprøttet fra et hul i panden, forekom ham saa menneskelig, ja, det mindet ham om en liten søster der døde som barn.

Den dag kunde studenten ikke arbeide mere. Han satte sig paa en sten og saa utover landskapet. Solen skinnet som før, en og anden fugl slog nogen ensformige triller; men han merket det ikke engang. For han saa bestandig en liten coyot der kjæmpet for livet mot en fældes grusomme kjæver, en blodig og hoven fot, der av jerntænderne var skrapet bar like til benet, og han forestillet sig de grænseløse smerter hun hadde lidt, den kval da hun saa mennesket komme, mennesket! som hun av sine forældre hadde lært at hate og frygte som „dyret“ der intet frygtet og intet sparte.

Langt under ham randt elven. Den støiet ikke lenger som den hadde gjort tidligere paa vaaren. Stilfærdig randt den nu gjennom den røde ravine, nynnende en dæmpet sommersang mot stenene den før bruste over.

Hele det solfyldte landskap var saa stille, saa stille.

Mot kvelden blev himmelen graa og uklar, luften blev kjøligere, og den lette sommerbris døde ut.

Studenten pakket sine saker sammen, steg til hest og red hjem.

En junistorm var i anmarsj, kanskje sæsongens sidste. Og stormens forløpere, de sortgraa, sønderrevne skyer, der endda rødmet svakt i skjæret av den tapende sol, la et uhyggelig halvmørke over vidderne, og lot fjeldenes hvite tinder staa frem kolde og døde.

Hele eftermiddagen hadde været rolig. Men mens studenten red hjemover i dype tanker hørte han med ett „Kerberos“s stemme.

Den lød saa sørgelig, denne viddernes egne sang, i den melankolske eftermiddagstime. Det begyndende grove brøl, der litt efter litt letnet til en tutende klage fra hjertet, harmonerte saa besynderlig med det kommende uveir.

For disse smertesutbrudd, sprunget ut fra et sørgende hjerte, og hvis ekko rullet saa bløtt ned over ravinen, dæmpet av de nære, graa skyer, var et stolt dyrs sang til sin elskede, skjælvende ved erindringen om lykke og farer, knurrende lidenskabelig ved tanken om hevn og blod.

10. KAPITEL.

Ziokken er ti om kvelden. Over vidderne skjærer grufulde lyn, paafulgt av en torden der faar jorden til at skjælve. Nu og da strømmer regnet ned som om himmelens sluser var aapne, og nu og da holder det op.

Hvis nogen tilfældigvis hadde været ute den nat, paa veien mellem ranchen og ravinen, vilde vedkommende ha set „Kerberos“ uforsigtig trave fra sin døde make ned mot ranchen.

Den løp rolig og bestemt, som bryr den sig ikke mere om hvad der kan tilstøte den. Lynene og de paafølgende brak, hvis ekko ruller gjennom ravinen, over høiderne mot fjeldet, skrømmer ikke „Kerberos“.

Den stanser ikke som ellers for at prøve vinden, for at lytte, for at stirre. Den er saa likeglad med alt. Dens sanser er slappe av sorg; dens hjerne er overfylldt med tanker paa hevn.

Den næste morgen blev der opstyr paa ranchen. Gaardsbunden, „Kerberos“s svorne fiende, blev fundet død like utenfor vaaningshusets dør. To føl, begge tilhørende Hall, der sammen med